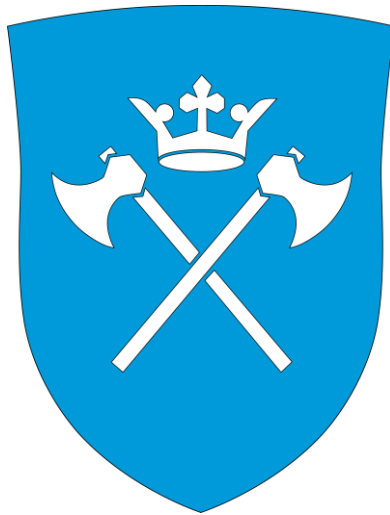

ÅRSMELDING 2023

Tysnes kommune

31. MARS 2024
VERSJON TIL REVISJON

Innhold

0. INNLEIING	4
1. ØKONOMI.....	6
2.PERSONAL OG ORGANISASJON	11
2.1 Styringsstruktur	11
2.2 Organisasjonsdemografi.....	12
2.3 Tilsette og vikarar.....	12
2.4 Rekruttering.....	13
2.5 Turnover - gjennomtrekk.....	14
2.6 Auka arbeidsdeltaking.....	14
2.7 Etikk	23
3.POLITIKK, UTVIKLING PROSJEKT OG PLAN	24
3.1. Politikk og samfunnsutvikling	24
3.2 Prosjekt.....	28
3.3 Digitalisering	29
3.4 Planarbeid.....	31
3.5 Internkontroll og tilsyn.....	32
4. TENESTEOMRÅDA	34
4.1 Sentraladministrasjonen	34
4.1.1 Post og arkiv- fellestenesta.....	35
4.1.2 Val	35
4.1.2 IT	35
4.1.3 Informasjon og kommunikasjon.....	36
4.1.3 Innkjøp	39
4.1.4 Eignedomsskatt	39
4.1.5 Fast eignedom	39
4.1.6 Samfunnstryggleik og beredskap	39
4.1.7 Klima og energi	40
4.1.8 Økonomi og løn.....	40
4.1.9 Næring og reiseliv	41
4.1.10 Kultur, idrett og friluftsliv	41
4.1.11 Bibliotek.....	43
4.1.13 Tysneshallen.....	45
4.2 Oppvekst	45
4.2.1 Grunnskule	46
4.2.1.1 IT	47
4.2.1.2 Onarheim skule	47

4.2.1.3 Uggdal skule.....	47
4.2.1.4 SFO.....	48
4.2.1.5 Tysnes skule	49
4.2.2 PPT	50
4.2.3 Logoped.....	50
4.2.4 Blå skule	51
4.2.7 Vaksenopplæring.....	51
4.2.8 Kulturskulen	52
4.2.7 Barnehagar	52
4.2.8 Barn og familie.....	54
4.3 Helse og omsorg	59
4.3.2 Helseavdelinga	60
4.3.2.1 Psykisk helse	60
4.3.2.2 Legekontor og legevakt.....	61
4.3.2.4 Fysioterapi	62
4.3.2.5 Ergoterapi	63
4.3.3 Pleie- og omsorg.....	63
4.3.3.1 Institusjon	63
4.3.3.2 Open omsorg	65
4.3.3.3 Tenester for funksjonshemma	68
4.3.4 NAV og Flyktningtenesta.....	69
4.3.5 Frivilligsentralen	71
4.4 Landbruk og teknisk	71
4.4.1 Stab teknisk etat	71
4.4.1.1 Byggjesak	72
4.4.1.2 Kart og oppmåling.....	73
4.4.2 Eining for brann og redning	75
4.4.2.2 Drift og vedlikehald	76
AVSLUTNING	79

0. INNLEIING

I 2023 var det igjen kommuneval og då tidlegare ordførar Kåre Martin Kleppe hadde varsla at han ikkje ønskte å stilla til attval var det klart at det ville bli ei ny politisk leing av kommunen. Dette vart året der Tysnes kommune fekk sin første kvinnelege ordførar når Synnøve Bakke vart valt i konstituerande møte 5. oktober. I 2023 kom det også to nye parti inn i kommunestyre, Sosialistisk Venstreparti og Industri og Næringspartiet kom inn med tre representantar kvar i kommunestyre.

Også i den administrative leiinga kom det fleire endringar i 2023. Haakon Haaland fekk anna arbeid og Christophe Sundal vart ny kommunalsjef for teknisk, han tiltredde gjekk inn i stillinga seinhausten 2023. Kommunalsjef for oppvekst, Aud Kaldefoss, gjekk av med pensjon frå desember 2023. Det viste seg å vera vanskeleg å rekruttera ny kommunalsjef, men me var veldig glad for å få inn Lena Epland Sløgedal frå medio mars 2024.

Kommuneplanen sin arealdel var nær ferdig i desember 2023, men det var trong for noko vidare arbeid også er politisk. Etter handsaming i fleire formannskapsmøte vinteren 2024 kom planen opp til handsaming i kommunestyre i mars 2024 og vart då lagt ut til offentleg høyring. I 2024 vil det bli arbeid i samband med høyringa. Det kan elles nemnast at trafikktryggleiksplanen vart lagt ut til høyring i 2023. Planen kjem opp til slutthandsaming våren 2024, elles er arbeidet med planstrategi sentralt i 2024.

Arbeid med ny barnehage på Onarheim kom i gang i 2023 etter at kommunestyre i januar gav rådmannen fullmakt til å lysa ut prosjektet med ei økonomisk ramme inntil kr. 50 mill. Andersland Bygg AS vann konkuransen og er godt i gang med bygging av barnehagen. I 2023 vart det også lagt fram eit forstudie for nytt basseng, det står framleis att noko saksvurderingar før eit nytt bassengbygg eventuelt går vidare til prosjektering.

Innan pleie og omsorg er det framleis utfordringar knytt til å rekruttere nok personell, særskilt er det utfordringar knytt til rekruttering på natt, helg og til ledige vikariat. Kommunen sine kostnader til vikarinntak vart rekordhøgt i 2023. Innan for alle deler av verksemda er det fokus på å rekruttere, halde på og aktivere personell. Sjukefråværet i verksemda er framleis for høgt og har ikkje gått monaleg ned etter to år med Covid. I 2024 vert det gjennomført eit prosjekt saman med NAV arbeidslivssenter for to arbeidsplassar, resten av organisasjonen ser kva læring som kan hentast ut av desse prosjekta.

Compilo har for alvor blitt teke i bruk i 2023 og talet på avviksmeldingar er mangedobla, rådmannen vurderer det som svært positivt og heilt naudsynt for å ha eit godt kvalitetsarbeid i verksemda.

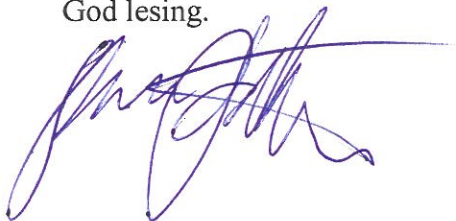
Når det gjeld oppvekst så er det verdt å merkja seg den positive omtalen som har vore i media om Den blå skulen, sist i NRK. Merksemda er også retta mot det gode arbeidet som har vore gjort i arbeidslivsfag og dei flotte elevverksemdene som har vakse fram. Elevverksemdene har også tatt ansvar i samband med rehabilitering av ballbingen på Gjerstad.

Eit av dei områda som elles får litt fokus i årsmeldinga for 2023 er kommunikasjon og informasjon. Det har vorte gjort eit stort arbeid her etter at det vart frigjort ei delstilling til dette arbeidet. I løpet av 2023 har Tysnes kommune fått ein ny nettstad, men det aller største arbeidet er truleg gjort innanfor internkommunikasjon, kommunen har no fått eit godt intranett og månadsbrev vart innført hausten 2023.

Årsmeldinga er også i år litt lang, men samtidig litt for kort til å gje ei rettferdig skildring av den samla drifta.

Rådmannen vil nytta høve til å takka tilsette og politikarar for godt arbeid og godt samarbeid gjennom 2023!

God lesing.

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping loops and strokes, positioned below the text "God lesing."

1. ØKONOMI

Me vil her kort visa dei økonomiske hovudoversiktene, for meir detaljar knytt til økonomi viser me til rekneskapen og elles til gjennomgang av drifta vidare i årsmeldinga her.

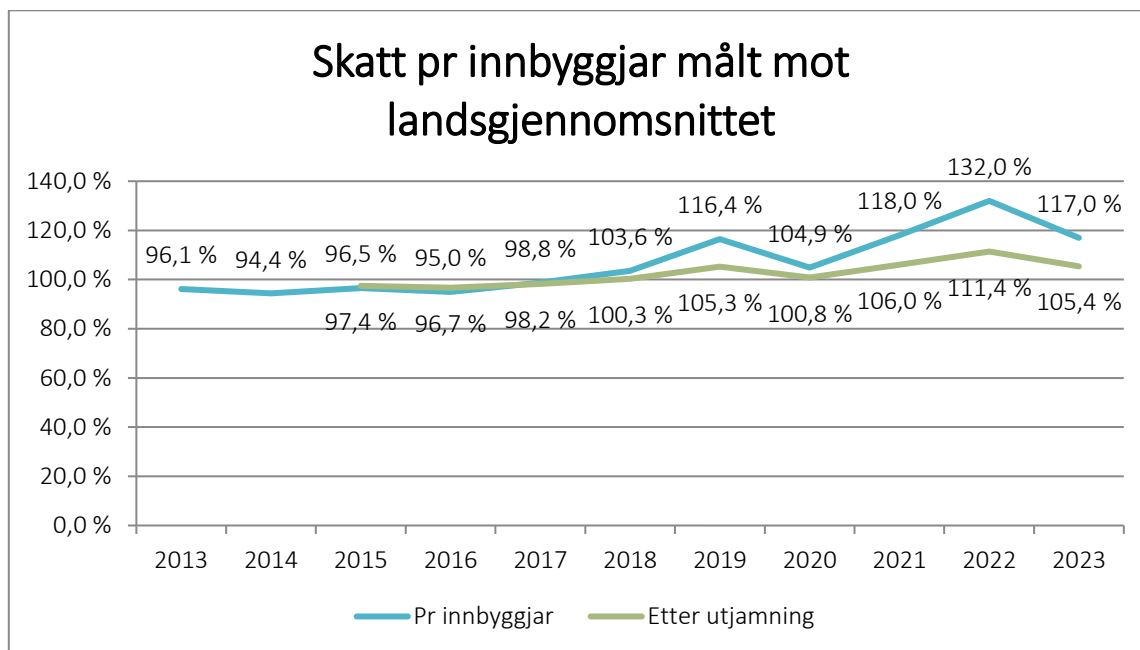
Drift økonomisk oversikt

Økonomisk oversikt - Drift				
Tysnes kommune 2023				
<i>Tal i 1000 kroner</i>	<i>Rekneskap 2023</i>	<i>Regulert budsjett 2023</i>	<i>Opprinneleg budsjett 2023</i>	<i>Rekneskap 2022</i>
DRIFTSINTEKTER				
Rammetilskot	-118 750	-129 519	-129 519	-93 310
Inntekts- og formueskatt	-130 545	-113 054	-113 054	-155 166
Eigedomsskatt	-10 553	-10 500	-10 500	-10 480
Andre skatteinntekter	-	-	-	-
Andre overføringer og tilskot frå staten	-10 211	-4 813	-4 813	-25 520
Overføring og tilskot frå andre	-57 231	-26 345	-26 345	-44 691
Brukarbetaling	-12 134	-12 142	-12 142	-12 938
Sals- og leigeinntekter	-30 288	-31 586	-31 586	-29 490
Sum driftsinntekter	-369 711	-327 960	-327 960	-371 595
DRIFTSUTGIFTER				
Lønsutgifter	187 237	185 817	178 817	175 968
Sosiale utgifter	38 291	38 979	45 979	36 286
Kjøp av varer og tenester	107 793	76 599	67 399	94 276
Overføring og tilskot til andre	21 504	16 662	15 482	20 435
Avskrivning	15 769	15 263	15 263	15 263
Sum driftsutgifter	370 593	333 320	322 940	342 227
Brutto driftsresultat	882	5 360	-5 020	-29 368
FINANS				
Renteinntekter	-3 392	-1 445	-1 445	-1 604
Utbytte	-89	-320	-320	-320
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidlar	-	-	-	-
Renteutgifter	10 494	9 991	9 991	6 286
Avdrag på lån	11 513	12 218	12 218	25 573
Netto finansutgifter	18 526	20 444	20 444	29 934
Motpost avskrivning	-15 769	-15 263	-15 263	-15 263
Netto driftsresultat	3 640	10 541	161	-14 697
Netto driftsresultat i %	-1,0 %	-3,2 %	0,0 %	4,0 %
DISPONERING ELLER DEKKING AV NETTO DRIFTSRESULTAT				
Overføring til investering	783	700	700	713
Avsetning til bundne fond	782	510	510	2 940
Bruk av bundne fond	-3 861	-950	-950	-2 674
Avsetning til disposisjonsfond	-	-	-	13 733
Bruk av disposisjonsfond	-1 344	-10 801	-421	-16
Dekking av tidlegare års meirforbruk	-	-	-	-
Sum disponering	-3 640	-10 541	-161	14 697
Framført til inndecking i seinare år (meirforbruk)	0	0	0	0

Driftsinntekter :

Etter rekordåret 2022 var me spent på korleis 2023 skulle kome ut skattemessig. Det er ei utfordring at svaret på dette fyrst vert kjent gjennom skatteinnbetalinga i november. For oss er november den store skattemånaden. Som venta rakk me ikkje opp til skatteinngangen i 2022. Fasiten for 2023 viste at me fekk ein skatteinngang før utjamning på 117%. Etter utjamning enda me på 105%.

Tabellen nedanfor viser utviklinga i skatteinntekter mot landsgjennomsnittet gjennom åra 2013-2023 :

Skatteinngangen i 2023 førte til at me fekk inntrekk i rammetilskotet frå staten («utjamning»). Dette inntrekket utgjorde 12,9 mill.kr.

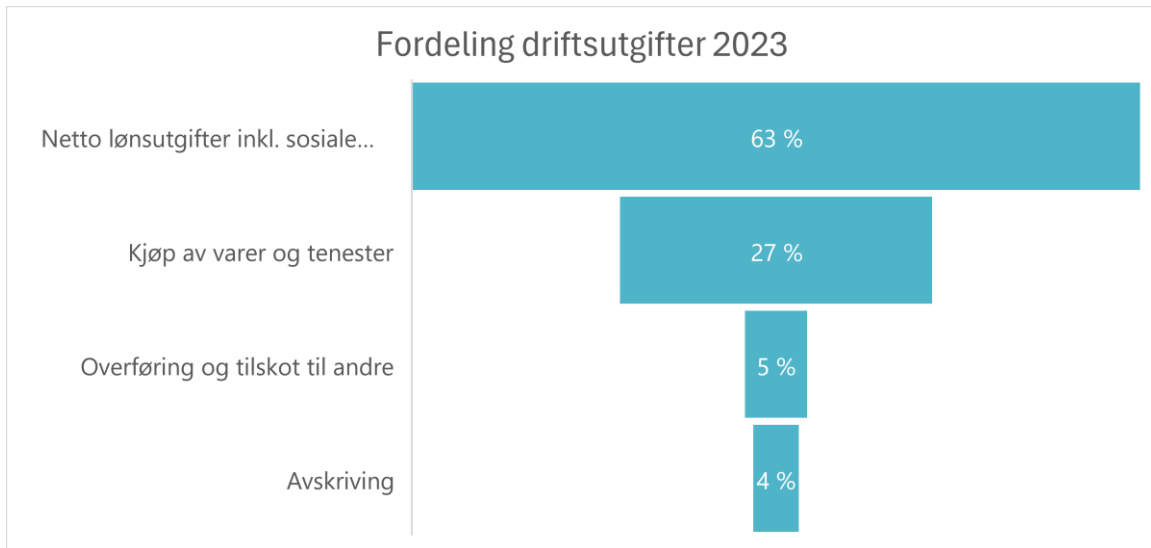
Utover den gode skatteinntekta fekk me totalt 9,3 mill.kr som havbruksmidlar. I 2023 bestod dette beløpet i sin heilhet av produksjonsavgift. Budsjettert beløp var 4,3 mill.kr. Neste år (2024) vil det verte ein ny runde med sal av konsesjonar, slik at samla utbetaling frå havbruksfondet vert større.

Driftsutgifter :

Utgiftene auka også gjennom året 2023. Årsveksten i konsumprisindeksen (KPI) for året vart 4,7%. Det var likevel gledeleg å sjå at straumutgiftene minka frå 2022 til 2023.

Samla lønsutgifter fråtrekt sjuke- og fødselsrefusjonar vart 5,3% lågare enn revidert budsjettert. Men i dette reknestykket må det også takast med at me leiger inn mykje eksternt personell på omsorgssenteret og open omsorg for å fylle turnusen. Samla innleige på desse to områda vart 24,7 mill.kr i 2023.

Tabellen nedanfor viser korleis driftsutgiftene er fordelt :

Løn og sosiale utgifter utgjer 61%. Dersom innleige av helsevikarar (24,7 mill.kr) vert lagt inn som løn aukar denne posten til 68%.

Finans :

Renter og avdrag hamna samla på budsjett. Eit positivt avvik på renteinntektene gjorde at netto finansutgifter vart lågare enn budsjettert.

Disponering og avvik:

Opphavelag var budsjett for 2023 lagt opp som eit null budsjett, i revidert budsjett vart det lagt opp til eit netto driftsresultat tilsvarande - 10,5 mill. kr. Netto driftsresultat endte med eit netto driftsresultat tilsvarande kr. -3,6 mill.

Når me kom betre ut enn budsjettert skuldast dette i all hovudsak at inntektene også i 2023 vart høgare enn budsjettert.

For å dekke inn underskotet måtte me bruke 1,3 mill.kr av disposisjonsfondet.

Nedanfor vert rekneskapen vist per. Kostra-funksjon (tal i kr) :

Funksjon	Tekst	Rekneskap 2023	Rev.budsjett t 2023	Rekneskap 2022	Avvik mot rev budsjett
100	Politisk styring	4 451 201	3 855 014	3 261 223	15,5 %
110	Kontroll og revisjon	820 384	884 269	900 940	-7,2 %
120	Administrasjon	19 705 151	22 569 524	18 750 181	-12,7 %
121	Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	532 409	519 018	562 364	2,6 %
130	Administrasjonslokaler	1 131 936	1 221 689	988 596	-7,3 %
170	Årets premieavvik	-28 097 588	-24 483 708	-8 632 272	14,8 %
171	Amortisering av tidligere års premieavvik	3 888 043	0	3 270 106	#DIV/0!
172	Pensjon	93 723	0	92 930	#DIV/0!
173	Premiefond	-2 165 844	-2 165 844	-7 329 953	0,0 %
180	Diverse fellesutgifter	188 188	222 341	172 815	-15,4 %
190	Interne fordelingar	0	4 290 217	0	-100,0 %
201	Barnehage	32 484 066	33 110 554	28 777 107	-1,9 %
202	Grunnskole	46 150 477	44 175 955	43 421 467	4,5 %
211	Styrket tilbud til førskolebarn	0	0	0	#DIV/0!
213	Voksenopplæring	-878 370	-299 846	-454 524	192,9 %
215	Skolefritidstilbud	1 666 904	1 741 099	611 057	-4,3 %
221	Barnehagelokaler og skyss	3 838 274	2 862 075	3 354 307	34,1 %
222	Skolelokaler	11 262 568	9 496 198	10 458 088	18,6 %
223	Skoleskyss	1 453 700	1 800 000	1 336 037	-19,2 %
231	Aktivitetstilbud barn og unge	0	0	0	#DIV/0!
232	Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	3 181 124	4 408 572	4 128 339	-27,8 %
233	Annet forebyggende helsearbeid	433 578	1 171 319	219 984	-63,0 %
234	Aktiviserings- og servicetjenester til eldre og personer med funksjonsnedsettelser mv.	3 747 896	6 046 015	6 050 569	-38,0 %
241	Diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering	15 763 768	13 189 275	14 149 784	19,5 %
242	Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	3 074 835	2 231 376	1 820 070	37,8 %
243	Tilbud til personer med rusproblemer	0	0	7 017	#DIV/0!
244	Barneverntjeneste	5 042 618	5 066 590	4 386 199	-0,5 %
251	Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	608 047	763 862	762 782	-20,4 %
252	Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet	4 004 144	3 812 661	2 497 443	5,0 %
253	Helse- og omsorgstjenester i institusjon	45 876 739	39 845 882	35 417 118	15,1 %

254	Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	50 980 723	47 729 346	43 174 340	6,8 %
261	Institusjonslokaler	6 366 603	5 253 737	6 567 575	21,2 %
265	Kommunalt disponerte boliger	-209 131	-990 474	-219 391	-78,9 %
273	Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi	357 832	671 665	664 154	-46,7 %
275	Introduksjonsordningen	-6 940 827	260 380	-1 939 092	-2765,7 %
276	Kvalifiseringsordningen	0	0	600	#DIV/0!
281	Ytelse til livsopphold	2 081 746	1 726 028	2 639 954	20,6 %
283	Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig m.v.	239 846	35 000	150 000	585,3 %
301	Plansaksbehandling	2 776 851	1 247 233	1 141 935	122,6 %
302	Byggesaksbehandling, opprettelse og endring av eiendom og eierseksjonering	1 407 070	937 914	639 159	50,0 %
303	Kart og oppmåling	1 547 688	1 479 496	1 150 030	4,6 %
325	Tilrettelegging og bistand for næringslivet	799 614	663 789	852 987	20,5 %
329	Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	1 536 933	1 470 650	1 431 893	4,5 %
330	Samferdsel og transporttiltak	-353 542	-581 714	-351 785	-39,2 %
332	Kommunale veier	10 277 146	9 385 262	10 205 262	9,5 %
338	Forebygging av branner og andre ulykker	443 506	418 473	360 371	6,0 %
339	Beredskap mot branner og andre ulykker	6 695 109	4 963 096	4 884 160	34,9 %
340	Produksjon av vann	1 764 169	1 132 226	2 119 817	55,8 %
345	Distribusjon av vann	-2 141 841	-1 690 168	-1 235 134	26,7 %
350	Avløpsrensing	1 533 061	1 349 890	2 756 399	13,6 %
353	Avløpsnett og innsamling av avløpsvann	-1 646 770	-1 631 101	-1 365 259	1,0 %
354	Tømming av slamavskillere, septiktanker o.l. på avløpsanlegg	-1 603 655	-47 463	-18 475	3278,7 %
355	Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall	-264 481	-314 923	644 534	-16,0 %
360	Naturforvaltning og friluftsliv	242 688	150 339	288 692	61,4 %
370	Bibliotek	1 374 103	1 297 731	1 430 149	5,9 %
377	Kunstformidling	41 258	0	-37 828	#DIV/0!
380	Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	276 555	210 000	171 886	31,7 %
381	Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	2 080 765	1 504 546	1 671 175	38,3 %
383	Kulturskoler	1 735 608	1 669 366	1 090 472	4,0 %
385	Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	4 282 430	3 770 017	3 685 793	13,6 %

390	Den norske kirke	2 795 272	2 771 901	2 717 357	0,8 %
393	Gravplasser og krematorier	1 116 887	1 406 185	1 077 138	-20,6 %
800	Skatt på inntekt og formue	-141 094 435	-123 554 000	-165 645 952	14,2 %
840	Rammetilskudd og øvrige generelle statstilskudd	-128 960 278	-134 319 000	-118 830 053	-4,0 %
860	Motpost avskrivninger	-15 768 554	-15 262 922	-15 262 923	3,3 %
870	Renter, utbytte og lån	18 533 577	20 474 128	29 964 339	-9,5 %

2.PERSONAL OG ORGANISASJON

Under dette kapitlet vert det mellom anna rapportert om dei tilhøve som følgjer «aktivitets- og redegjøringsplikten» (ARP).

2.1 Styringsstruktur

Strategisk leiing er sett saman av rådmann, assisterande rådmann, kommunalsjef helse- og omsorg, kommunalsjef oppvekst, kommunalsjef teknisk og økonomisjef. Forutan strategisk leiargruppe, rapporterer stabs- og fellestenester til rådmannen.

Skular, barnehage og eining for barn og familie, rapporterer til kommunalsjef oppvekst.

Institusjonar, open omsorg, helse, frivilligsentralen og NAV rapporterer til kommunalsjef helse- og oppvekst.

Drift og vedlikehald og brann og redning rapporterer til kommunalsjef teknisk, i tillegg ligg byggesak, kart- og oppmåling til kommunalsjefen sin stab. Innanfor landbruk har Tysnes kommune eit vertskommunesamarbeid med Bjørnafjorden kommune. I 2023 stod stilling som kommunalsjef teknisk vakant i samband med foreldrepermisjon, kommunalsjef teknisk valgte å sei opp stillinga si sumaren 2023. Det vart tilsett ny kommunalsjef som tiltredde stillinga seinhausten 2023, ass. rådmann har dekkja opp for denne stillinga det meste av 2023.

I juni 2023 vart det gjort vedtak om ei endring av overordna styringsstruktur. Endringa innber at det vert oppretta ein ny eining for førebygging og helsefremjing. Eininga inneber ei samling av helsestasjon, skulehelsetenesta, ergo- og fysioterapi, psykisk helse for barn og unge vert også samla saman med resten av psykisk helse. Eininga vert tilført ressurs som einingsleiar. Parallelt med denne endringa vert eining for barn og familie oppløyst og barnevern vert samla

som ein stabsfunksjon knytta til kommunalsjef oppvekst. Jordmor vert overført til eining for helse som også er blitt styrka med ein formell rolle som avdelingsleiar for forkontoret, avdelingsleiaren er tenkt å avlasta kommuneoverlegen for nokre administrative oppgåver. Formelt tredje endringane i kraft frå mars 2024. Noko av årsaka til denne justeringa heng saman med endringa i barnevernslova, der det vert eit tydelegare skilje på den førebyggjande delen og forvaltningsdelen. For å sikra dette best mogleg, blir førebyggingsarbeidet liggande til ny eining.

2.2 Organisasjonsdemografi

Gjennomsnittsalderen for tilsette i Tysnes kommune er for tida 43 år, og me er blitt eitt år yngre sidan 2022. 88 av dei tilsette er 55 år og eldre. Det kan bety at me i næraste framtid vil måtte rekruttera fleire nye medarbeidarar. Me ser samstundes at det har vore ei viss avgang dei siste åra og at gjennomsnittsalderen har helde seg stabilt på om lag 43-45 år.

Gode rekrutteringsprosessar og kloke val kan føra til at ei naudsynt fornying i personalgruppa går fint. Me ser også at det er svært ønskjeleg å halda på den kompetansen seniorane våre har. Tysnes kommune er positiv til å vurdera overgang til avtalar om pensjonistløn der det kan vere mogleg. Under føresetnad av at me også i framtida lukkast med både seniorpolitiske tiltak og får ein arbeidsgjevarepolitikk som også er attraktiv for nye søkjarar.

2.3 Tilsette og vikarar

Pr 1.desember 2023 var det omlag 328 tilsette i Tysnes kommune, fordelt på 250 årsverk. Tala er henta frå KS sin PAI-statistikk og inkluderar fast tilsette, vikarar, lærlingar og tilsette i løna permisjon. I tillegg kjem tilsette på timeløn (ekstrahjelp/ringevikar) og vikarar frå vikarbyrå.

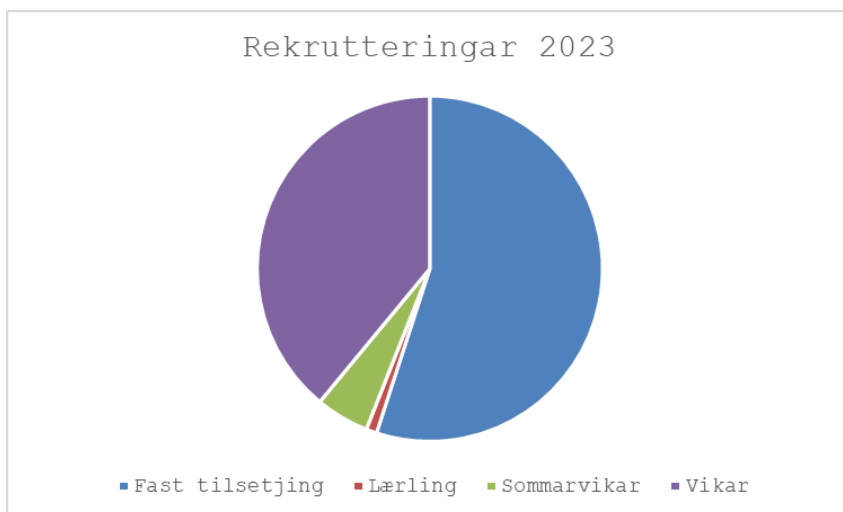
Totalt er det 38 nye ressursar på lønslistene i 2023. 9 av desse er tilsette med fast stilling, medan resten er vikarar, tilkallingsvikarar, tilsette som er på arbeidspraksis og ferievikarar. Same statistikk viser at 22 av desse ressursane er kvinner, medan 16 er menn.

Tala frå PAI-statistikken viser ei lita nedgang i tal på årsverk (sjå modell under). Ut frå at tala er henta på same tid, kan differansen ha samanheng med rapporteringsform eller pågåande rekrutteringar, då det er ingen av områda som har hatt planlagd reduksjon i årsverk gjennom året.

Kjønn	Ansatte 2022	Årsverk 2022	Ansatte 2023	Årsverk 2023	Endring i årsverk 2022-2023
Kvinner og menn	352	256	328	250	-2,1 %
Kvinner	282	210	258	201	-4,0 %
Menn	70	46	70	49	6,5 %

2.4 Rekruttering

Å rekruttere og behalde kvalifisert arbeidskraft er viktig for at kommunen skal kunne utføra sitt samfunnsoppdrag, og fleksibilitet og omstilling vil halda fram med å vera ein del av dei tilsette sin kvardag framover. Knappeheit på arbeidskraft fører til auka konkurranse om fagfolka, og det er heilt avgjerande at kommunen klarar å omstilla seg. Det er eit særskilt stort behov for kvalifisert arbeidskraft innan helse og omsorg, men også innanfor skule og barnehage merkast ein stadig tøffare konkurranse om arbeidstakarar med relevant kompetanse. Dersom me ser på den demografiske utviklinga i kommunen og landet elles, er det hovudsakleg innan helsesektoren me kjem til å ha eit auka ressursbehov framover. Utviklinga i talet på eldre, gjer at me må tenka nytt kring oppgåveløysing og organisering av kompetanse. Dette arbeidet er starta på gjennom oppfølgingspunkt i 100 %-prosjektet, og det må jobbast vidare med å sjå på premissa for korleis me skal organisera arbeidet vårt i framtida for å møta behova. Målet med dette arbeidet er å bidra til at Tysnes kommune står fram som ein attraktiv arbeidsgjevar både for tilsette og arbeidssøklarar.

Per 1. desember 2023 var det totalt 328 tilsette fordelt på 250 årsverk i Tysnes kommune. Tala inkluderer fast tilsette, vikarar, lærlingar og tilsette med løna permisjon. I tillegg kjem tilsette som er innleigd frå vikarbyrå. Det er ein nedgang på 2,1 prosent frå same tid året før. Dette kan skyldast at stillinga er sett i vakanse, eller av andre grunnar ikkje er gjort tilsetjing i pr 1.12.23.

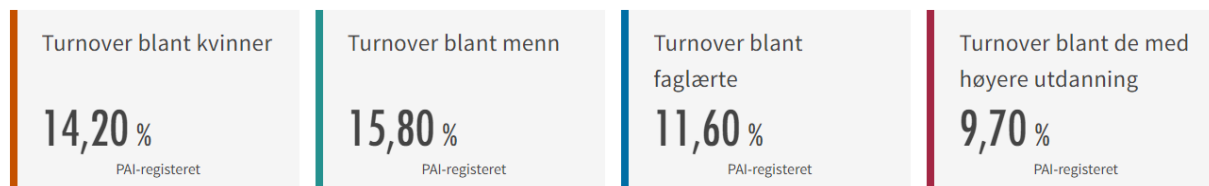
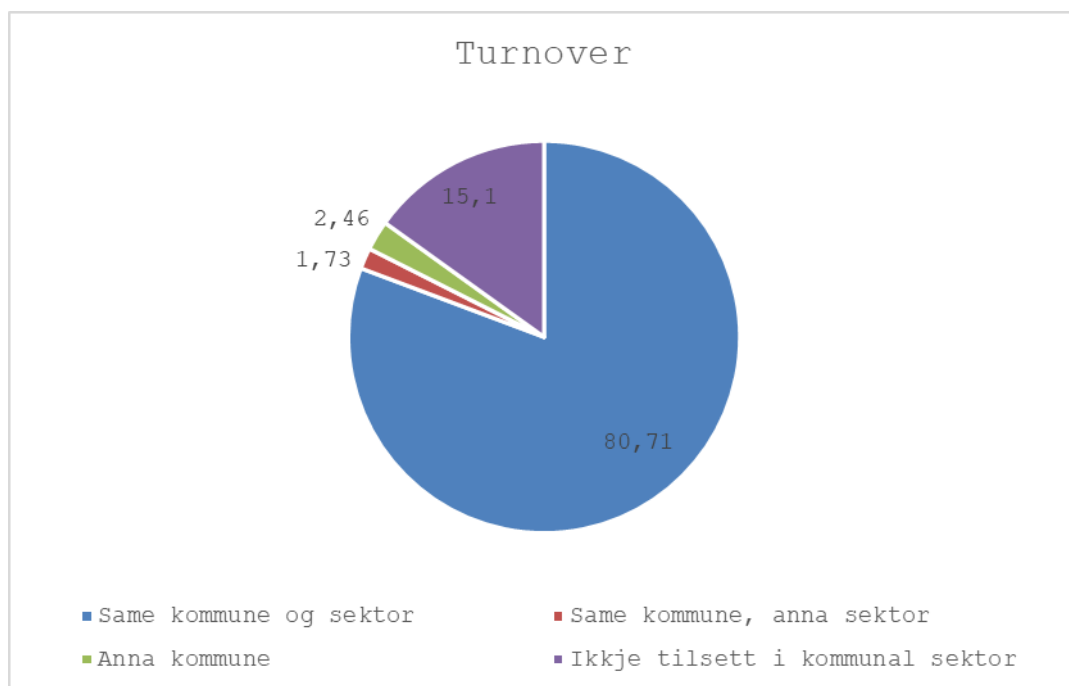
Det har vore totalt 154 stillingar utlyst i 2023 fordelt på 98 rekrutteringsprosessar. Av dei til saman 254 søkjarane, var 174 kvinner og 80 menn. Ut frå den same statistikken, er det gjort 76 tilsetjingar. Av desse er størstedelen av rekrutteringane knytt til fast stilling, medan dei resterande er i mellombels tilsetjing, sjå diagram under. Samanliknar ein tala med oversikt over nye ressursar i lønssystemet, er mange av søkjarane interne kandidatar som får endra stilling eller tilsetjingsform.

2.5 Turnover - gjennomtrekk

Turnover, eller på norsk gjennomtrekk, seier noko om personalomsetninga i verksemda. Normalt blir turnover knytt til den delen av tilsettgruppa som finn seg arbeid hos anna arbeidsgjevar, men også endring av stilling hjå same arbeidsgjevar vert rekna med i samla turnover.

I perioden frå 1.12.22 og 1.12.23 er 82,44 prosent av tilsettgruppa i Tysnes kommune den

same. Av desse er 80,71 prosent i same stilling, medan 4,19 prosent har endra stillingskode og/eller sektor. Den eksterne turnoveren ligg samla på 17,56 prosent. Denne delen av tilsettgruppa har anten starta å arbeida hos anna kommune, i ein privat bedrift eller er gått av med pensjon. Ser me på turnover per sektor, er det innan undervisning og helse prosenten er høgast. Om lag 3,44 og 3,37 prosent av dei tilsette det eine året, har får arbeid i anna kommune.

Den interne endringa skjer når tilsette kjem over i anna tilsettgruppe som følgje av auka kompetanse eller rolla. I Tysnes kommune er denne endringa størst blant tilsette i stillingar utan krav til formell kompetanse. Her går om lag 4,3 prosent over i tilsettgruppa som fagarbeidar. I tilsettgruppa adjunkt og stillingar med krav om 4-årig utdanning, vert 3,4 prosent av desse endra til adjunkt m/tilleggsutdanning. I dei andre stillingsgruppene er det mindre endringar i denne perioden. Det betyr at 7,7 prosent av tilsette i desse to stillingsgruppene har tileigna seg kompetanse som fører til ny stillingskode i løpet av året.

For å vere betre rusta for framtida, kan det vere naudsynt å kartlegge og analysere framtidige arbeidskraft- og kompetansebehov i kommunen.

2.6 Auka arbeidsdeltaking

Det er eit mål at Tysnes kommune skal arbeida for høg arbeidsdeltaking mellom alle grupper i samfunnet, dette gjeld også dei som elles kan stå i fare for å falle ut av arbeidslivet.

Lærlingar

Tysnes kommune har framleis hatt fokus på rekruttering, opplæring og utvikling av gode fagarbeidarar, eit arbeid me vil halda fram med.

Ut frå KS sine måлтаlet på lærlingplassar, to lærlingplassar per 1000 innbyggjar, skal Tysnes kommune ha om lag 6 lærlingar pr år. Tal på lærlingar vil variere ut frå søknadsmengd frå år til år, men me ser at me har høve og potensiale til å ta imot fleire lærlingar, særskilt innan helsefag. Her har me ein lærling som starta sitt fyrste læreår hausten 2023, og til saman to TAF-elevar. Innan barne- og ungdomsarbeidarfaget, hadde me fire lærlingar som fullførte læretida i løpet av året, og tre lærlingar som gjekk vidare på det andre året sitt som lærling.

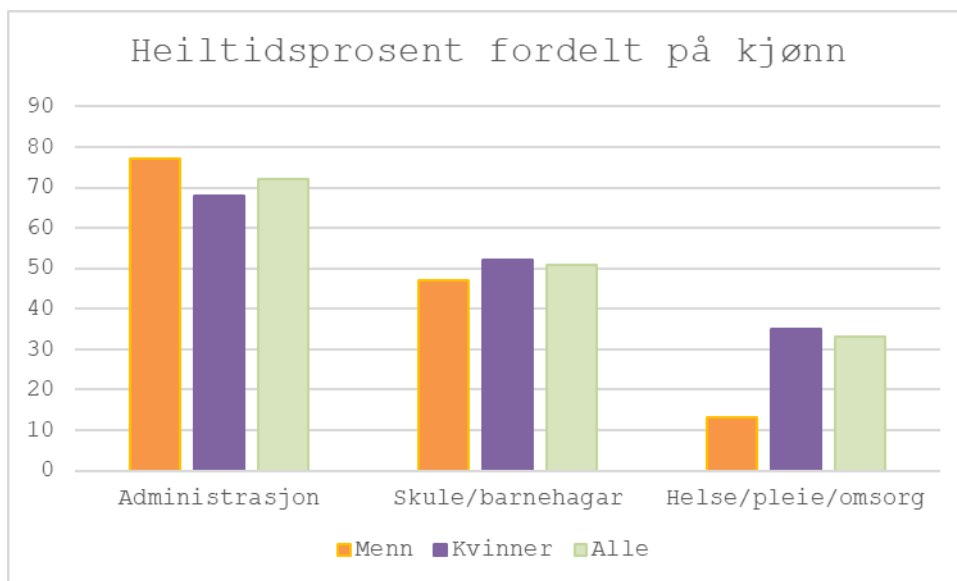
Det er ønskjeleg med enda fleire lærlingar, både innan fagområda som nemnt over, men også vera open for å ta imot lærlingar innan andre fag eksempelvis kontorlag, byggdriftsfaget, reinhaldarfaget mfl. Gjennom ei felles lysing etter lærlingar, opnar me opp for kandidatar innan andre fagområde å søkja.

Tysnes kommune er for liten til å fylle kompetansemåla for einskilde fagutdanningar, men me har også hatt eit samarbeid med andre slik at lærekandidatar i andre verksemdar får arbeidspraksis i kommunen. Per i dag har kommunen mellom anna ein lærling som har fast arbeidstid i kommunen, men som vert fylgt opp av Atea.

Heiltidskultur

Ved utgangen av 2023 arbeidde til saman 47 prosent av alle tilsette i 100 prosent stilling. Dette talet viser stillingsstorleik per tilsett, som er tal på årsverk delt på tal på tilsette. Dette talet er opp 4 prosent frå året før. Medan kvinner sin heiltidsdel er på 45 prosent, arbeidde 54 prosent av menn i full stilling. Gjennomsnittleg stillingsstorleik i Tysnes var 76 prosent i 2023. Dette er ein auke med tre prosent frå året før. Samanlikna med gjennomsnittleg stillingsstorleik i Vestland fylke, så ligg me framleis litt under denne. For begge kjønn var gjennomsnittleg stillingsstorleik 82,7 prosent i fylke, og nokså jamt mellom kjønn med 82,9 prosent for kvinner og 82,2 for menn.

Det er skilnader mellom dei ulike tenesteområda når det gjeld heiltidsdel, og det er innan helse/pleie/omsorg at flest jobbar deltid. I 2023 arbeidde 33 prosent av tilsette i helse/pleie/omsorg i full stilling, medan den gjennomsnittlege stillingsstorleiken i same sektor var 71 prosent. Det er likevel ein positiv endring frå året før, då heiltidsandelen i 2022 i sektoren var på 28 prosent og gjennomsnittleg stilling på 65 prosent. Ser ein på tala frå 2020 har heiltidsandelen auka med 13 prosent innan helse. Ein medverkande årsak til den positive utviklinga, er truleg prosjekt «100 prosent» og overgang til årsturnus. Prosjektet og overgang til årsturnus har gjeve eit høgare fokus på heiltidsstillingar.

Modellen viser kor stor del av dei tilsette i sektorane som jobbar i full stilling. Tala er henta frå KS sin PAI-rapport.

Høg del av deltidstilsette er ein av dei største utfordringane norske kommunar har som arbeidsgjevar. Å byggje ein heiltidskultur krev at me tenkjer nytt rundt korleis tenestene, kompetansen og arbeidstida blir organisert. Gjennom prosjektet «100 prosent» var målsetjinga nettopp dette å auka heiltidsdelen. Prosjektet retta seg primært mot Tysnes omsorgssenter og Tysnes heimesjukepleie. Prosjektet har ført til auka fokus på heiltid, men me er likevel eit stykke unna målsetjinga. Prosjektet var avslutta hausten 2022, med vedtak om at det skal arbeidast vidare med å sjå på korleis me kan løyse rekrutteringsutfordringar knytt til enkelte stillingar, sjå på ulike arbeidstidsordningar som løysing og organisering av kompetanse.

Pr 1.1.23 kom det ei ny lovendring i arbeidsmiljølova og det føl av ny § 14-1 b) at hovudregelen i arbeidslivet er heiltidsstilling. Det vil sei at me må arbeida vidare med dette arbeidet også i åra framover, og me må sjå om me kan finna gode løysingar også på tvers av sektorane for å mogleggjera heiltidsstilling.

Hausten 2023 vart det gjennomført ei kartlegging av deltid. Undersøkinga er ein del av «aktivitets- og redegjørelesplikten» (ARP). Det skal gjennomførast ei slik undersøking kvar anna år. Kartlegging var gjennomført i perioden 1.-15.november, og svara er henta inn via forms-skjema. Til saman har 135 tilsette svara på undersøkinga. Av desse har 52 respondentar deltidstilling. Om lag halvparten av desse svarar at dei jobbar meir enn sin faste stilling. Men her er det skilnad mellom tilsette helsesektoren og tilsette i oppvekstsektoren. Innan helse jobbar tilsette i deltidstilling utover stillingsprosenten sin og halvparten har eit ønskje om høgare stillingsstorleik, medan dei innan oppvekstsektoren oppgjer at dei er tilfreds med stillingsprosent og sjeldan jobbar utover eigen stillingsprosent. Sjølv om kartlegginga har låg svarprosent samanlikna med tal på tilsette, så er resultatata kjent med dei utfordringane me ser i kvardagen. Resultatet er gjennomgått med leiargruppa og organisasjonane.

Livsfasepolitikk

Tysnes kommune har ein livsfaseorientert personalpolitikk gjennom retningsline for livsfasepolitikk og seniorpolitiske retningsline. Dette inneber at personalpolitikken skal vere tilpassa dei behova tilsette har i alle fasar av yrkeslivet. Behova kan vere knytt til jobb, familie, fritid og livssituasjon.

Det er viktig å ha fokus på livsfasepolitikk, og retningslinene som vart vedteke i 2016 har trong for å reviderast. Det er etablert eit godt samarbeid med tillitsvalde og verneombod, og retningslinene skal drøftast med desse i .

Kjønnslikestilling

Tysnes kommune har til liks med alle arbeidsgjevarar i Noreg, ei plikt til å arbeida aktivt, målretta og planmessig for å skapa meir likestilling og hindra diskriminering på arbeidsplassen.

Kjønnslikestilling har også i 2023 vore tema i samarbeidsmøta med organisasjonane, og me har drøfta på korleis me skal arbeide med dette hos oss. Det er semje om at arbeidet er viktig og skal prioriterast. I samarbeid med organisasjonane vart det i 2023 arbeidd fram ei mangfaldserklæring, som ligg til i alle lysingstekstar:

Mangfaldserklæring

Tysnes kommune ønskjer å spegle mangfaldet i befolkninga i rekrutteringa vår. Me oppmodar alle som er kvalifiserte til å søkje ledige stillingar uansett kjønn, alder, funksjonshemming og fleirkulturell bakgrunn. Det same gjeld dersom ein har hatt eit lengre opphald frå arbeidslivet. Me ønskjer å leggje til rette for inkluderande rekruttering.

Kjønnsfordeling

Tysnes kommune har målsetting å oppnå ei jamnare kjønnsfordeling innanfor dei ulike verksemds- og tenesteområda.

Tabellen under viser at av tilsettgruppa i Tysnes kommune i 2023, var 79 prosent kvinner og 21 prosent menn. Dei største tenesteområda, helse/sosial og oppvekst, hadde begge ein svært høg kvinnedel. Tenesteområdet teknisk sektor skil seg ut frå resten av tenesteområda med tydeleg hovudvekt på menn, medan det i sentraladministrasjonen er nokså jamt fordelt. Sentraladministrasjonen og oppvekstsektoren uendra frå året før, medan dei andre sektorane har ein liten oppgang i tal på menn.

<i>Sentraladministrasjon</i>	53	47	uendra
<i>Oppvekst</i>	86	14	uendra
<i>Helse og sosial</i>	89	11	3
<i>Teknisk sektor</i>	31	69	6
<i>Tysnes kommune samla</i>	79	21	2

Innan dei utvalt verksemdsområda er det stor overvekt av kvinnelege tilsette, men det er likevel ei positiv endring av tal på men frå året før i sektorane med unntak av barnehagar, som har hatt ein nedgang.

<i>Grunnskule</i>	83	12	2
<i>Bufellesskap</i>	88	12	4
<i>Omsorgssenter</i>	90	10	1
<i>Barnehagar</i>	94	6	-2

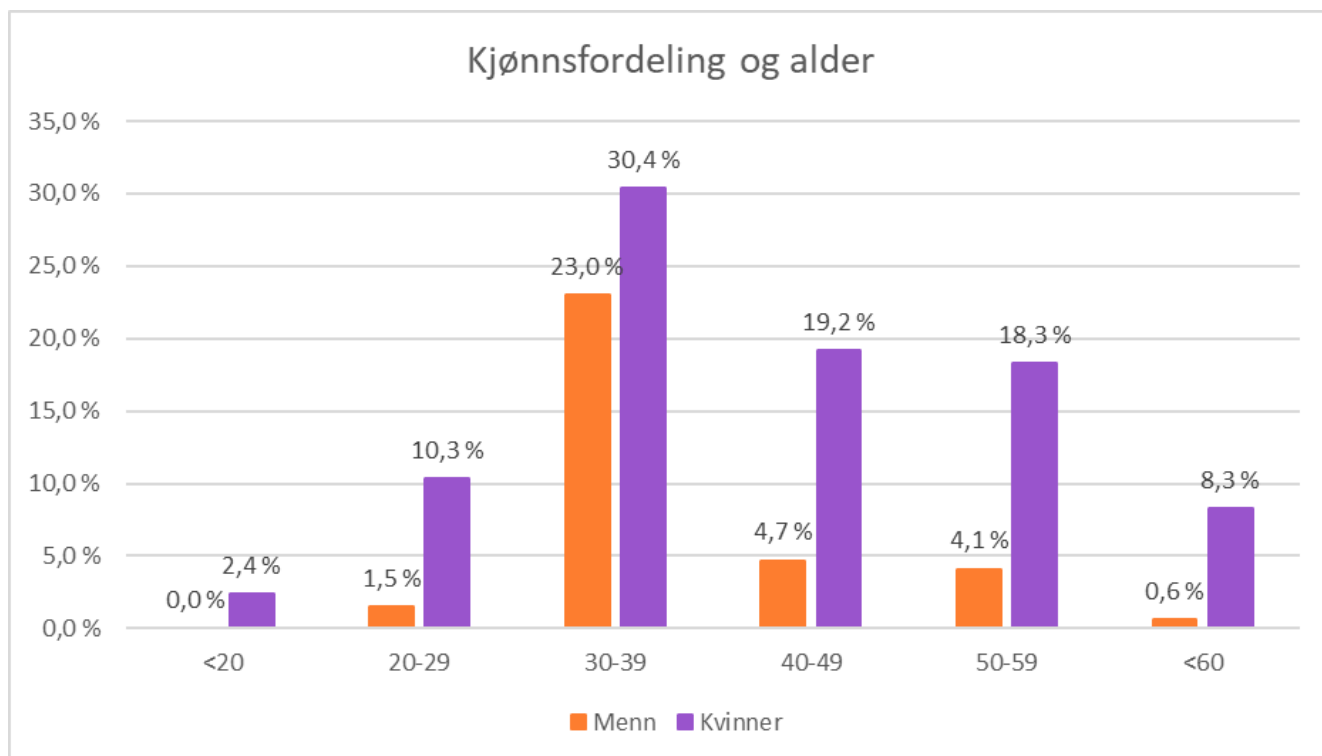
Kjønnsfordeling og stillingsgrupper

Tabellen under viser kjønnsfordeling for utvalt stillingsgrupper pr årsverk for 2023. I stillingar med krav om høgare utdanning (mastergrad, høgskuleutdanning med ytterlegare spesialutdanning og høgskuleutdanning) var det ei særleg høg del kvinner, men ikkje uventa ut frå den totale kvinnedelen i heile organisasjonen. Del menn var høgast strategisk leiargruppe, medan den er jamn for kapittel 5-stillingar. I dei to andre leiarkapitla er

<i>Stilling utan særskilt krav til utdanning</i>	62	10	72	86 %	14 %
<i>Fagarbeidarstilling</i>	67	26	93	72 %	28 %
<i>Stilling med krav om 3-årig høgskuleutdanning</i>	43	7	50	86 %	14 %
<i>Stilling med krav om høgskuleutdanning m/ ytterlegare spesialutdanning</i>	23	3	26	88 %	12 %
<i>Stillingar med krav om mastergrad</i>	1	2	3	33 %	67 %
<i>Stillingar i kap. 5</i>	9	9	18	50 %	50 %
<i>Avdelingsleiarar, kap. 3.4.3</i>	12	1	13	92 %	8 %
<i>Einingsleiarar, kap. 3.4.2</i>	6	3	9	67 %	33 %
<i>Strategisk leiargruppe, kap. 3.4.1</i>	2	4	6	33 %	67 %
<i>Totalsum i desse stillingsgruppene</i>	224	68	289	77 %	23 %

Kjønnsfordeling og alder

Ut frå at det er flest kvinnelege tilsette i organisasjonen vår, er det ikkje ei overrasking at kvinnedelen er høg på dei fleste alderstrinna. Det er pr Rapporten som er teke ut frå lønssystemet viser kjønnsdeling og alder per 1.12.23. På dette tidspunktet er det ingen menn under 20 år. Aldersgruppa 30-39 år har den jamnaste kjønnsfordelinga, og 23 prosent av mannelege tilsette er i denne gruppa.

Lønnsfordeling mellom kvinner og menn i ulike stillingsgrupper

Tilsette i Tysnes kommune er løna etter reglane i hovudtariffavtalen (HTA) i kommunal sektor. I underkant av 86 prosent av dei tilsette har stilling med hovudsakleg sentral lønsdanning (HTA kapittel 4) og løn i samsvar med garantilønstabellen for dei ulike stillingsgruppene og ansiennitetstrinna. Dette gjeld gruppe 1, 2, 3, 4 og 5 i modellen.

For tilsette i leiarstilling (gruppe 7, 8 og 9), samt tilsette i gruppe 6, blir løna fastset etter lokale forhandlingar.

Ved lokal lønsfastsetjing skal det takast omsyn til resultatoppnåing, kompetanse og ansvaret til den enkelte og kompleksitet i stillinga. Likeløn er eit tema som årleg blir drøfta med tillitsvalde før og under forhandlingane. Likeløn er òg ein del av vurderingsgrunnlaget til arbeidsgjevar, og er ein del av arbeidsgjevarstrategien gjennom lønspolitiske plan.

Gr. Stillingsgrupper

		Gj.snitt månadsløn kvinner	Gj.snitt månadsløn menn
1	Stilling utan særskilt krav til utdanning	35.181	33.900
2	Fagarbeidarstilling	40.402	42.632
3	Stilling med krav om 3-årig høgskuleutdanning	46.478	47.608
4	Stilling med krav om 3-årig høgskuleutdanning med ytterlegare spesialutdanning	49.162	49.211
5	Stilling med mastergrad	49.342	49.629
6	Stillingar i kap. 5	67.373	72.042
7	Avdelingsleiarar, kap. 3.4.3	55.214	60.875
8	Einingsleiarar, kap. 3.4.2	66.556	59.651
9	Strategisk leiargruppe, kap. 3.4.1	82.717	84.602

Tabell: Lønsfordeling pr stillingsgruppe fordelt på kvinner og menn. Løna er vist i grunnløn pr måned utan variable tillegg.

Tabellen under viser samanlikning av månadsforteneste for kvinner i prosent av menn si løn, for perioden 2019-2022. Generelt ligg kvinner sin månadsforteneste noko lågare enn tilsvarande tal for menn. Dersom me samanliknar stillingar med same stillingskode er løna i realiteten lik.

	2021	2022	2023
Justert for	Kvinner si månadsforteneste i prosent av menn si forteneste	Kvinner si månadsforteneste i prosent av menn si forteneste	Kvinner si månadsforteneste i prosent av menn si forteneste
<i>Ujustert</i>	88,7	86,6	86,1
<i>Alder</i>	88,7	86,6	86,1
<i>Stillingsgruppe</i>	99,4	98,2	97,1
<i>Stillingskode</i>	99,9	100,3	100,1
<i>Utdanning</i>	95,8	93,8	93

Tabellen uttrykkjer kva del av løna til kvinner av menn si løn ville vore, dersom kvinner og menn hadde hatt same årsverkfordeling innan kvar av variablane det er justert for. Tala justert for stillingsgrupper eller -kode, bør brukast som mål på kjønnskilnaden i løn, ettersom tabellen i stor grad held utanfor den delen av lønsskilnaden som skuldast yrkesval.

Sjukefråvær

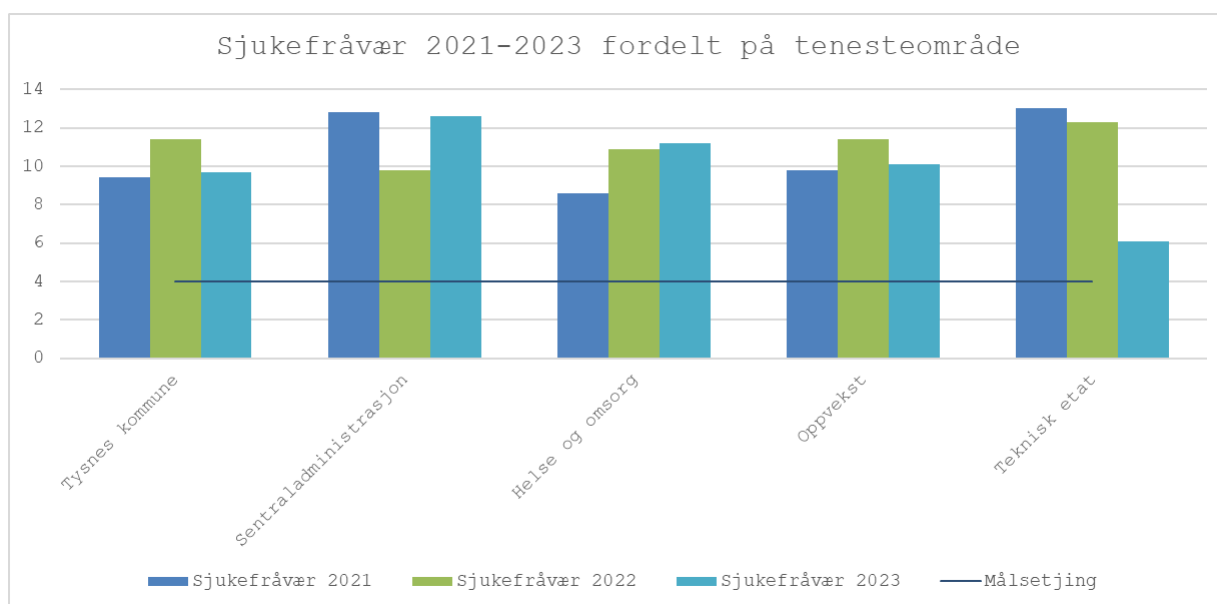
På landsbasis viser sjukefråværet ein aukande trend gjennom 2023, og i 4.kvartal var sjukefråværet på det høgaste sidan den koronaprega starten av 2022. I kommunesektoren var sjukefråværet høgare i andre halvdel av 2023, enn i same periode i 2022(kjelde: <https://www.ks.no/fagomrader/statistikk-og-analyse/fravar/okende-sykefravar-i-2023/>). I Tysnes går sjukefråværet ned i fyrste og andre kvartal, medan det har ein stigning igjen i fjerde kvartal. Samla sjukefråvær i heile organisasjonen ligg på 9,7 prosent, som er ein nedgang frå året før (11,4 prosent). Trenden som viser i kommune-Noreg er såleis ikkje like aktuell for Tysnes, men samla har me likevel eit høgare sjukefråvær enn kommunesektoren på landsbasis i 2023 (7,7 prosent).

Samla sjukefråvær i Tysnes kommune var i 2023 på 9,7 prosent. Dette var ein reduksjon på 1,87 prosent frå året før. Måлтаlet for samla sjukefråvær i kommunen er framleis 4 prosent. Dette måлтаlet har ikkje vore justert sidan IA-avtalen vart fornya i 2019. Ut frå korleis sjukefråværet har vore dei siste åra, kan det vere fornuftig å ha tilpassa måltal for kvar sektor der kvar sektor lagar ein handlingsplan som visar kva tiltak som kan setjast i verk for å nå sine måltal.

Modellen til høgre viser fråværsdelen delt inn i kortidsfråvær og langtidsfråvær. Av det samla sjukefråvær i 2023, utgjør kortidsfråværet 23,2 prosent. Med kortidsfråvær meiner me fråvær opptil 16 dagar, både eigenmeldt og legemeldt. Av samla kortidsfråvær er om lag halvparten eigenmeldt fråvær. Det vurderer me som positivt og i tråd med formålet med avgjersla om å utvida retten til eigenmelding i heile arbeidsgjevarperioden på 16 dagar. Denne avgjersla vart gjort av administrasjonsutvalet i slutten av 2021, som ei vidareføring av eit nasjonalt koronatiltak.

Som figuren under viser, var det samla sjukefråværet i 2023 på same nivå som 2021, og ein reduksjon frå 2022. Sentraladministrasjonen og helse og omsorg har begge ein auke i sjukefråvær, medan teknisk etat har ein merkbar nedgang med berre to prosent unna kommunen sitt måltal.

Langtidsfråvær, fråværet som er utover 56 dagar, er på 25 prosent. Det vil sei at den delen som er mellom 16 og 56 dagar utgjer resten av fråværet.

Samla sett er sjukefråværet framleis altfor høgt, men me skal òg ha med oss at mange tilsette også er veldig friske.

Arbeid med nærvær og sjukefråværsoppfølging vil vera viktige fokusområde framover. Me må sikra at det vert vurdert tilrettelegging og tilpassing for tilsette med målsetjing om å skapa helsefremjande arbeid. Det er samstundes viktig å få vurdert om det er særskilte arbeidsmiljøfaktorar som også slår ut for denne gruppa. Medarbeidarundersøkinga 10-faktor kan gje positiv påverknad på arbeidsmiljøet då det vil få meir fokus gjennom etterarbeid og handlingsplanar, og kan såleis påverka nærværs-prosenten.

Forsterka sjukefråværsatsing

Det vart etablert eit samarbeid med NAV arbeidslivssenter, hausten 2023. Arbeidslivssenteret tek utgangspunkt i IA-avtalen sine verkemiddel og tiltak, og skal saman med partssamansatt arbeidsgruppa frå Heimebaserte tenester og Uggdal skule, jobba systematisk og kunnskapsbasert med sjukefråvær på desse to arbeidsplassane. Samarbeidet skal gjere leiarane, tillitsvalte og verneombod betre i stand til å jobba systematisk med HMT og førebyggjande arbeidsmiljøarbeid på sine arbeidsplassar, med målsetjing om auka nærvær (reduert sjukefråvær).

Desse to arbeidsplassane er valt ut frå at dei over tid har hatt eit høgt sjukefråvær og at dei samstundes har hatt endring i leiargruppa. Me har eit mål om at arbeidet dei går i gong med saman med arbeidslivssenteret, og erfaringar dei gjer seg, kan overførast til dei andre einingane. Dette arbeidet vil ha oppstart i begynnelsen av 2024.

Arbeidsmiljø og HMT

Ivaretaking av fullt forsvarleg arbeidsmiljø er fast tema i arbeidsmiljøutvalet (AMU). I årshjulet til HMT-arbeid vert avdelingane sine HMT-planar handsama i AMU i 2.kvartal.

Handlingsplanane er utarbeida med utgangspunkt i ei risikovurdering og vernerunde. I starten av 2023 gjennomførte me ei 3-delt opplæring i risikovurdering og utarbeiding av handlingsplan. Opplæringa gjekk til verneleiarar og verneomboda med målsetjing om å bruka desse verktøya enda betre.

Som følgje av ei vurdering av verneområda og kompleksiteten til dei ulike avdelingane, blei Tysnes legekontor skilt ut som eige verneområde. Legekantoret har tidlegare vore knytt til rådhuset. Det vart gjort ei likeleis endring på Onarheim skule og barnehage, der desse vart rekna å vere to verneområde. Det blir også meir tenleg i fortsetjinga når Onarheim barnehage flyttar inn i nytt bygg.

Implementeringa av Compilo har vore arbeidd vidare med i året som var og snart er alle einingane integrert med denne løysinga. Det er det framleis nokre arbeidsplassar innan oppvekst som ikkje har tilgang, men målsetjing om at alle skal ha brukartilgang i løpet av fyrste del av 2024.

Den lovpålagt HMT-opplæringa av vernetenesta og leiarar, vert gjennomført som e-læring. Opplæringa vert gjeve fortløpande til nye verneombod, i tillegg har samtlege av AMU-medlemmane teke kurset. Det er viktig for Tysnes kommune at alle verneombod har gjennomført godkjent HMT-kurs. Samstundes vert det lagt til eit oppfriskingskurs for leiarane 2.kvart år.

I samarbeid med bedriftshelsetenesta er det utarbeida ein samarbeidsplan med planlagt HMT-tiltak for 2023. I tillegg til planlagde tiltak, vert bedriftshelsetenesta nytta når det er behov for særskilt oppfølging, både på einingsnivå og til enkelttilsette. I 2023 er det mellom anna utført målretta arbeidshelseundersøkingar for yrkesgrupper det er krav om, yrkesvaksiner, helseundersøkingar for nattevakter, arbeidsplassvurdering og ulike målingar av mellom anna støy, lys og luftkvalitet. Bedriftshelsetenesta delteke på møter i AMU og Akan-utval.

2.7 Etikk

Fokus på etiske retningslinjer er også ein del av introduksjonsprogrammet for nyttilsette i verksemda. Det vert elles arbeid med etisk refleksjon i høve til personal- og avdelingsmøter. Dei ulike arbeidsplassane varetek dette litt ulikt, nokre avdelingar har etikk som eit fast punkt på møter, medan andre legg opp til å gjera det til eit større tema på einskilte møter med case. Barnehagane plar til dømes å ha etikk som eit av hovudtema på planleggingsdagane i august, då dette er månaden med flest nyttilsette.

Som ein del av arbeid knytt til etikk, kan det nemnast at AKAN-kontakt har besøkt alle avdelingar/einingar med informasjon om AKAN, rutinar, arbeidet i AKAN. I denne presentasjonen har det vore lagt vekt på involvering frå tilsettgruppa gjennom diskusjon av ulike problemstillingar.

Gjennom året er det også sett høgare fokus på personvern, dette har mellom anna ført til etiske refleksjonar knytt til innsamling av brukardata. Ei følgje av etisk refleksjon på dette område er mellom anna at kommunen ikkje lenger nyttar Google Analytics for utvikling av eigen nettstad.

Det er sett opp eit eige samtaleopplegg som skal gjennomførast på alle arbeidsstader knytt til sjukefråvær, korleis snakkar me om det og kva opplysingar er det naudsynt å dela.

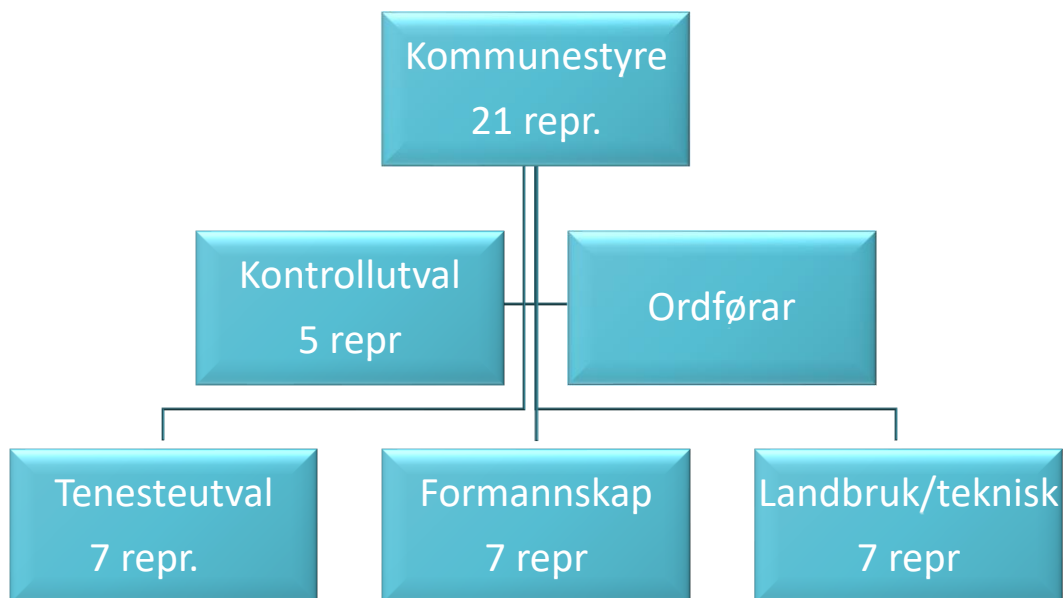
Gjennom 2024 skal etiske retningslinjer for verksemda evaluerast. Dette arbeidet vert teke opp i organisasjonen og saman med fagorganisasjonar og vernetenesta før det vert lagt fram som vedtakssak for kommunestyre hausten 2024.

3.POLITIKK, UTVIKLING PROSJEKT OG PLAN

3.1. Politikk og samfunnsutvikling

I senter for all vår verksemd står dei politiske vegvala og strategiane som vert meisla ut gjennom dei politiske prosessane.

Den politiske organisasjonen var i 2023 slik:

Forutan denne overordna strukturen har kommunen også ein rekkje råd og underutval, nedanståande tabell viser politisk aktivitet målt i tal på saker i siste år fordelt per utval for 2019 -2023:

Tab. 3.1 handsama saker delt per utval	2019	2020	2021	2022	2023
Kommunestyre	75	85	50	49	69
Formannskap	87	116	94	102	71
Tenesteutval	37	35	31	26	18

Landbruk/teknisk/Utval for landbruk/teknisk	103	81	92	95	90
Administrasjonsutval	9	15	10	14	4
Arbeidsmiljøutval	18	13	17	13	12
*Eldreråd/Råd for eldre og menneske med funksjonsnedsetjing	3	3	4	4	3
*Ungdomsråd	-	1	4	6	6
*Sakkunnig nemnd	4	9	7	4	1
*Sakkunnig ankenemnd	1	1	1	1	0
Tilsetjingsutval	63	49	46	57	-
Valstyre	15	-	9	-	14
SUM	402	408	365	371	288

*1 sak pr.møte

For å gje eit meir utfyllande bilete av det politiske arbeidet har me også teke med eit oversyn over dei som Kommunestyre handsama førre år:

Tab 3.2: Saker til handsaming i kommunestyre 2023	Møtedato	Sak
Kommunestyre	28. februar	<p>Årsmelding for kontrollutvalet sitt arbeid – 2022</p> <p>Tilstandsrapport barnevern</p> <p>Busetjing av flyktningar i Tysnes kommune 2023</p> <p>Val av valstyre – kommune og fylkestingsvalet 2023</p> <p>Debatthefte I</p> <p>Debatthefte 2023</p> <p>Søknad om fritak for eigedomsskatt for Rekkjetunet Færevåg</p> <p>Eigedomsskattesats og fritak 2023</p> <p>Ny selskapsavtale Sunnhordlandsrådet IKS</p> <p>Plan for kommunal kriseleiing (KKL)</p> <p>Onarheim barnehage – kostnadsreducerande tiltak</p> <p>Delfinansiering – gangveg Onarheim</p> <p>Ymse – kommunestyret – februar 2023</p>
	15. juni	<p>Rekneskap for Tysnes kommune 2022</p> <p>Årsmelding fro Tysnes kommune 2022</p> <p>Finansforvaltningsrapport pr. april 2023</p> <p>Innkjøp av revisjonstenester – ny konkurranse – fullmakt til kontrollutvalet</p> <p>Avtale med syns- og audiopedagogisk teneste</p> <p>Tilstandsrapport for grunnskulen 2023</p> <p>Prinsippvedtak – Organisering av IKT i Tysnes kommune</p> <p>Endringar i overordna styringskultur</p> <p>Evaluering av selskapsavtale – Bergen og omland friluftsråd</p> <p>Økonomirapportering 1. tertial</p> <p>Ymse kommunestyret juni 2023</p>
	26. september	<p>Overføring av mynde frå Tysnes kommune til Sunnhordland interkommunal miljøverk</p> <p>Regulering av budsjett for 2023</p>

		<p>Forskrift om gebyr for feiing og tilsyn av fyringsanlegg</p> <p>Justert oppmoding om busetting av flyktningar</p> <p>Samarbeidsavtale for Vest brann og redningsregion KOF</p> <p>Søknad om endring i salsløyve for alkohol – Bruntveit Handel AS</p> <p>Søknad om støtte til Tysnesfest</p> <p>Namnesak 2015/14 i Tysnes kommune</p> <p>Reglement for Tysnes ungdomsråd</p> <p>Ettergodtgjersle ordfører</p>
Konstituerande møte	5. oktober	<p>Kommunestyrevalet 2023</p> <p>Val av formannskap 2023 – 2027</p> <p>Val av ordfører 2023 – 2027</p> <p>Val av varaordfører 2023 – 2027</p> <p>Val av kontrollutval 2023 – 2027</p> <p>Val av Tenesteutval 2023 – 2027</p> <p>Val av leiar i Tenesteutvalet 2023 – 2027</p> <p>Val av nestleiar i Tenesteutvalet 2023 – 2027</p> <p>Val av utval for Landbruk/teknisk 2023 – 2027</p> <p>Val av leiar for utval Landbruk/teknisk 2023 – 2027</p> <p>Val av nestleiar for utval Landbruk/teknisk 2023 – 2027</p> <p>Val av valnemnd 2023 – 2027</p> <p>Val av representant og vararepresentant til årsmøte i KS</p>
Kulturpris 2023: Kari og Helge Drange – kulturløa på Drange	14. desember	<p>Finansforvaltningsrapport pr. 31 august 2023</p> <p>Budsjett 2024 – 2027 – Framlegg til vedtak</p> <p>Tilskot til verna kulturminne i Vestland 2024</p> <p>Spelemidlar til anlegg for idrett og fysisk aktivitet 2024</p> <p>Omorganisering til Region Sunnhordland IKS og Sunnhordlandsrådet</p> <p>IPR</p> <p>Administrasjonsutval 2023 – 2027</p> <p>Val av eldreråd 2023 – 2027</p> <p>Val av råd for menneske med funksjonsnedsetting 2023 – 2027</p> <p>Vigselsmynde – fullmakt til å gjennomføra vigsel i Tysnes kommune</p> <p>Val av nye medlemmer til ungdomsrådet 2023 – 2025</p> <p>Val av tilflyttingsnemnd 2023 – 2027</p> <p>Innkvarteringsnemnd 2023 – 2027</p> <p>Dyrevernsmemnda i Sunnhordland 2023 – 2027</p> <p>Kommunal representant i kyrkjeleg fellestråd 2023 – 2027</p>

	Val av medlem til Agnes og Olav Berge sitt stipendiefond 2023 – 2027 Kontaktperson i plansaker for born og unge 2023 – 2027 Rådsmedlem i Sunnhordland folkemuseum- og sogelag 2023 – 2027 Val av representant til stiftinga kystsogevøkene 2023 – 2027 Val av representant til styra i helseføretak under Helse Vest RHF 2023 – 2027 Suppleringsval – kontrollutval 2023 – 2027 Suppleringsval formannskap 2023 – 2027
--	--

Kommunestyret vedtok i møte 10.10.06 eit system for oppfølging og effektivering av politiske vedtak. Me har ikkje fått meldingar frå etatane om spesielle utfordringar med konkrete vedtaksoppfølgingar. Ei sak som ikkje er fylgt opp er strategiplan for innkjøp, denne var oppe til kommunestyre for handsaming, men vart sendt attende for vidare utgreiing. Saka må fremjast i 2024. Generelt er det ofte slik at ein del oppgåver av heilt naturlege grunnar vert gjennomførte over fleire år. Me kjem kanskje oftast bort i det i ulike investeringsprosjekt, men det kan også gjelda meir driftsrelaterte forhold. Det vert arbeidd med eit system for å sikra at det vert ført og rapportert vedtaksoppfølging løpande frå 2024.

3.2 Prosjekt

Investeringsporteføljen til Tysnes kommune har i 2023 bestått av fleire små og store prosjekt. Det har samstundes vore ei utfordring av stilling som teknisk sjef har vore vakant store deler av året, ass. rådmann har fylt funksjonen i samband med endring av personell.

I 2023 har administrasjonen jobba med følgjande investeringsprosjekt

Prosjekt	
Onarheim barnehage	Under arbeid
Bustadfelt Sauabakkane	Under arbeid
Statleg sikring Peralio friluftsområde	Under arbeid
Aktivitetspark Kyrkjevatnet	Under arbeid
Plasthall i Eredalen	Utgår
Rehabilitering av symjehallen	Under arbeid
Utviding av kontorkapasitet i rådhuset	Ung
Enøk-tiltak i eksisterande bygg	Under arbeid

Oppgraderingar i IKT infrastruktur	Under arbeid
Fagsystem sosiale tenester	Fullført
Fagsystem barnevern	Fullført
Fagsystem byggesak (eByggesak)	Fullført
Migrering av AD-kontrollarar	Utgår
Framsikt (økonomiplan og årsbudsjett)	Under arbeid
Utbetring nødnett i Eredalen	Under arbeid
Vaktbil brannvesenet	Fullført
Utviding og oppgradering av leidningsnettet	Fullført
Ny slamavskiljar m.m ved hovedkloakk Lunde	Under arbeid
Oppgradering slamavskiljar og utsleppsledning ved Sauabakkane	Under arbeid
Trafikksikring etter trafikksikringsplanen	Utført
Asfaltering av kommunale grusveggar	Utført
Parkering i tilknytning til omsorgssenteret	Utført

3.3 Digitalisering

I 2023 er det innført fleire nye fagsystem, i 2023 var kommunen nøydd til å skifta ut fleire system som då var «end of life». I høve til kommunen sitt sak- og arkivsystem vart ES skifta ut med Elements om lag frå årsskifte. I tillegg har Tysnes kommune teke i bruk Modulus barnevern som er eit nytt fagsystem for barnevernet. I høve NAV sosial er Visma velferd teke i bruk. E-byggesak er innført for byggesaksavdelinga. I tillegg har kommunen gått vidare med digitalisering innan utsending og mottak elektronisk innan fleire fagfelt. Kommunen har også starta opp med system for digital kommunikasjon med m.a. pårørande gjennom det nyleg innførte systemet DigiHelse. Me har eit moderne og framtidretta IT-system, samstundes er krava til digitalt tilgjenge og gode løysingar stadig aukande.

Tysnes kommune har delteke i det digitale samarbeidet i Vestland fylke som heiter Digi Vestland. DigiVestland arbeider opp mot KS, og gjennom Fiks-plattformen får me stadig tilgang til nye digitale løysingar. Me er med i ulike faggrupper innan DigiVestland, der erfaringsutveksling med andre kommunar i fylket står sentralt. DigiVestland har utvikla seg til å bli ein god støttespelar for kommunane, ved at kommunane kan nytta godt av andre sine erfaringar og løysingar.

Eit anna satsingsområdet har vore datatryggleik. I 2023 har revisjonen fått oppdrag frå Kontrollutvalet med å gjennomføra forvaltningsrevisjon innan personvern og GDPR. Dei har sett på system og rutinar, og hatt spørjeundersøkingar mellom dei tilsette. Dei har påvist fleire område der me har forbettringspotensiale, særleg innan kunnskap hos brukarane og den generelle tryggleikskulturen. Her er me i gang med opplæring og informasjon, i tillegg til utarbeiding av betre rutinar.

Det vert i dag nytta sertifisert personell frå Atea til å gjera dei IT-tekniske konfigurasjonane for oss, i tillegg til å ha ekstern overvaking av kommunen sitt system frå utsida av oss. Eit anna større eksternt firma køyrer jamlege testar for å sjekka for sårbarheiter. Tysnes kommune er også med i HelseCERT og KommuneCERT, der desse statlege instansane hjelper kommunane med overvaking og råd om IT-teknisk tryggleik. Regjeringa oppretta KommuneCERT hausten 2023, og skriv m.a. følgjande på sine nettsider:

«– Norske kommuner opplever stadig oftere at datasikkerheten er under press, og flere har signalisert et behov for mer hjelp fra nasjonale myndigheter. Derfor oppretter vi nå et responsmiljø som skal bidra til å gjøre kommunene bedre rustet til å håndtere digitale hendelser og trusler, sier digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne Tung.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen i verden gjør at trusselbildet er i endring, og det er et kontinuerlig arbeid å sikre seg mot uønskede og tilsiktede hendelser.

– Dette skaper usikkerhet og gjør fremtiden vanskelig å forutse. Det er derfor viktig å øke vår digitale motstandsdyktighet og gjøre oss bedre rustet til å håndtere digitale hendelser, sier Tung.

Regjeringen etablerer derfor et responsmiljø som kommunene kan knytte seg til – et KommuneCERT (Computer Emergency Response Team).»

6. desember 2023 hadde Tysnes kommune besøk av ein seniorrådgjevar frå NSM (Nasjonal Sikkerhetsmyndighet). Rådgjevaren meinte me hadde gode tryggleiksløysingar innan IT-systema våre. Det vart gjennomført foredrag for leiarar og for formannskapet om IT tryggleik, under dette kunnskap, haldningar, åtfærd og tryggleiksskultur. Eit av dei viktige forbettringspotensiala ligg i å heva kunnskapsnivået hos brukarane, ei slik kompetanseheving er naudsynt for å få på plass ein god tryggleikskultur.

På slutten av 2023 tok kommunen kontakt med Høgskulen på Vestlandet (HVL), avdeling Bergen, med førespurnad om dataingeniørstudentar kunne vera interessert i å skriva bacheloroppgåve om IT-tryggleik i Tysnes kommune. HVL var svært interessert i dette, og i vårsemesteret 2024 skal 3 studentar i gang med bacheloroppgåva om tryggleik innan IT i

Tysnes kommune. Samarbeid med HVL kan hjelpe til at verksemda blir betre innanfor IT tryggleik gjennom dei tilrådingar om forbetringar som vil følgja ei slik oppgåve.

Ei av hovudutfordringane til kommunen innan IT er å heva den generelle IT kunnskapen i verksemda. I desember 2023 starta me også opp KS læring med modular innan IT tryggleik, GDPR og personvern. Desse vil verta vidareført i 2024.

IT handlar også om risikoar og sårbarheit. Det er gjort ein del grep for å redusera digital sårbarheit og risiko, gjennom 2023 har arbeidet innanfor GDPR og personvern vorte styrkt. Det vart peika ut nytt Personvernombod som tiltredde formelt i januar 2023, i forkant vart det gjennomført opplæring i samsvar med datatilsynet sine tilrådingar. Compilo er teke i bruk som avvikssystem og det er gjennom 2023 registrert x antal avvik knytt til personvern og GDPR.

Bruk av kunstig intelligens er etter kvart kome ut av startgropa og er noko som vil utfordra oss både innanfor utdanning og arbeidsliv dei nærmaste åra. KI kan vera eit fantastisk verktøy, men må understøttast av menneskeleg skjønn og kjeldekritikk. Det er også viktig å sjå på dei etiske og personvernmessige utfordringar som følgjer bruk av KI. Tysnes kommune har utarbeidd eit utgangspunkt for etiske avvegingar og retningsliner for bruk av KI, desse er framleis under arbeid, men det er von om at dei kjem på plass i løpet av våren. Etter at desse rammene er det lagt opp til at det vert etablert ei tverrfagleg arbeidsgruppe for å uforska feltet vidare.

I juni 2023 gjorde kommunestyre vedtak om å utgreia framtidig IT drift i verksemda. Stadig større krav til digitale løysingar, samarbeid og meir fokus på organisasjonsutvikling som følgje av digitaliseringa er sterkare drivarar for IT samarbeid enn sjølve driftssituasjonen.

3.4 Planarbeid

Planarbeid er viktig for å sikra ei samla utvikling av Tysnessamfunnet, det kan skiljast mellom det heilt overordna planarbeidet som gjerne gjeld kommuneplanar og kommunedelplanar og reguleringsplanarbeidet.

Kommuneplanar og kommunedelplanar

2023 har vore nytta til arbeid med kommuneplanen sin arealdel. Med bakgrunn i arealplanutvalet sine silingar er det utarbeidd utfyllande konsekvensutgreiingar for samtlege innspel, i tillegg er det utarbeidd plankart, planomtale med vidare. Det lukkast ikkje å få planen klar for handsaming innan året, men planen er fylgt opp i 2024 og er no sendt på høyring.

I 2023 vart det også arbeidd med kommunedelplan for trafikktryggleik. Planprogram vart vedteke våren 2023 og planen vart lagt ut til offentleg ettersyn i desember 2023. Me ventar at planen vert slutthandsama våren 2024.

Arbeidet med ny kommunedelplan for vassforsyning vart starta i 2023 og vil venteleg koma til vedtak i 2024.

Tysnes kommune har vore i kontakt med Bjørnafjorden for å sjå på ein mogleg fredingsplan for hummar, men dette initiativet er ikkje teke vidare.

Reguleringsplanar

Statens vegvesen har arbeidd vidare med reguleringsplan for ny E-39, Hordfast. Tysnes kommune har akseptert at bandlegging av planområde vart forlenga i påvente av planen. Det er gjennomført fleire møter med SVV gjennom året og dei ventar at planen vert oversendt for politisk vedtak i 2024. Tidlegaste moglege vedtaksdato vil vera vinteren 2025.

I 2023 stadfesta *Kommunal- og Moderniseringsdepartementet* reguleringsplan for Elsakervågen. Kommunestyre hadde gjennomført eigengodkjenning av plan med motsegn, noko som fører til at mynde for endeleg vedtak ligg til departementet. Ei følgje av at departementet overtok prosessen i denne planen var at Statsforvaltaren også trekte sitt motsegn til reguleringsplanen for Alsaker Brygge Sør.

Det vart gjennomført mekling knytt til framlegg til reguleringsplan for Godøysund. Meklinga hadde bakgrunn i motsegn både frå Statsforvaltaren og Vestland fylkeskommune. Status på vidare arbeid med denne planen er uviss.

Reguleringsplan for utviding av småbåthamn på Gjerstad vart sendt på høyring i 2023. Det vart også plan for fritidsbustader på Laukhamar. Tysnes kommune har hatt dialogmøte med Statsforvaltaren kring begge desse planane i 2024, plan for utviding av småbåthamna går venteleg greitt igjennom, mens det synes å vera ein litt lengre prosess for planen på Laukhammar.

Det var elles fleire planinitiativ gjennom 2023, mellom anna kan nemnast plan for Kubbervik, plan for Mandelhuset og fleire møte knytt til Smievoll. Det vart gjennomført politisk forankring for planinitiativet på Kubbervik i november 2023, dei andre planane reknar me med vil koma opp i løpet av 2024.

3.5 Internkontroll og tilsyn

Kommunelova § 25-2 inneheld nye formuleringar når det gjeld rapportering av internkontroll og om resultat frå statlege tilsyn der det står dette:

«Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.»

Rådmannen meiner at det er hensiktsmessig å følgja dette opp i årsmeldinga.

Internkontroll og avvik

2023 er Tysnes kommune sitt første driftsår med Compilo, vårt digitale internkontrollsystem. Sidan implementeringa for om lag eitt år sidan, har organisasjonen gått gjennom ein læringsprosess med systemet. På grunn av utfordringar knytt til organiseringa av IT og den splittinga Tysnes kommune har mellom oppvekstområde og resten av kommunen, var det innleiingsvis nokre hindringar som no er meir under kontroll. Skular og barnehagar kom stort sett inn i Compilo seinhausten 2023.

Me held fast på visjonen om at alle tilsette skal ha tilgong til Compilo, og at det skal vere ein naturleg del av deira arbeidsrutinar. Systemet er brukarvenleg og intuitivt og det er gjennom året registrert auka aktivitet. Fleire tilsette rapporterer avvik og kjem med forbetringstilrådingar. Dette er eit positivt teikn som viser at Compilo vert stadig meir integrert i vår arbeidskultur.

Statistikken frå året som gjekk viser ein stadig aukande bruk av systemet. I januar 2023 blei det rapportert 287 innloggingar, medan talet i januar 2024 dobla seg til 636. Dette reflekterer ein auke i engasjementet frå våre tilsette. Kommunen har òg sett ein auke i rapporterte avvik, noko som indikerer ein auke i merksemda rundt kvalitetskontroll og kontinuerleg forbetring.

I løpet av det føregåande året blei det rapportert 450 avvik, og no, halvvegs gjennom februar, er det allereie dokumentert 185 avvik. Samanliknar me talet på rapporterte avvik, var det 16 i januar 2023, medan det i januar 2024 var 79 rapporterte avvik.

Det er gledeleg å sjå denne utviklinga. Nokre av avvika krev umiddelbare tiltak, medan andre er ein del av eit lengre løp med kontinuerleg arbeid. Overordna sett bidreg avvika til endring, forbetring og utvikling. Det krev motivasjon og fokus frå både leiarar og tilsette for å oppretthalde den positive trenden me ser no.

Det kontinuerlege arbeidet med Compilo er ein del av den overordna strategien for å sikre kvalitet og effektivitet i kommunen. Gjennom å adressere avvik og implementere forbetringstiltak, bidreg tilsette og leiarar til ein stadig betre tenesteleveranse til våre innbyggjarar.

I det første året med Compilo har det overordna målet vore å få alle med samt sikre at eventuelle hindringar for å dokumentere eit avvik eller eit forbetringstilråding blir eliminerte. Kommunen planlegg i 2024 å ta i bruk ROS (risiko- og sårbarheitsanalyse) og årshjul. ROS vil vere eit styringsverktøy for leiarane, medan årshjulet skal fungere som ein kommunikasjonskalender. I 2024 vert det også arbeidd vidare med å overføra eksisterande rutiner og retningsliner til Compilo.

Temabaserte tilsyn

Statsforvaltaren gjennomførte tilsyn med brannøvingsfelta til Tysnes kommune i 2022, tilsynet viste nokre avvik som vart fylgt opp og svara ut i november 2023.

Statsforvaltaren gjennomførte tilsyn med Tysnes skule, alternativ opplæringsarena seinhausten 2022. Tilsynet var lukka i mai 2023 med endring i kommunen sine rutiner for spesialpedagogiske tiltak der barnet sitt syn og barnet sitt beste skal gå tydelegare fram i vurderingar.

I april 2023 gjennomførte Statsforvaltaren tilsyn med NAV sosiale tenester i Tysnes kommune. Tilsynet avdekte ingen avvik og tilsynet var avslutta i juni 2023.

Innanfor barnehageområde gjennomfører kommunen sjølv tilsyn, dette skjer i samarbeid med regionen. I 2023 vart det gjennomført skriftlege tilsyn med alle barnehagar, det er ikkje gjort vurderingar som tilsa trong for stadlege tilsyn førre år.

Kartverket gjennomførte dokumenttilsyn knytt til Tysnes kommune sitt arbeid med matrikkelføring. Tilsynet avdekkte ingen avvik.

I 2023 vart det også gjennomført forvaltningsrevisjon. Tema for forvaltningsrevisjonen i 2023 vart Informasjonstryggleik og personvern. Rapporten vert lagt fram for kommunestyre i løpet av 2024 og vil vera nyttig i kommunen sitt vidare arbeid.

Det er for 2024 varsla tilsyn med kommunen si oppfølging av arbeid med folkehelse, grunnopplæring og miljø og klima. Per tidspunkt er det ikkje avklara nærare tema for tilsyna.

Individuelle saker

Forutan temabaserte tilsyn har kommunen også tilsyn knytt til handsaming av einskildsaker.

I samband med Tysnes kommune si oppfølging av ei sak om skulemiljø vart det avdekt avvik. Kommunen legg dette til grunn og nyttar tilbakemeldingane til å følgja opp sine rutiner.

4. TENESTEOMRÅDA

I følgjande kapittel vil me kort gå gjennom dei ulike tenesteområda, gjennomgangen vert gjort etter budsjettkapitel.

4.1 Sentraladministrasjonen

Sentraladministrasjonen har m.a. følgjande arbeidsoppgåver:

- saksførebuing og oppfølging for politiske organ
- overordna styring vis à vis etatane
- ekspedering av saker
- driftsansvar for kommunen sine økonomifunksjonar
- post, arkiv og fellestenester
- kvalitet
- personal
- innkjøp
- kultur
- næring
- plan

Ein del av sentraladministrasjonen sine arbeidsområder er naturleg omtala gjennom kapitla økonomi, politikk, internkontroll, plan, IT, prosjekt, internkontroll, utvikling og personal.

4.1.1 Post og arkiv- fellestenesta

Den 1. januar 2023 runda Tysnes kommune ein pilepæl i form av nytt saks- og arkiv system, Elements Cloud med noark-standar, som igjen medfører at systemet er godkjent for elektronisk arkivkjerne. Frå den dagen var det slutt på papir-mapper i saks- og møtebehandling. I løpet av mars vart modul for eByggesak kobla på, slik at handsaming av byggesaker kan følgja faste milepæler, med innlagte frister, som gjer det oversikteleg for saksbehandlarar og leiarar.

I tillegg har det blitt gjort integrasjon av Visma flyt skole og Visma barnehage, som gjer at desse fagsystema kan bruka Elements sin godkjente elektroniske arkivkjerne. Som ein følge av denne oppgraderinga, har kommunen også fått ein ny layout på innsynsløysinga vår. Barnevern og NAV sosial har også skrifta fagsystem i 2023. begge desse systema er tilrettelagt for elektronisk arkivkjerne.

Fellestenesta/arkivet har i 2023 arbeida med opplæring på nytt fagsystem for brukarar, i tillegg til å laga nye rutinar og prosedyrar for dei ulike felta. Møtemodulen var også ny, og den medførte ein heilt anna måte å produsera sakspapir i forkant og møteprotokollar i etterkant.

I nær framtid vil Tysnes kommune nå ein ny milepåle ved at det ikkje lenger vil vera meir arkiv på papir.

Fellestenesta er ansvarleg for å leggja til rette det praktiske rundt kommunal vigsel. I 2023 var det 14 vigslar gjennomført i kommunal regi, som er eit normalår. Dei føregåande år har det vore ein overvekt som har gifta seg på Haaheim Gard, det er det i år også, men ikkje i så stor grad som tidlegare. Det har vore vigsel på Mandelhuset, på e-brygga i Våge, heimevigsel i Uggdalsdalen, på Godøysund/Solstråleøya og på rådhuset. I tillegg til vigslar Hatlevik og ordføraren, har både Leite og Pedersen, i tillegg til rådmannen, gjennomført vigsel.

4.1.2 Val

2023 var det igjen tid for kommune- og fylkestingsval. Kommunestyre hadde sitt konstituerande møte 5. oktober 2023 og Tysnes fekk då sin første kvinnelege ordførar!

Sjølve valgjenomføringa gjekk fint. Grendatun vart nytta til førehandsrøysting og som valting for Uggdal på sjølve valdagen. Det vart registrert to avvik knytt til tilgjengelege røystesetlar i valavlukka, eitt på valdagen og eitt under førehandsrøystinga. I evalueringa etter valet er det mellom anna stadfesta trong for å kjøpa inn nye hyller for røystesetlar for å unngå tilsvarande avvik frametter.

4.1.2 IT

IT avdelinga er drifta vidare som tidlegare. Under kap. 3 er det nemnt ein del punkt som går særskilt på IT.

Mål frametter innan IT er auka digitalisering og bruk av IT til å betra tenesteytinga vår. Me bør ha som mål at digital samhandling, både internt og eksternt, vert det føretrekte førstevalet.

I juni 2023 gjorde kommunestyre eit prinsippvedtak om å greia ut framtidig driftsmodell for IT i Tysnes kommune.

4.1.3 Informasjon og kommunikasjon

Kommunikasjon er eit nytt område i Tysnes kommune, med 0,45 årsverk til arbeidet frå og med 01.01.23. Stillinga ligg i rådmannen sin stab.

Tidleg i 2023 vart det utfordrande å få nytta heile den avsette resursen, då kommunikasjonsrådgevar samstundes gjekk inn i rolla som personvernombod og med stort personvernfokus i 2023, og tillegg til at det var fleire større tilsetjingsprosessar i perioden.

Oppgradering av nettsida

Nettsidene www.tysnes.kommune.no og intranett er sentrale i ansvarsområde.

Arbeidet med overgang til oppdatert nettside vart påbegynt i 2022, og i august 2023 vart oppdatert løysing publisert. Alt innhaldet er flytta, artikkel for artikkel, og det er oppretta nye interne koplingar.

Innsikt, utvikling og personvern

Me har tidlegare nytta Google Analytics for nettsidestatistikk. Med omsyn til personvern vart dette avslutta i 2023. Eit analyseverktøy er nyttig i arbeidet med utvikling av innhaldet og strukturen på sidene, samstundes er det viktig bruke eit verktøy der me ikkje samle inn meir informasjon om besøkande enn me trenger, jf. personvernprinsippet om formålsbegrensing. Det veg ekstra på vurderinga at sida inneheld tenester som er viktig for mange, og der ein ikkje har høve til å vele alternativ leverandør. Tenester frå Google er ikkje gratis, men betalt med personopplysningar av våre innbyggjarar og tenestemottakarar.

Med oppgraderinga på nettsida, kjøpte me tilgang til analyseverktøy gjennom nettsideleverandøren. Dette verktøyet er installert lokalt hos leverandøren og inkluderer difor heller ingen under leverandør med tanke på personopplysningar. Dette verktøyet gir informasjon basert meir på sanntid, og det er utfordrande å sjå utvikling over tid. Nyttan av dette verktøyet må vurderast vidare i 2024.

Innsikt og tilbakemeldingar på nettsida

Oppgraderinga gav oss tilgang til funksjonen «Fann du det du leita etter?», der besøkande på nettsida kan gi ein tilbakemelding. Me dette får me viktig innsikt til arbeidet med vidareutvikling av nettsida og innhald, og vert opplevd positivt for dei som kan gi beskjed om at dei ikkje finn det dei forventar. Sidan august 2023 er det motteke 68 meldingar, og fleire har ført til små eller store endringar på nettsida. Dei som har lagt igjen e-post adresse, har alle fått tilbakemelding frå redaksjonen.

Etikk og ansvar på nettsida

I arbeidet med nettsidene har det vore fokus på klart språk og universell utforming. Me har innhald som kan være viktig for einskildmenneske som skal vareta sine rettigheter. Innhaldet skal være tilgjengeleg på alle flater og skal skrivast i eit enkelt språk. I 2023 kom krav om tilgjengelegheitserklæring på alle offentlege nettside. Med oppdatert nettside og fokus på klarspråk, oppfylte tysnes.kommune.no så godt som alle punkta i erklæringa.

Bildebruk er haldt til eit minimum på den nye nettsida, både for å lette arbeidet med universell utforming, samt at det er i tråd med korleis internett vert brukt. Fenomenet «banner blindness» viser at nettbrukarar kan oppleve bilete som forstyrrende element. I tillegg vert innhald oftare vist i andre grensesnitt som t.d. rett i eit Google-søk, der bilete ikkje blir vist. I den grad bilete vert brukt, både her og på Facebook, er ein bevist på å vise fram eit mangfald av personar og kjønn.

Digitale skjema

Me har over mange år hatt fult abonnement på løysinga KF-skjema, der me berre har nytta oss av ein veldig liten del av katalogen. I kartlegging gjort i 2023 viste at dei skjema som var i bruk, kunne erstattast av søknad gjennom fagsystem. Det er laga ein prioritert utforming av skjema. Der det ikkje er mogleg å nytte digital søknad i fagsystem, t.d. Visma barnehage eller eByggesak, bygger me eige søknadsskjema i nettsida. Om personvern vurdering gjer skjema gjennom nettsida uaktuelt, vert det laga skjema som kan fyllast ut digitalt, i tråd med universell utforming.

I 2023 er det oppretta fleire søknadar på kulturområdet i nettsideløysinga, og det er starta dialog om skjema på området brann og redning.

Fokus på intranett

Intranett er prioritert kanal for interkommunikasjon. For at tilsette skal bruke intranett, må det opplevast relevant og har ein verdi. Me har i 2023 hatt fokus på å bygge godt innhald og å gjere kanalen betre kjent og meir attraktiv.

Det har i 2023 vore oppretta og redigert i 135 artiklar på intranett, av desse har omlag 25 vore publisert som nyheit, hovuddelen i siste halvåret. Det er oppretta ein eigen «arbeidsgjevarportal» på intranett som vil bli vidareutvikla med mål om å bli eit stad der leiarar kan finne relevant informasjon for oppfølging og utvikling av tilsette.

I desember publiserte med julekalender på intranett. Det var høve til å svare på spørsmål kvar vekedag i desember, med dagspremiar og hovudpremie. Alle svare var mogeleg å finne på intranett. Det var varierende engasjement frå dag til dag på dei 16 lukene. Samla kom det inn 415 svar.

Intranett og våre interne kommunikasjonskanalar har i tillegg vore snakke om og vise fram på møte med Fagforbundet sine tillitsvalde, og på personalmøte i Open omsorg.

Intern kommunikasjon

Informasjonsbrev vart lansert i november 2023 og vert utgitt månadleg. Det er i hovudsak fire målsetjingar med informasjonsbrevet: støtte opp bygging av ein følelse av fellesskap og stoltheit på tvers i organisasjonen, sikre ein kanal der flest mogeleg kan nås, styrke intranett

som kanal for å tileigne seg informasjon, samt å gjere interne kanalar meir attraktiv som publiseringskanal og sikre strukturer for å løfte gode saker internt.

Utvida leiarteam eig innhaldet og er ansvarleg for å spele inn aktuelle saker.

Innspel og aktivitet

Meldingar om endringar og publisering i våre kanalar, skal sendast til redaksjonen. I 2023 kom det om lag 200 e-postar i innboksen.

Rekruttering og omdømme

Me fokus på rekruttering til Tysnes omsorgssenter er det tatt 360% bilete for å publisere på nettsidene og til brukt i rekruttering. Det er kjekt å vise fram moderne, flotte lokale, og det kan bidra til å senke terskelen for å søke seg til eit sted ein ikkje er kjent frå før.

Med annonsering og «content marketing» har Tysnes vore vist fram i fleire magasin i løpet av 2023. Med ein to-sides annonse i magasinet «Flytt heim til Vestland» ønska me å vise fram tilbud til barne og unge, og for å løfte fram frivilligheita. Saka handla om klatreklubben som gjev gratis, lavterskel tilbud om klatring til barn og unge, og viste samstundes andre mogelegheiter i og rundt Tysneshallen. Magasinet følgde med Bergens Tidene i juni. April media produserte innhaldet. Med dette fekk me tekst og bilete som kan nyttast i eigen kanalar og anna marknadsføring.

I 2022 kjøpte me innhaldsmarknadsføring av Bladet Sunnhordland for å vise fram det gode arbeidsmiljøet ved Tysnes Omsorgssenter. Denne saka vart også publisert i ein fulldistribuert utgåve av Bladet Sunnhordland i mars 2023, samstundes med at me hadde stillingslysingar i same avis. Me hadde same saka I sommaravisa til Bladet Tysnes, som del av ein to-siders annonse der også «stipendavtalen» vart løfta fram.

Facebook og «push-kanal»

Tysnes kommune har vore på Facebook sidan 2021, og ved utgangen av 2023 har sida 1045 følgjarar. Bruken er varierende. Facebook er einast «push-kanalen» me har på overordna nivå, det vil sei der me treffer folk som ikkje aktivt oppsøker t.d. nettsida. Samstundes som Facebook opplevast som effektiv god kanal til å nå ut, er det viktig å være bevist på at Facebook er problematisk med omsyn til personvern. Nettopp personopplysningar er ein viktig del av forretningsmodellen til Facebook, og det skal aldri være naudsynt å være på Facebook for å få tilgang til kommunen sine tenester. På grunnlag av dette har me i 2023 starta vurdering av alternative, eigde kanalar for å erstatte bruken. Kjøp av eigen innbyggjarapp var spilt inn til budsjett i 2023 og vert jobba vidare med i 2024.

I 2023 har me posta 30 innlegg på Facebook, 22 av desse har vore lyste stillingar. Nokon stillingar har skapt engasjement, som fastlege, sommarvikarar i pleie og omsorg og helsesjukepleiar, medan saka med aller mest engasjement var deling av vinnaren av kulturprisen 2023.

4.1.3 Innkjøp

Tysnes kommune er knytt til Sunnhordland Interkommunale Innkjøpsforum saman med kommunane Bømlo, Fitjar, Kvinnherad og Stord. Kommunane har eit godt etablert samarbeid mot Haugalandet og Vestland fylkeskommune. Samla sett gjev dette samarbeidet oss både god kompetanse og fleire ressursar på innkjøp. Samarbeidet har hatt eit betydeleg etterslep på fornying av utgåtte avtalar, men med styrking av mannskapet siste halvår er det mål å vera ajour innan utgangen av 2024.

Det er i perioden inngått nye avtalar på m.a. asfaltlegging, leasing av kopimaskiner (inkludert sikker utskrift for alle einingar) og leasing av bilar. Når leasing-avtaler på bilar har gått ut har me bytt til EL-bilar der det har vore hensiktsmessig og til fossilbilar der dette av ulike årsaker har vore den beste løysinga. Slitasjen på tenestebilar er dessverre stor på grunn av den generelt dårlege vegstandarden på Tysnes.

4.1.4 Eigedomsskatt

Tysnes kommune har dei seinare åra halde samla inntekt frå eigedomsskatt på kr. 10,5 millionar, så også for 2023.

Ei meir rasjonell og forståeleg utsending av den årlege eigedomsskatten har ført til mindre misforståingar hos mottakarane, mindre administrativt arbeid og ein reduksjon i porto-kostnader samanlikna med tidlegare år.

Talet på klager er lågt. Nye objekt som kjem inn, eller vert endra dette året er rundt 100, noko som også er lågt. Samla er eigedomsskattegrunnet i Tysnes for svært stabilt å rekne.

4.1.5 Fast eigedom

I samband med sal av gjennomgangsbustaden på Tomyro har det vore ein lag veg med handsaming i fleire rettsinstansar. Me er glad for at den saka no endeleg fekk si avslutning våren 2023.

Den kommunale utleigebustaden på Sauabakkane vart selt i 2023.

På nokre punkt manglar me endeleg avklaring knytt til framlagde avtaler for sal, det gjeld mellom anna sal av Stallen og kjøp av areal frå Opplysningsvesenets fond i Peralio. Arbeid med grunnforhandlingar for Svevågen er ikkje avklara.

Avtale om leige av kai på Heningen går ut i januar 2025 og det er teke initiativ for å forhandl om ny avtale her.

4.1.6 Samfunnstryggleik og beredskap

Arbeidet med samfunnstryggleik og beredskap har hatt stort fokus også i 2023, mellom anna som følgje av krigen i Ukraina.

I 2022 vart det vedteke ei ny overordna ROS analyse, oppdatert plan for atomberedskap og plan for kommunal livskrisegruppe. I februar 2023 gjorde kommunestyre nytt vedtak om plan for kommunal kriseleiing. Mot slutten av 2023 vart det også klart at kommunen sitt krisehandsamingsverktøy skulle skiftast ut. Det vart gjennomført ei samøving med beredskapsetatane i 2023 der også KKL deltok. I 2024 er det planlagt to øvingar.

Frå 2023 har representantar frå kommunen si kriseleiing også delteke i naudetatane, helse og Raude Kross sine faste beredskapsmøter.

4.1.7 Klima og energi

I 2011 vart det vedteke klima- og energiplan for Tysnes kommune. Under tiltak 6.1 i planen heiter det at tiltak som verkar til å redusera klimagassutslepp eller redusera energibruk skal takast opp i årsmeldinga.

I klima- og energiplanen er det retta fokus mot overgang til elektroniske løysingar, dette punktet har hatt god merksemd i organisasjonen. Det er også lagt til rette for og gjennomført tiltak inn mot energiøkonomisering av kommunale bygg. Til slutt kan nemnast tiltak for elektrifisering av kommunen sin bilpark.

Det er stor trong for å revidera klima og energiplanen for Tysnes.

4.1.8 Økonomi og løn

I 2023 fekk avdelinga ny lønsmedarbeidar etter at førre lønskonsulent gjekk av med pensjon. Avdelinga bestod gjennom året av økonomisjef, rekneskapskonsulent og lønsmedarbeidar. I løpet av 2024 vil innkjøp bli ein del avdelinga.

Lønsarbeidet er av ein slik karakter at månadshjulet må fylgjast utan stopp, samstundes som faget er spesialisert. Med krav om korrekt og rettidig løn samt lønsrapportering via A-meldinga er kommunen avhengig av å leige inn timehjelp ved ferie og fråvær. Det vert stadi arbeidd med å digitalisere innhenting av variabel løn, for dermed å redusere den tradisjonelle papirflyten.

På rekneskap er det gjennomført digitalisering av stønad til livsopphald, ved at NAV-sosial har innført Visma Velferd som sitt sakshandsamingssystem. Ved hjelp av dette systemet får me ferdige betalingsfiler som vert vidaresendt til bank. Behovet for manuelle betalningar er dermed redusert vesentleg.

Me har vidare satt fokus på å redusere refusjon av interne kontantutlegg, ettersom dette er tidkrevjande for økonomiavdelinga. Slike innkjøp kan stort sett løysast ved hjelp av innkjøpssystemet vårt eller ved at leverandør/butikk sender EHF-faktura.

I løpet av 2024 har me som ambisjon å sei endeleg stopp til inngåande faktura som ikkje er på EHF-formatet. Me er i ferd med å rettleia lokale leverandørar som framleis sender oss faktura på papir/e-post.

4.1.9 Næring og reiseliv

Innanfor næring medverka Tysnes kommune til to næringssamlingar i 2023, forutan dette vart det nytta ein del timar frå Atheno til å hjelpe verksemder under etablering og det vart også nytta noko midlar til å hjelpa eksisterande verksemder med trong for endring.

I høve til kontroll av sjenkeløyver og løyver for tobakkssal er det gjennomført tre kontrollar per løyvehavar. Det er ikkje avdekt vesentlege avvik gjennom kontrollane.

Tysnes kommune yt årleg eit driftstilskot for å sikra at landbruksnæringa har tilgang til veterinærtenester. I 2023 har det vore store problem med å sikra ei tilstrekkeleg veterinærdekking og det er føresett at kommunen sitt årlege driftstilskot må aukast noko.

Det vart i 2023 gjort ein ny avtale om drift av turistinformasjon med Våge Hamn. Det vart samstundes lagt opp til at turistinformasjon for framtida skal lysast ut på anbod.

Tysnes kommune gav eit tilskot tilsvarende kr. 180.000 til gjestebryggje i Lunde hamn. Det vart også gjev driftstilskot tilsvarende kr. 66.000 til Geopark Sunnhordland.

Kostnader til reiseliv er noko høgare enn budsjett og det er trong for ein samla gjennomgang av dei avtalene som ligg til dette område i 2024.

4.1.10 Kultur, idrett og friluftsliv

Tysnes kommune har samla eitt årsverk avsett til kulturområde. Det har vore fleire endringar dei siste åra. I 2023 overtok biblioteksjefen deler av kulturområde, dette omfatta ikkje idrett. Det vart tilsvarende tilsett i ei delstilling ved folkebiblioteket. Gjennom året har det vore delvis vakante stillingar og noko omprioritering mellom idrett og plan.

Sentrale oppgåver som ligg til det samla kulturområde er kontakt med frivillige lag og organisasjonar i kommunen, handsaming og utvikling av ulike tilskotsordningar, kulturminnevern, allment kulturarbeid, idrett, friluftsliv, sekretær for ungdomsrådet, reiseliv, sakshandsaming og drift av Tysneshallen..

Ungdomsråd

Det har vore eit godt arbeid i ungdomsrådet også i 2023, totalt er det gjennomført 7 møter gjennom året. Møta er gjennomført som dagmøter. Dette er i samsvar med dei erfaringane Ungdomsrådet gjorde i 2021. Hausten 2023 vart det arbeidd med reglement for ungdomsrådet, reglementet vart vedteke av kommunestyre i september.

Ungdomsrådet deltok med to medlemmer på fylkesting for ungdom i 2023.

Kommunestyre gjorde val av nye medlemmer i sitt møte desember 2023. Rådet skal etter nytt reglement ha 7 medlemmer, men 2024 vert det ein overgangsperiode for å tilpassa ungdomsrådet til nytt reglement.

Kulturprisen

Helge Drange og Kari Adele Grønås mottok kulturprisen for 2023. Frå ordføraren sin tale heiter det at:

«Prisen får Kari og Helge for deira utrettelege innsats for å ta vare på den store samlinga av verktøy og reiskap frå garden, og for deira innsats for å formidle kunnskap om lokalhistoria frå 1850 og fram til i dag»

Friluftsliv

I 2023 forskoterte Tysnes kommune midlar til Lundegrend IL i samband med bygging av trapper til Tysnessåta frå Myrdal. Det vart også forskotert til Båtlaget Njord for tiltak knytt til båtlaget sitt anlegg. Forskoteringa var forankra i kommunestyre sitt vedtak om å oppretta eit fond for å sikra at gjennomføring av gode prosjekt ikkje vert utsett grunna forseinkingar med omsyn til utbetaling av spelemidlar og mva. refusjon

Det vart også gjeve tilskot til Tysnes Næringsråd for organisering av stolpejakt.

Plan for friluftslivets ferdselsårer må takast opp vidare i 2024.

Allment kulturarbeid

Det vart delt ut kr. 160 000 i almenne kulturmidlar for 2023, totalt var det 12 lag som fekk tildelt støtte. 13 ulike lag fekk støtte gjennom nærmiljømidlar, det var sett av kr. 111.000 til dette. Forutan desse ordningane vart det som tidlegare år tildelt støtte til

I tillegg vart det, som vanleg, delt ut kulturmidlar på kr. 160 000,- og kr. 100 000,- til kjøp av dirigenttimar frå Kulturskulen, til eit kor og dei tre korpsa i kommunen. Kr. 150 000,- vart fordelt på åtte idrettslag.

I løpet av 2023 fornya Tysnes kommune avtale om årleg driftsstøtte til Kulturløø på Drange, det vart også arbeidd med fornying av avtalen på Årbakka som vart lagt fram for kommunestyre på nyåret i 2024.

Lokalhistorisk arkiv vart rydda i 2023, her har Tysnes kommune vore heldige ved at Ernst Berge Drange har teke på seg dette arbeidet. Det arbeidet som står att no er å laga digital katalog og vurdere om heile arkivet kan gjerast digitalt tilgjengeleg. Det er innleia dialog med Vestland fylkeskommune knytt til vidare oppfølging.

Tysnesfest kom i 2023 i ein vanskeleg situasjon, dette førte til at Tysnes kommune skreiv vekk nokre uteståande krav og gav eit rentefritt lån i storleik kr. 500 000 for at festivalen skulle kunne driva vidare også i 2024. Tilskot til festivalen var 2023 samla kr. 550.000,-

Kulturvern

Tysnes kommune hadde for 2023 sett av kr. 60.000 til tilskot til vern av kulturminne i kommunen. I 2023 gjorde kommunestyre vedtak om å tildela Årbakka handelsstad kr. 40.000,- til sikring av gråsteinsmur og kr. 20.000,- til sikring av grunnmuren på Rekkjetunet. Forutan desse søknadane vart også søknad om stønad til Håkastova og lafta årestove på Lundaneset fremja i den fylkeskommunale tilskotsordninga.

Gjennom 2023 har det vore arbeid opp mot Vestland fylkeskommune og grunneigarar i høve til å følgja opp skjøtselsplan for Årbakkavodlen.

Kommunedelplan for kulturminne vart vedteken våren 2020, det er gjennomført eit samarbeid med plan for vurdering av kulturminne i samband med kommuneplanen sin arealdel.

Det er samarbeida med kulturkontoret for å følgja opp QR prosjektet . Det er lagt ut informasjon om desse på Tysnes kommune si heimeside. Prosjektet vert fylgt opp i samarbeid med Tysnes gjeve meirsmak og Kulturkontoret AS

Kommunen er medlem av Sunnhordland museum og betaler ein fast sum per innbyggjar i kontingent. Bygningsvernkonsulenten ved museet vert nytta til rådgjeving i samband med restaureringsplanar, det vart gjennomført synfaringar saman med museet i 2021.

Spelemidlar

Det er i 2023 gjennomført eit arbeid for oppfølging av søknader om spelemidlar. Det vart m.a. gjennomført utbetaling av spelemidlar til ulike anlegg ved Tysnes skule. Dekke til ballbingen på skulen vart skifta ut og det er gjort avtale med arbeidslivsfag på Tysnes skule om utskifting av treverket rundt banen.

Totalt vart det søkt om fem ordinære anlegg og eitt nærmiljøanlegg i 2023.

4.1.11 Bibliotek

Biblioteket hadde 465 aktive lånarar i 2023. Det vil seie at om lag kvar sjette tysnesing lånte ei eller fleire bøker i fjor. Når ein også tar med i vurderinga at mange familiar deler på eit lånekort, må ein seie at biblioteket når ganske breitt ut.

Sortert etter postnummer viser tala at reiseveg påverkar bibliotekbruken til vaksne lånarar. Uggdal (5685) er litt underrepresentert samanlikna med Tysnes (5680), medan Lundegrend og Onarheim ligg relativt lågt sett opp mot folketal.

Utlånet av fysiske media nådde ny rekord med 9269 utlån. Det vil altså seie eit snitt på over 3 titlar per innbygger. I 2022 var landsgjennomsnittet 2,15 medan snittet i vestland var 2,22. Dei gode tala skuldast i stor grad at me gjer det veldig godt på barnebøker. Årsaka til dette er samansett. Biblioteket har over fleire år hatt eit romsleg mediebudsjett som i stor grad har dekkja etterspurnaden. Dessutan er biblioteket aktivt brukt av Tysnes skule og mange barnefamiliar nyttar no meirope samtidig som det er trening og anna aktivitet i hallen. Når det gjeld utlånet frå vaksenavdelinga ligg utlånet rundt landsgjennomsnittet. Tendensen nasjonalt er at utlånet av bøker for vaksne er minkande, medan me på Tysnes ser ei lita auke noko som er positivt.

Utlånet av digitale bøker var på 376 utlån. Dette er noko lågare enn forventa. Digitale lånarar er gjerne knytt til fleire bibliotek samtidig og me går truleg glipp av mange utlån på grunn av dette. Elles er marknadsføring viktig og mange er nok ikkje klar over det rikholdige digitale tilbudet til biblioteka. Den typiske digitale lånaren møter gjerne ikkje fysisk på biblioteket og ein må då gjerne finne andre måtar å nå desse på.

I fjernlånsordninga lånte me ut 462 titlar, medan me lånte inn 391 bøker/dokument frå andre bibliotek. Desse tala viser at sjølvforsyningsgraden er god og ligg innafor Nasjonalbiblioteket sine anbefalingar. Innlånet er i hovudsak pensumbøker og anna faglitteratur som me ikkje har ressursar til å kjøpe inn sjølv.

Biblioteket koordinerte seks forfattarbesøk under Falturiltu, med Unni Vik, Ruth Lillegraven og Ørjan Z Johansen. Det var fullt hus (og meir til) då Halvor Folgerø hadde føredrag under Husflidsmessa, medan Oddgeir Bruaset held føredrag i det gamle tinghuset i oktober. På hausten starta Open hall opp igjen med *ADHD Norge Tysnes lokallag* som hovudarrangør. Open hall er ein verdifull lågterskel møteplass som introduserer biblioteket for nye brukarar.

Nokre nøkkeltal:

Aktive lånarar

0-13 år	145
14-18 år	94
19-44 år	107
45 år og eldre	119
Institusjonar (andre bibliotek, skuleklassar, barnehagar etc.)	147

Meirope

Innloggingar	1237
--------------	------

Førstegangslån bøker:

Faglitteratur barn:	1381
Skjønnlitteratur barn:	4781
Faglitteratur Vaksen:	867
Skjønnlitteratur Vaksen	1961

Bestand

	Bestand	Tilvekst
Faglitteratur barn	926	114
Skjønnlitteratur barn	4474	598
Faglitteratur vaksen	2310	258
Skjønnlitteratur vaksen	5182	774

Totalt vart det kjøpt in 1744 nye bøker. Av desse var 891 frå Kulturrådets innkjøpsordning.

Meir detaljert statistikk vert tilgjengeleg via SSB og Nasjonalbiblioteket sine nettsider i løpet av våren/sommaren.

4.1.13 Tysneshallen

Det er igjen full aktivitet i hallen, det er trening og kampar for fotball, handball, innebandy for ulike aldersgrupper.

I 2023 er det gjort ein del Enøk tiltak i Tysneshallen, dette gjeld mellom anna utskifting av lyssystem, men også service og oppgradering av varmeanlegget i Tysneshallen. Generelt er utgifter til hallen gått noko opp, mellom anna som følgje av at det er rydda i IK system for Tysneshallen.

Tysneshallen er 20 år i 2024, det betyr mellom anna at det er mogleg å søkja spelemidlar for vøling og oppgradering. I 2023 vart det søkt midlar frå Bufdir som går på å skape gode møteplassar, kommunen fekk kr. 166.000,- i støtte førre år. Totalt har Tysnes kommune fått kr. 400.000 over tre år. Midlane er innarbeidd i økonomiplanen og vert nytta dei næraste tre åra.

4.2 Oppvekst

Oppvekst har i 2023 bestått av eining for barnehage, Tysnes skule, Onarheim skule, Uggdal skule og eining for barn og familie.

Alle skular og barnehagar jobbar jamt med *Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderande praksis*. Dette er ei nasjonalt kompetanseheving i regi av UDIR, og målet er at alle barn og unge skal oppleve eit godt tilpassa og inkluderande tilbod i barnehage og skule.

Tysnes kommune har etter kartlegging i alle einingane valt å ha følgjande fokus i desse åra:

2022/2023: Overgangar

2023/2024: Inkludering, relasjonsbygging og fellesskapane undervisning og -aktivitetar

2024/2025: Fleir-pedagog system

Målet for dette arbeidet inneverande skule- og barnehageår er å sikre ein trygg og god kvardag for borna, med stort fokus på at den einskilde vert inkludert. Uansett kva alder barna

har og kva eining dei er på, vil det vere avgjerande at dei vaksne har etablert eit felles syn på barn.

I barnehagane har fokuset i 2023 vore tema som går mykje på vaksenrolla i alle aktivitetar og situasjonar i barnehagen. Vaksenrolla har fått ein større og viktigare betydning. Foredrag og fagdagar med blant anna Pål Roland, og arbeidet i leiargruppene og personalgruppene, fører til at me blir betre på møte barna der dei er. I det legg me at det er viktig å forstå barna sine kjensler og handtere det deretter framfor å la eigne kjensler styre korleis me møter barna.

Skulane og barnehagane jobba våren 2023 med dei store og små overgangane som elevane møter i skulen.

Hausten 2023 har fokus vore på inkluderande praksis. Det er då arbeid med korleis me kan skapa ei undervisning som famnar om alle.

Inkluderande læringsmiljø med fokus på varierte læringsarenaer, elevmedverknad og utforskande arbeidsmåtar vore overordna tema. James Nottingham held for andre år på rad foredrag på planleggingsdag ved skulestart om inkluderande og utfordrande læringsmetodar som fokuserer på framgang meir enn resultat.

BTI- prosjektet er fylgt vidare opp gjennom 2023, mellom anna er handlingsrettleiaren og stafettloggen teke aktivt i bruk. Desse verktyøya er viktige for å sikra barn og unge tidleg innsats med fokus på heilskap i tenestene me tilbyr.

Regional Kompetanseheving (REKOMP) er den nye måten å gjennomføre felles kompetanseheving ute i den einskilde barnehage. I Tysnes kommune har alle 4 barnehagar delteke i dette, dei to siste held på no. Dette er eit prosjekt som går over 2 år.

Tysnes kommune har i 2023 fått midlar til desentraliserte kompetansehevingstiltak. Skulane har jobba i lag med Høgskulen Vestlandet innanfor nærare avgrensa temaområde. Tysnes skule har jobba rundt temaet «Elevmedverknad» som ein del av inkluderande praksis. Uggdal skule har hatt fokus på inkluderande læringsmiljø på varierte læringsarenaer.

4.2.1 Grunnskule

Tysnes kommune har 3 skular, Onarheim skule 1.-7. trinn, Uggdal skule;, 1.-4. trinn og Tysnes skule 5.-10. trinn.

Målet for alle skulane er:

Ein skule der kvar einskild elev nyttar sitt faglege potensiale og blir eit trygt og sjølvstendig menneske.

Alle skulane held på med felles satsingsområde. I tillegg held skulane på med implementering av læreplanen LK20. Alle skulane våre er sertifiserte Olweus-skular, som viser at anti-mobbearbeid og trygge, gode arbeidsmiljø er i fokus.

4.2.1.1 IT

Arbeidet i 2023 har vore prega av stabilisering av drift av elevmaskiner og Google Workspace. Det er også arbeidd mykje med tryggleik på elevmaskiner, først og fremst kva programvare ein tillèt og rutinar rundt pålogging.

2023 vart det gjennomført eksamen for første gong etter covid-19. Det vart ein del arbeid med oppsett av eksamensprofil.

Oppvekst har innført to-faktor autentisering med app på telefonen for Office365. Tidlegare vart det nytta tekstmeldingar.

Funksjonaliteten i Visma har blitt utvida med Arkiv og ny portal for føresette og sjølvbetjening. Føresette kan no søke om fri, SFO-plass og redusert foreldrebetaling i Visma. Me har også fått oppretta SFO tilstades-status. Det er blitt innført varsel om høgt fråvær til føresette i skulen og innsyn for føresette i undervegsvurdering.

Dei tilsette har gjennom gått kurs i IT tryggleik i regi av KS.

4.2.1.2 Onarheim skule

Onarheim skule hadde hausten 2023, 40 elevar. Lærarstaben var auka med eit årsverk frå hausten 2023. Dette har gjort at skulen vart firedelt, med om lag 10 elevera per gruppe. Assistentar tilsett i SFO har fått auka stillingsstorleiken, med at me har nytta SFO-tilsette i skulen i tillegg.

Onarheim skule er spesielt sårbare ved fråvær av tilsette. Det er svært vanskeleg å få tak i vikarar.

Dette året har skulen hatt eit spesielt fokus på overgangar, inkluderande praksis og forståing for elevane sine ulike kjensleuttrykk. I samarbeid med barnevernet er det gjennomført Cos¹ kurs for alle lærarar.

Hausten -23 deltok mellomtrinnet vårt i First Lego League. Denne satsinga har gjeve skulen eit løft i høve til tverrfagleg undervisning, inkluderande praksis og samarbeid.

4.2.1.3 Uggdal skule

Uggdal skule hadde hausten 2023 10,5 pedagogstillingar og 6,5 pedagogiske medarbeidarar, ved sida av 100 % rektor og avdelingsleiar i 50% stilling. Hausten 2023 hadde skulen 102 elevar, det er venta ein lite auke i elevtalet for skuleåret 2024/2025.

Hospiteringsdagane i juni var også i år ein suksess, og førsteklasingane var tidleg trygge ved skulestart. Uggdal skule samarbeider med Høgskolen på Vestlandet i Desentralisert kompetanseheving (DEKOMP). Elevane medverka aktivt i å planlegge bruken av «Det grønne klasserommet» og bak skulen har flittige vaksne og elevar bygd skulehage og dyrka solsikke- og erteplantar.

¹ COS står for Circle of Security og er i utgangspunktet eit foreldrerettleingskurs som skal gje foreldre betre verkøy til å forstå barnet sine behov.

Kartleggingsprøvene til Udir er gjennomført på 3.trinnet. Disse prøvane gjev oversikt over elevar som ligg kring grensa for uro. Elevar som skårar lågt eller under gjennomsnittet, får tilbod om intensivopplæring. Skulen har ingen elevar som gjennomfører nasjonale prøvar, men det vert lagt vekt på kva læring som kan trekkast frå nasjonale prøvar for 5. klassingane på Tysnes skule.

I 2023 har 3 prosent av elevane krav på spesialundervisning. Opplæring i grunnleggjande norsk for språklege minoritetar vert gjeven av pedagog 10 undervisningstimar i veka, samt at lærar med relevant språkbakgrunn er faglærar og styrkjer undervisninga på andre og fjerde trinn 16 undervisningstimar i veka.

Uggdal skule er ein god plass å vera, med tilsette som er opptatt av å gjera skuledagen god for både elevar og kollegaer. Måten borna vert møtt på og synet på læring vitnar om ein kultur med eit godt verdigrunnlag. Dette er noko nye tilsette legg merke til og kommenterer. Å få arbeide med 102 born i alderen 6-10 år er givande på alle måtar.

Elevane utgjer ein herleg barneflokk, alle med sine egne styrker og interesser. Å legge til rette for både danning og utdanning inneber å la elevane ta ein aktiv rolle i si eiga læringsreise både fagleg og sosialt. Når det buttar imot er det viktig at laget rundt barnet står samla og bidrar kvar på sitt vis. Av ulike årsaker har skulehelsetenestetilbodet vore noko redusert dette året, og me vonar dette vil bli betre i 2024. Samarbeidet med barnevernstenesta, BUP og PPT har vore godt

4.2.1.4 SFO

Begge skulane med småskuletrinn har tilbod om SFO fem dagar i veka. Skulefritidsordninga skal gje barna omsorg og tilsyn, og leggja til rette for leik, kultur- og fritidsaktivitetar med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna. Det er stort fokus på fysisk aktivitet, og gymsalen er mykje i bruk. Sosial trening er også ei viktig del av arbeidet på SFO, og det leggast til rette for mykje frileik blant elevane. Det er lagt stor vekt på samarbeid mellom SFO for dei to skulane, kulturbussane er stundom nytta for å samla borna som nyttar tilbode på Uggdal og Onarheim skule.

Det vart opent tilbod i SFO i vinterferie og haustferie. Vinterferien vart det totalt 12 barn som nytta seg av tilbodet i løpet av veka i Uggdal. Onarheim vart stengt grunna manglande påmelding. I haustferien vart det totalt 15 barn i Uggdal som nytta seg av tilbodet. I haustferien vart også Onarheim ope, då det var totalt 8 born som nytta tilbodet. Det vart også gjeve tilbod om SFO i august før skulestart, borna var då samla på Uggdal.

I 2022 vart gymsal og SFO lokala på Uggdal skule oppgradert. Dei tilsette er svært nøgde med oppgraderinga då det har betra leiketilhøva og kjøkenfasilitetane monaleg. Det er og blitt betre lyd- og ljostilhøve, med montering av nye veggplater og fleire vindauge.

Tabellen under viser tal på born med SFO plass per 31. desember, det har som oversikten viser vore ei monaleg auke i tilbode i perioden frå 2018 til 2023.

Barn med SFO tilbod	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Uggdal SFO	35	30	43	48	69	73
Onarheim SFO	12	12	11	14	16	25
Tysnes skule						1
SUM	47	42	54	62	85	99

4.2.1.5 Tysnes skule

Tysnes skule hadde hausten 2023 192 elevar fordelt på 5.-10 trinn. Alle trinna er delte med 2 kontaktlærarar.

To elevar på mellomtrinnet og fire elevar på ungdomstrinnet får særskilt norskopplæring. Ein av desse elevane er nykomen minoritetsspråkleg elev som starta i haust. Elevane er delt i to grupper, ei for begynnaropplæring og ei for vidarekomne. Dette utgjør omlag 85 % lærarstilling. Dersom Tysnes kommune tek imot nye flyktningar i 2024, vil me oppretthalda desse gruppetilboda.

4,7 % av elevane ved Tysnes skule fekk hausten 2023 vedtak om spesialundervisning.

Behovet for deling i samband med ulike spesialfag som til dømes kroppsøving, mat og helse, kunst og handverk, språkval og valfag er om lag som før.

Tysnes skule har ca. 21 100 % stillingar, rektor i 100% stilling og 2 avdelingsleiarar i 50% stilling kvar. I 2023 hadde skulen om lag 4 årsverk som miljøarbeidar/pedagogisk medarbeidar. Skulen har eitt årsverk som kontorkonsulent, denne ressursen vert delt med dei andre skulane. Skulen er og praksisskule for lærarstudentar frå HVL avd. Bergen.

I tillegg til felles satsingsområde for skulane i Tysnes, satsar skulen på lesing og leselyst. Alle klassane ved Tysnes skule har fått tildelt faste tider på biblioteket.

På mellomtrinnet er det sett av tid til stillelesing fleire dagar i veka. Lærar les høgt for klassane. Det er også oppretta mikrobibliotek i amfia der elevane kan låne bøker utanom biblioteket si opningstid. På ungdomstrinnet er det sett av ein skuletime i veka til bibliotek og stillelesing.

Skulen gjennomfører årleg ei Olweus-undersøking. Den årlege spørjeundersøkinga er viktig for skulen, fordi den gjev oss ein indikasjon på korleis stoda er på vår skule. Me har sett ei negativ endring det siste skuleåret når det gjeld mobbing i gutegruppa. Det er vanskeleg å seie eksakt kva som er grunnen til dette. Me ser samstundes at mobbing blant jenter er lågare i år og at mobbetala totalt sett er lågare enn i fjor. Resultata etter spørjeundersøkinga viser at me må oppretthalda trykket på førebyggjande arbeid mot mobbing. Elevar som vert mobba 2-3 gonger i månaden eller meir vert utsett for verbal mobbing, mobbing som går på utsjånad og løgn og rykte. Mobbinga går i stor grad føre seg på skuleplassen, gang og korridorar, i klasserommet både i timane og utanfor timane. Tysnes skule set inn tiltak og arbeidar og intensiverer vakthaldet på dei stadane som mobbinga går føre seg.

Skulen har sett av ein time i veka til sosial kompetanse per klasse. Anna kvar veke held klassane klassemøte etter Olweus-standard. Anna kvar veke har ein fokus på ferdigheiter innan sosial kompetanse som samarbeid, empati, ansvar, sjølvkontroll og sjølvhevding. I desse timane bruker skulen *Livet og sånn* på alle trinn i sosialkompetanseundervisninga. Dette er eit opplæringsmateriell for folkehelse og livsmeistring.

Hausten 2023 hadde skulen fire saker knytt til læringsmiljø, såkalla §9a saker. Ei av sakene er lukka, det vert arbeidd vidare med dei andre.

Skulen tilbyr ulike valfag i ungdomsskulen:
Friluftsliv- kan tilby jegerprøven og båtførerprøven.

Trafikk- tilbyr trafikalt grunnkurs. Eleven må ta mørkekjøringsdelen hos trafikkskole. Sal og scene- set opp teaterframsyningar ein gong i året. I år var det Kardemomme by. Fysisk aktivitet og helse
Gruppene er store, så det er ynskjeleg med 1-2 valfag i tillegg.

Hausten 2023 vart Tysnes skule praksisskule for lærarstudentar frå HVL, Bergen. 4 lærarar tok på seg rolla som praksislærarar. Me har hatt 16 studentar fordelt på 4 grupper i løpet av hausten, og det har vore berre positive tilbakemeldingar både frå lærarar og studentar.

Tysnes skule deltok på First Lego League i haust i Tysneshallen. Skulen stilte med 8 lag. Eit lag på 7.trinn fekk 2.plass og vart invitert til Mo i Rana til Skandinavisk finale. Det var ikkje budsjett til at klassen fekk nytta seg at premien.

Det er blitt ein tradisjon at 10.trinn lagar til show på våren, så også i 2023. Forestillingane er populære og går for fulle hus!

4.2.2 PPT

Tysnes kommune har PP-teneste i lag med Fitjar og Stord. PPT deltek på møter i lag med rektorar og styrarar. Hovudfokuset på samarbeidet dette året har vore Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderande praksis. I tillegg til systemarbeid på dei ulike skulane driv PPT kartlegging av elevar som vert meldt opp grunna ulike vanskar. Målet er å få til ei tilpassa opplæring der alle elevar er inkludert. PPT vert difor nytta til systemarbeid i klassane, for at undervisninga skal tilpassast og omfatta alle elevane våre.

Tysnes skule hadde tilsyn på Alternative opplæringsarenaer. Dette har gjort at PPT har endra rutine sine for å leggja meir vekt på barnet sitt beste og barnet sitt syn i samsvar med barnekonvensjonen art. 3 og 12

4.2.3 Logoped

I Tysnes har me vore heldige og hatt ein lærar som har teke vidareutdanning som logoped. Denne stillinga har vore brukt litt ulikt gjennom åra, avhengig av stillingsstorleik, ulike vedtak om logoped og spesialundervisning. Når det har vore rom for det, har logoped og vore nytta til å gje rettleiing til dei som jobbar direkte med barna. Dei par siste åra har me hatt underskot på pedagogisk personale og logoped har i større grad gått inn i ordinær undervisning.

Logopedtilbodet våren 2023 var tilsvarande 36 % stilling, i tillegg til intensivopplæring ved Uggdal skule. 14 barn hadde oppfølging av logoped gjennom vårhalvåret; 6 skulebarn og 8 barnehagebarn i dei fire barnehagane. Enkelte barn har hatt einetrening, men dei fleste var i små grupper. Treningsøktene var på ca 30 min.

Hausten 2023 var det i utgangspunktet berre barn med einskildvedtak som fekk logopedtilbod, då større del av stillinga har gått til undervisning i 1.kl. Det har vore to barn som har hatt einskildvedtak; tilsvarande 15 % stilling for logoped. I den eine barnehagen har logopedtilbodet vore gjennomført på avdeling. I den andre barnehagen vart det etablert ei lita språkgruppe, der to barn til fekk vere med . Dei fekk såleis eit lågterskeltilbod saman med barnet med vedtak. Det har ikkje vore rom for å gje lågterskeltilbod i dei andre barnehagane, heller ikkje på skulen. Likevel fekk logoped høve til å gje språkstøtte og noko uttaletrening kombinert med arbeid med metaspråkleg medvit og leserttleiing i 1.klasse.

Me har arbeidd med ASK; Alternativ og Supplerande Kommunikasjon, språkforståing, kommunikasjon og samhandling, turtaking og artikulastrening.

Det har vore vanskeleg å finne rom for «nye» barn med utfordringar som blir oppdaga gjennom året. Logos- og anna kartlegging har vorte utført ved behov, men i mindre grad enn tidlegare år.

Logos-testen blir nytta på elevar frå 2.-10.kl som har lese- og skrivevanskar, og gjev eit godt bilete på elevane sine styrkar og vanskar når det gjeld lesing og rettskriving. Testen blir brukt til å diagnostisere dysleksi. Me har eit par logos-sertifiserte lærarar i kommunen, men ynskjer at me får nokon fleire.

4.2.4 Blå skule

Dette året har det som vanleg vore eit særstarkt mannskap ombord i sjarken. Det faste mannskapet er gutar frå 5kl til 9.kl. Den blå skulen er ein alternativ opplæringsarena som gjer at einskilde elevar får betre moglegheiter til å visa meistring og trivnad. Klassane består av faste elevar og elevar som vekslar på å delta. Einskilde elevar har hatt fast tilbod i periodar. For alle elevar som har fast tilbod vert kompetansemåla kommunisert til føresette.

Blå skule samarbeider og er ei viktig hamn for elevverksemdar slik som Experto og Fiks & Fisk. Våren 2023 lagde elevverksemdene trapp på Erleholmen, på Store Godøy laga dei mur og tilhøyrande sti for ein hytteeigar.

På den Blå skulen vert skulefag inn i det praktiske arbeidet. Matematikk, naturfag, kroppsøving, mat og helse, historie, norsk og kunst og handverk er fag som lett lar seg kombinere med livet på Solstråleøya.

Den Blå skulen har hatt vitjing av NRK både i 2022 og i 2023. I mars 2023 var det vitjing av sjølvaste Norge Rundt. Resultatet kan de sjå på følgjande lenkje:

<https://tv.nrk.no/serie/norge-rundt/2023/DVNR04001223/avspiller>

4.2.7 Vaksenopplæring

Tysnes kommune busette ukrainske flyktningar også i 2023 . Vaksenopplæringa tilbyr begynnaropplæring i norsk til gruppa i introduksjonsprogram.

Elevane ved vaksenopplæringa er ei samansett gruppe som omfattar både flyktningar og personar som kjem til Tysnes i samband med familiesameining. Pr. 31.12.2023 var elevtalet 20 elevar, men 24 elevar har hatt norskundervisning i løpet av 2023.

Vaksenopplæringa er lokalisert ved Tysnes skule og har sitt undervisningslokale på loftet i ungdomsskulen og i BUA i Tysneshallen. Dersom elevtalet aukar i løpet av 2024 er det trong for eit klasserom til. Dette vert utfordrande for Tysnes skule, fordi me no ikkje har fleire ledige rom. Då må i så tilfelle vaksenopplæringa flyttast.

4.2.8 Kulturskulen

Pr.1.10 2023 var desse faga i sving: piano, gitar, bassgitar, slagverk, song, messing, teater, musikkleik, dans og snikkarverkstad. Undervisninga går føre seg på skulane og i Tysneshallen.

Kulturskulen sel timar til korps, og desse laga held eit godt nivå. Dette er: Onarheim musikklag, Tysnes skulekorps og Tysnes musikklag tilsaman ca. 80 medlemmer.

Skuleåret 2023-24 er det pr. 10.oktober 2023 slik fordeling på fag/undervisning :

Einskildundervisning:	Gruppeundervisning:
24 på piano	5 musikkleik
7 på song	33 teater
5 på messing	7 snikkarverkstad
12 på gitar	9 messing
1 på bassgitar	14 dans
6 på slagverk	3 slagverk

Tab 4.8: Elevar i kulturskulen	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Elevtal	55	52	85	91	107	126

Tabellen over viser ei veldig god auke i aktivitet for kulturskulen dei seinare åra.

Skulen nyttar til saman 5 lærarar i undervisninga og kjøper tenester til snikkarverkstad og teaterkoordinator. Der sett av 30 % stilling til administrasjon og leing, noko som vert opplevd å vera lite.

Tilhøva i ny skule er betre enn før. Det er lettare å få til små konsertar/ fellestimar i desse lokala. Arbeidstilhøva er ikkje så gode på Uggdal og Onarheim skule.

Teatergruppa sette opp «Annie» i Grendatun, våren 2023, med stor suksess. Elles er det arrangert huskonsertar/fellestimar i dei ulike faga.

Målet frå førre år om å få til danseundervisning er nådd. I 2024 er det eit mål å starta opp fiolinundervisning, dette ser ut til å gå i orden!

4.2.7 Barnehagar

Tysnes kommune har stort sett jamne fødselstal år for år. I 2023 kom det 31 nye tysnesingar til verda. 37 barn gjekk frå barnehage til skule ved inngongen til nytt barnehageår. I 2023 er det totalt 37 born som skal byrja i skulen til hausten.

Tal barn fordelt på barnehagar	2019	2020	2021	2022	2023
Vågsmarka	28	28	28	30	33
Stjernereiso	67	67	61	68	71
Lunde	36	40	47	40	36
Onarheim	29	26	27	28	19
Totalt	156	161	163	166	189

Tabellen syner kor mange plassar det er i kvar barnehage i forhold til areal.

Tal plassar i barnehagane	Kapasitet, areal	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Vågsmarka	42	42	42	42
Stjernereiso	96	94	96	96
Lunde	72	64	56	48
Onarheim	42	37	38	23

Tabellen syner kor mange plassar det er i kvar barnehage i forhold til areal.

Vågsmarka barnehage fyller opp med søsken og barn som har plass i ein annan barnehage og ynskjer overflytting. Her er skjeldan plass til nye søkjarar. Personalgruppa er stabil og her er lite utskifting av personell.

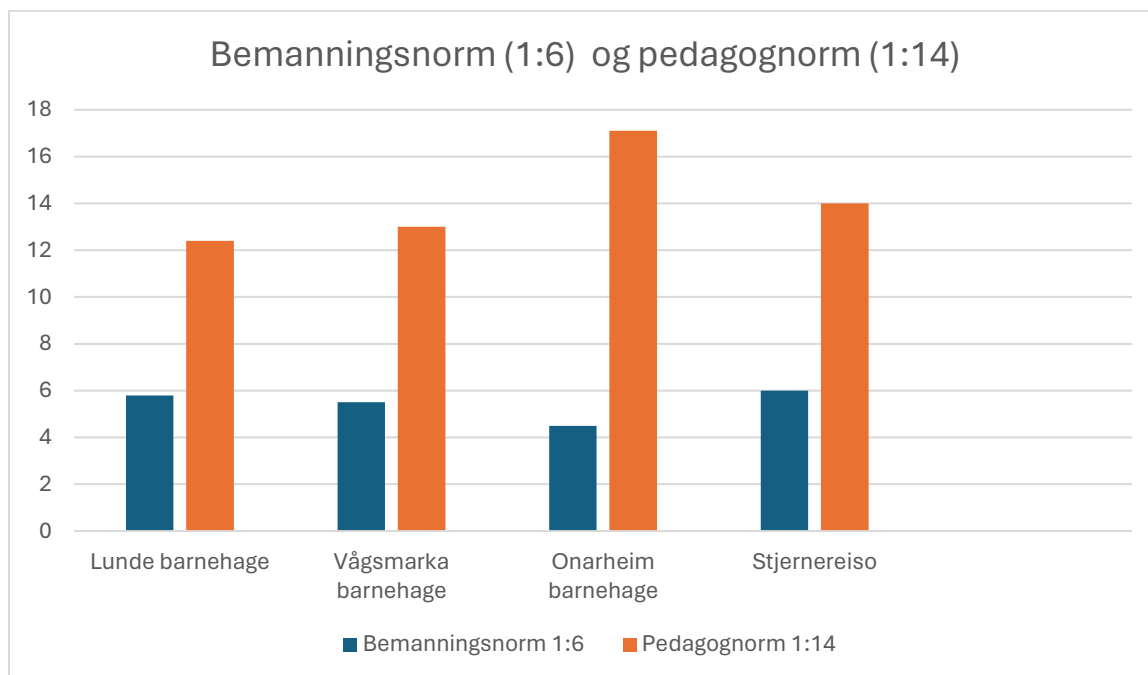
Stjernereiso starta barnehageåret 2023/2024 med noko ledig kapasitet på grunn av nye søkjarar som hadde oppstart ut over hausten. Innan 31.12.23 var barnehagen full. I tillegg til barn som søkte plass til hovudopptaket kom det nokre søknader utover vår og sommar. Det kom også flyktningar med barn som trong barnehageplass i desember. Ved å gjere nokre organisatoriske endringar med omsyn til kva avdeling barn var på, og tilpassingar i høve barn med deltids plass kunne me tilby plass til alle. Personalgruppe er rimeleg stabil.

Lunde barnehage har meir stabil personalgruppe dette barnehageåret enn førre. Det er likevel nokon som er ute i permisjon og tilsette som jobbar reduserte stillingar.

Onarheim barnehagen har hatt ein noko krevjande personalsituasjon- Her har me ikkje lukkast med rekrutteringa, og har hatt dispensasjonar frå utdanningskravet. (dette kjem fram i diagrammet under). Her har også vore eit særleg press på tilsette.

Alle barnehagane har hatt midlar frå statsforvaltaren til å drive med symjeopplæring for førskulebarna. Dette er eit veldig godt tiltak.

Alle barnehagane har læring i barnehageåret 2022/2023. Dette er ein viktig ressurs for barnehagane, og barnehagane er ein viktig læringsarena for lærlingane.

For fakta og tal for kvar barnehage, kan ein sjå her:

<https://barnehagefakta.no/sok?q=tysnes>

Barnehagane har i stor grad vidareført satsingsområda ein har hatt igjennom fleire år, her vil me nemne fokus på språk, psykososialt miljø, og livsmeistring. I 2022 starta me også opp BTI arbeidet i større skala, og barnevernsreforma/ oppvekstreforma tar mykje tid.

4.2.8 Barn og familie

Eining barn og familie er samansett av tenestene; helsestasjonen- og skulehelsetenesta, psykisk helse for born og unge, samt barnevernstenesta.

Eininga er etablert med felles leiing for dei tre tenesteområda, og ligg under ansvarsområdet til kommunalsjef for oppvekst.

4.2.8.1 Helsestasjon og skulehelsetenesta

Helsestasjon og skulehelsetenesta har to 100 % stillingar som helsesjukepleiar.

Helsesjukepleier i skulehelsetenesta har permisjon frå 20% av stillinga si. Helsestasjonslege er på helsestasjonen kvar torsdag, og i 2022 annakvar torsdag på Helsestasjon for Ungdom (HFU). Dette utgjer omlag 20 % legeressurs.

Det er tilsett sjukepleiar i 100 % stilling som helsesjukepleiar med føresetnad om vidareutdanning. Det har i periodar vore mangel på personal, dette har ført til at dei minste borna er blitt prioritert.

Det er helsestasjonslege knytta til verksemda i 20 % stilling, helsestasjonslege er fast på helsestasjonen ein dag per veke og bidrar på helsestasjon for ungdom kvar annan torsdag.

I tillegg har kommunen 50 % stillings som fysioterapeut med ansvar for barn og unge, deler av denne stillinga er knytt til helsestasjonen.

Første møte med helsestasjonen er heimebesøk til nyfødde, 7-10 dager etter heimkomst. Alle barn/foreldre får tilbud om å bli fylgt opp kvar måned det første halve året. Først ved heimebesøk når barnet er nyfødt, etter dette er det lagt oppfølgingspunkt når barnet er 6 veker, 3 mnd., 4 mnd., 5 mnd. og 6 mnd. Dei fleste familiar har minimum to møte med helsestasjonen før 6 vekers konsultasjonen. Mange treng hyppig oppfølging i starten i forhold til ammerettleiing, vektoppgang/trivnad og støtte i den nye rolla som foreldre.

Alle barn får minimum 10 konsultasjoner det første leveåret. Dersom ein reknar ca. 30 fødsler pr år har helsestasjonen minimum $30 \cdot 14 = 420$ faste konsultasjoner i året. Mange familier treng tettare oppfølging/veiledning i perioder.

Aktivitet	2020	2021	2022	2023
Heimebesøk av jordmor innan tre døgn	32,3 %	80,0 %	66,7 %	36 %
Heimebesøk av helsesjukepleiar til nyfødde	90,3 %	84,0 %	90 %	100 %
Undersøkte gr.skule 1. trinn	123,9 %	101,5 %	49,3 %	72,7 %
Undersøkte ved 2 års alder	71,2 %	98,6 %	91,4 %	59 %
Undersøkte ved 4 års alder	42,9 %	160,0 %	59,5 %	87,2 %
Undersøkte 8. leveveke	119,4 %	100,0 %	86,7%	100 %

Ein del familiar med dei eldste barna på helsestasjonen får ikkje den tette oppfølginga dei gjerne har behov for, og det er gjerne desse familiare som ikkje tek kontakt med helsestasjonen av seg sjølv for rettleiing, råd og støtte. Det er behov for eit betre system/rutinar for oppfølging av desse barna og familiare, og kapasitet og ressursar nok i helsestasjonen til å følgje tilstrekkeleg opp dei som treng det.

Fagansvarlig helsesjukepleiar er med i kriseteamet, og i periodar går arbeid med til oppfølging av familiar gjennom kriseteamarbeid. Fagansvarleg helsesjukepleier gjennomførte Kriseteamskulen basisdag 3 og 4, i regi av RVTSvest, våren 2023.

Helsesjukepleier i helsestasjon og skulehelsetenesta er med i ansvarsgrupper og er koordinator for individuell plan til barn som treng ekstra oppfølging og koordinerte tenester.

Helsesjukepleiar i skulehelsetenesta har fram til september 2023 vore til stades på Tysnes skule to dagar i veka, på Uggdal skule ein dag i veka, og på Onarheim skule ca. anna kvar veke.

Helsesjukepleiar i skulehelsetenesta har samen med jordmor og helsestasjonslege drifta helsestasjon for ungdom, tilbudet er tilrettelagt i tilknytning til lokala kommunen disponerer på Treffstaden i Våge. Tilbudet er lite besøkt og hausten 2023 har det ikkje vore tilbod som følgje av frávær/vakansar i tenesta.

Det er trong for å setja av meir ressursar til oppfølging av arbeid med internkontrollsystem i 2024.

4.2.8.2 Jordmor

Jordmortenesta i Tysnes kommune har arbeidd for å gje kontinuerleg oppfølging og omsorg til dei gravide og nyfødde. Mange gravide har utfordringar i høve graviditeten sin, og treng difor ekstra oppfølging. Av dei 28 kvinnene som har født på Tysnes i 2023, har alle vore i kontakt med jordmor før eller etter fødsel.

Jordmortenesta har som alle andre tenester også til tider vore påverka av sjukdom/sjuka born-dagar. Dette har løyst seg i samarbeid med legekantoret som har utført fysiske kontrollar, og jordmor i etterkant ved telefonkontakt med dei gravide.

Jordmor sa den 31.01.23 opp stillinga si i Tysnes kommune grunna tilbod om arbeid i anna kommune. Ho hadde siste arbeidsdag 30.04.23. Stillinga er pr 31.12.23 utlyst for 3. gong.

Kommunen inngjekk avtale med Helse-Fonna om kjøp av jordmortenester, tilsvarande 40% stilling (2 dagar pr veke), med tilbod om oppfølging for dei gravide på Tysnes ved Stord sjukehus/poliklinikk, frå 1. juli 2023.

Det er no tilsett ny jordmor, avtalen med Helse-Fonna held fram til ny jordmor tiltrer stillinga.

4.2.8.3 Psykisk helse for barn og unge

Kommunen har ei 100 % stilling som psykisk helsearbeidar for barn og unge. Denne har fram til 01.06.23 vore ein del av forebyggjande tiltaksteam, og jobba med enkeltsaker.

I tillegg til tildeling av saker frå førebyggjande tiltaksteam, har psykisk helse for barn og unge i 2023 hatt ansvar for drift av Treffstaden for ungdom, 2 gonger i veka og koordinator for individuell plan. Det har og vore arrangert ungdoms-LAN.

Førebyggjande tiltaksteam vart etablert i slutten av 2020, med målsetjing å hjelpe barn og familiar innanfor rammene av førebyggjande psykisk helsearbeid. Teamet har etter oppstart hatt ulike samansetnader av fagpersonell. Frå juni 2022 til juni 2023 var det samansett av kommunepsykolog som også var koordinator for teamet, psykisk helsearbeidarar for born og unge, fordelt på 3 ulike fagpersonar med ulike utdanning og bakgrunn, samt familierapeut.

Målgruppa for tilbodet var born og unge (0-18 år), og føresette som sjølv, eller i følgje med andre tok kontakt med teamet, andre med ansvar for born som til dømes lærarar og tilsette i barnehagar.

Teamet har gjeve tilbod i form av

- tidsavgrensa samtaletilbod og møter med ungdom, familiar og nettverk
- foreldrerettleiing,
- rettleiing av tilsette som jobbar med born og familiar
- foredrag og kompetanseheving hos tilsette i kommunen
- Psyko-edukasjon/undervisning til foreldre, born, unge, elevar/klassar
- Vise veg til å samarbeide med andre tenester og tilbod

Dei vanlegaste årsaka til at familiar tok kontakt med førebyggjande tiltaksteam i 2023 var bekymring for åtferdsvanskar/sosiale vanskar, angstsymptom, nedtemtheit blant ungdom og utfordringar heime.

Psykisk helsearbeidar og kommunepsykolog har i løpet av første halvår gjennomført angstmestringskurs (12 gruppesamlingar) for elevar på mellomtrinnet, og foreldremøte i tilknytning til desse. Det har ikkje vore drift i tiltaksteamet heile året grunna endringar i personalgruppa. I samband med etablering av eining for helsefremjing og førebygging er det ein føresetnad at tilbodet skal reetablerast.

4.2.8.4 Kommunepsykolog

Stillinga har lagt til Eining barn og familie, men har og arbeida på tvers av avdelingsgrenser, og systematisk mot skule, barnehage og andre tenester. Psykologen gav tilsette rettleiing og kvalitetssikra kommunen sitt psykososiale tilbod.

Stillinga vart ikkje lyst ut på nytt etter at kommunepsykologen sa opp si stilling, men det er inngått ein rammeavtale for kjøp av psykologkompetanse. Kommunen har såleis knytta til seg psykologkompetanse i samsvar med krav i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2.

4.2.8.4 Barnevern

Barnevernstenesta i Tysnes kommune består av 3 kontaktpersonar/sakshandsamarar i 100% stilling, einingsleiar/barnevernsleiar i 100% stilling, samt tiltaksarbeidar i 100% stilling. Dei har følgjande kompetanse: barnevernspedagog (3), barnehagelærer(1) med tilleggsutdanning, barne og ungdomsarbeidar (1) med tilleggsutdanning.

I tillegg kjøper kommunen vakttenester frå Bergen kommune.

Barnevernet er fyrst og fremst ei hjelpeteneste for sårbare barn, unge og deira familiar. Samstundes opnar barnevernslova for svært inngripande tvangstiltak.

Det stiller store krav til barnevernet sitt arbeid og at rettstryggleiken for born og foreldre blir ivaretatt på ein god måte.

Alle, under 18 år som oppheld seg i Noreg, er omfatta av lova. Frå ein er 18-25 år, kan barnevernstenesta gje tiltak i form av ettervern, til unge som har hatt tiltak før fylte 18 år, dersom den unge sjølv ynskjer det.

I den nye barnevernslova som trådte i kraft 01.01.2023, er barneperspektivet styrka. Barn sitt beste er eit grunnleggjande omsyn for barnevernet. Barn sin rett til omsorg og vern, retten til familieliv, samt minste inngreps prinsipp, får eit lovuttrykk i den nye lova.

Hovudvekta på barnevernstenesta sin innsats vert lagt til lovpålagte oppgåver i form av handsaming av uro meldingar, gjennomføring av undersøkingar, oppfølging av hjelpetiltak og omsorgstiltak.

For året 2023, har Tysnes barnevernsteneste lagt ein del ressursar ned i førebyggjande og tverrfagleg samarbeid gjennom:

- Bidra med ressursar til drift av Treffstaden for ungdom 2 gonger i veka
- Bidra med ressursar til Gaming-gruppe i Aktivitetssenteret 1 gong anna kvar veke for unge vaksne

- Delteke på personalmøte på alle skular og barnehagar der tema har vore melding til barnevernet
- Oppretta kontaktperson – ordning på alle skular og barnehagar, med faste jamlege møte punkt for å bidra til auka tverrfagleg samarbeid, og bistå i systemarbeid.

Tabellane under viser tal saker for året 2023.

Tal på barn med tiltak i 2023						
	I løpet av året			På Slutten av året		
	Omsorg	Tilsyn andre kommunar	Hjelpetiltak	Omsorg	Tilsyn andre kommunar	Hjelpetiltak
Tal barn	6	2	26	6	2	21

Tabellen over syner talet på saker i Tysnes barnevernsteneste for 2023. Tala i rubrikken «i løpet av året» syner totalt tal saker som tenesta har arbeidd med i løpet av året. Tala i rubrikken «i slutten av året» er status per 31.12.23 «Omsorg» er tala for antal barn kommunen har omsorg for og er lovheimla i bvl § 5-1, og «hjelpetiltak» syner tal på barn som har frivillige tiltak etter bvl § 3-1. «Tilsyn andre kommunar» er barn som bur i fosterheim i kommunen (plassert av andre kommunar).

	Tal meldingar	Meldingar som er lagt vekk	Undersøkingar i alt	Avslutta undersøkingar i alt	Vedtak etter bvl.	Undersøkingar over 3 mnd
2021	26	10	16	16	17	1
2022	23	4	22	13	4	0
2023	26	5	21	19	13	0

Tysnes barnevernteneste ser effekten av styrkinga av tenesta med ei 100% stilling frå 2022, og at ein i større grad enn før er rusta til å handtere dei mest alvorlege barnevernssakene, som er dei ein skal stå att med når måla for oppvekstreforma er nådd. Samstundes har styrkinga ført til at ein har klart å etablere strukturar for samhandling, samt å bruke delar av barnverntenesta sine ressursar på førebyggjande tilbod som t.d. Treffstaden.

Krava i oppvekstreforma og i den nye barnevernslova., vil føre til praksisendring for barneverntenesta, ei utvikling ein ser på som positiv, men også krevjande.

Det er mellom anna knytt ei viss uro til avvising av familiar som tidlegare gjerne fekk hjelp gjennom barnevernet, men som no vert tilvist førebyggjande tenester som rette instans. Det er svært mykje godt førebyggjande arbeid som vert gjort på mange einingar som møter born og unge i Tysnes kommune, men det vert viktig å bruka arbeidet med «*Plan for førebyggjande arbeid for born og unge*» til å skape ei oversikt over desse, og sikre at ressursfordelingar er fornuftig ut frå innbyggjarane sine behov, samt i tråd med kva forskning viser.

For Tysnes barnevernteneste har den største utfordringa, og utviklingsområdet, vore å ta i bruk nytt fagsystem, Modulus Barn.

Tenesta vil halde fram med prioritering av dei etablerte samhandlingsarenaene og vidareutvikle det tverrfaglege arbeidet i kommunen, samt system for brukarundersøking/tilbakemelding frå brukarar.

Utviklingsprosjektet med Kvinnherad og Austevoll i regi av Statsforvaltaren vart avslutta pr 31.12.23, og legg vidare føringar for utvikling innan barnevernfagleg kvalitet knytt til analyse, vurdering, og avgjerder, samt utvikling av tiltaksvifta i kommunen.

4.3 Helse og omsorg

Helse og omsorg består av fire einingar og frivilligsentralen: NAV med Flyktingtenesta, Open omsorg, Helse med legekantor og legevakt, og institusjonen Tysnes omsorgssenter.

Helse og omsorg yt tenester etter Lov om kommunale helse og omsorgstenester, folkehelselova, pasient og brukar-rettigheits lova, sosialtenestelova mm.

2023 har vært prega av prisvekst og renteoppgang, samt den pågåande uroa i Europa. Tenestene har vore fleksible, og samarbeider godt om å nå måla om å sikre innbyggjarane tilgjengelege helsetenester av god kvalitet. Helse og omsorg skal bidra å fremje god folkehelse på ein slik måte at alle innbyggjarane kan klare seg sjølv best mogleg, lengst mogleg.

Det var i 2023 vedteke ei ny organisering på tvers av oppvekst og helse og omsorg som gjer at me i 2024 vil samle tenester i ei ny eining, som skal ligge under helse og omsorg. Føremålet med organiseringa er å møte dei nye krava kommunen har til å arbeide førebyggjande. Eininga skal heite eining for førebyggjande og helsefremjande tenester. Eininga vil bestå av psykisk helse for barn og vaksne, fysio- og ergoterapi, helsestasjon og skulehelseteneste. Nye funksjonar som t.d. barnekoordinator og SLT-koordinator vil ligge til eininga, saman med funksjonen koordinerande eining; tenester inn mot individuell plan og koordinering.

I 2023 har helse og omsorg hatt fokus på å implementere strategiane for Leve heile livet, og satsinga på at fleire skal kunne bu trygt heime. Det er vidare sett fokus på den demografiske utviklinga som syner at det vert fleire eldre, lågare berekraftsbrøk og større behov for komplekse tenester til innbyggjarane. Helseføretaka har mindre tid til rehabilitering og oppfølging etter gjennomført behandling, og meir av disse oppgåvene vert overført til kommunen. Utviklinga syner at me må omstille og utvikle oss for å møte dei krava til kapasitet og kompetanse som trengs for å ivareta oppgåvene innan helse og omsorg. Helse og omsorg har fått på plass ein strategisk kompetanseplan. Planen skal bidra til å rekruttere, behalde og aktivere tilsette med rett kompetanse.

Det er gjennomført Informasjonsmøte 65+, som skal sikre informasjon om korleis ein kan legge til rette for sin eigen alderdom. Informasjonsmøte skal vidareføre føremålet med førebyggjande heimebesøk ved å gi informasjon og rettleiing om bustadtilpassing og planlegging av eigen alderdom, i ei ny form. Det skal vere mogleg å teikne seg på for å få meir tilpassa informasjon, anten i heimen eller ved individuell samtale. På møte i 2023 var det 18 påmeldte, og to av desse ønskte vidare oppfølging. Infomøta skal haldast annakvart år. Kommunen deltek i nettverk for aldersvennlege samfunn.

I lys av utfordringane nemnd over er det sett av midlar til velferdsteknologi i budsjett for 2024. Kommunen deltek i samarbeid om innkjøp/leige av velferdsteknologi, og har søkt midlar til innføring av dette. I 2023 har kommunen innført [Digihelse](#) i deler av verksemda. Digihelse gjer at innbyggjarane kan kommunisere med den kommunale helsetenesta, sjå og endre avtalar og kommunisere på vegne av pårørande i den same løysinga.

For 2024 vil helse og omsorg ha fokus på å iverksette og implementere organisasjonsendringar som tidlegare nemnd. Sektoren vil å ha fokus på tiltak og strategiar som gjer oss i stand til å møte dei framtidige utfordringane demografi og redusert berekraftsbrøk gir oss.

4.3.2 Helseavdelinga

Til helseavdelinga ligg legekontor, legevakt, fysioterapi, ergoterapi og psykisk helse for vaksne. Kommuneoverlegen leiar til vanleg den samla tenesta. For 2023 har kommunalsjef leia tenestene fysioterapi, ergoterapi og psykisk helse for vaksne. I 2024 vil disse avdelingane ligge til eining for helsefremjande og førebyggjande tenester saman med helsestasjon og skulehelseteneste.

4.3.2.1 Psykisk helse

Psykisk helseteneste for vaksne har hatt 3 årsverk knytt til tenesta for oppfølging og behandling på individ og gruppenivå. Tenesta fekk auka ressursar med 0,5 årsverk frå medio 2023. Ressursane er fordelt på to 100 % stillingar psykiatrisk sjukepleiar, og to 50 % stillingar som psykisk helsearbeidar/assistent. I tillegg er det timeressursar knytt til brukaroppfølging, støttekontakt og drift av aktivitetssenteret.

Inntil medio 2023 var det eit stort trykk på tenesta med hyppig tilvising frå ulike teneste. Det siste halvåret har talet på tilvisingar gått ned. Det er ikkje grunn til å tru at tal på personar med psykisk helse utfordringar har hatt ei drastisk nedgang. Nedgangen kan ein setje i samanheng med fråvær og utskifting av tilsette i samarbeidande tenester. Med grunnlag i at kommunen har større ansvar for oppfølging og behandling, og at det er høg terskel for å få rett til hjelp i spesialisthelsetenesta er det grunn til å tru at det framleis er eit stort behov og at fleire skulle ha vore tilvist tenesta.

Auka krav til kommunal teneste får konkrete konsekvensar i arbeidskvardagen. Det oppstår spenningar og dilemma knytt til ei stadig prioritering som må gjerast mellom brukarar med lettare psykiske lidningar og brukarar med omfattande psykiske lidningar og ruslidningar. Med større krav til behandling i kommunen blir det fleire oppgåver. Kommunen har per i dag ikkje heildøgntilbod for pasientgruppa, og tenesta er berre tilgjengeleg for brukaren på dagtid. Eit døgntilbod som for eksempel bufellesskap vil kunna gje brukarar trygge rammer og god struktur i kvardagen.

Det er oppretta tett samarbeid med psykomotorisk fysioterapeut, dette samarbeidet gjev effektiv og god behandling. Samarbeidet viser gode resultat. Tenesta har også eit visst samarbeid med spesialisthelsetenesta då i første rekkje Stord DPS.

Psykisk helseteneste både i gruppe og individuelt har motteke rettleiing frå psykolog.

Psykisk helseteneste driv dagsentertilbod ved aktivitetssenteret i Våge, to dagar a 4 timar pr. veke. Målet med tilbodet er å bryte isolasjon, auka livskvalitet og livsmeistring. I 2023 har det vore 10 faste brukarar i løpet av 2023. Mange av brukarane vert henta og køyrd til og frå tilbodet. Då er det viktig å ha tilgjengeleg bil, både til transport av brukarar og til utflukter/turar.

Større krav og forventning til kommunen for tett oppfølging og behandling av pasientar gjer at me har måtta tileigna oss nye og effektive arbeidsformer. Tenesta ser for seg å jobba vidare med å få på plass kompetanse for å kunna driva gruppetilbod. I 2023 har psykisk helse for vaksne delteke på «Nasjonale konferanse om psykisk helse» ved Modum Bad, der temaa var traume og livskriser, spiseforstyrning, angst og depresjon, stress utbrentheita og meistring.

Vidare har tenesta delteke på Septemberkonferansen der temaet var «Traumer og krig». Og på webinar om flyktningars psykiske helse.

Som valdskoordinator har fagleiar for psykisk helse vaksne tett samarbeid med krisesenteret. Det er viktig for å sikre eit godt samarbeid mellom kommunen, krisesenter og politi. Det er anbefalt at kommunen har oppdatert planverk for sitt arbeid mot vald. Det er føreteke ei kartlegging i tenestene, men me har ikkje plan på plass enno.

Psykososialt kriseteam

Fagleiar for psykisk helse for vaksne er leiar for psykososialt kriseteam, og har i regi av rolla delteke på kompetanseprogram for kriseleiarar. Programmet inneheld 5 samlingar x 2 dagar, frå februar 2023 til januar 2024. Hovudmålet er at deltakarane i programmet skal utvikle sin mellommenneskelege kompetanse som kriseleiar og slik få eit godt grunnlag for å lukkast når det skjer ei krise.

Fire medlem frå kriseteamet har gjennomført kurset «Helhetlig debriefing» i regi av RVTS. Kurset har fokus på korleis ein kan lære av kriser og katastrofar ved hjelp av metoden «Helhetlig Debriefing». Eit viktig aspekt ved metoden er at kriser ikkje berre er belastande, men også gode moglegheiter for læring og utvikling.

Me har hatt to hendingar i løpet av 2023 kor kriseteamet var sett i beredskap. Det var i begge tilfella vurdert å ikkje vere behov for oppfølging frå teamet.

4.3.2.2 Legekantor og legevakt

Allmennlegetenesta i Tysnes kommune er kommunalt driven fastlønnspraksis, og legetenesta i Tysnes er samla i eitt legekantor. Det er tre legeårsverk knytt til legekantoret, i tillegg til dette kjem inntak av LIS1- lege to gonger i året.

Det vart i sommar leigd inn ekstra vikar for ferieavvikling. Det var gjennomført lokale forhandlingar knytt til fastlønn og lønn for legevakt, og Tysnes kommune har nytta tilskotordninga frå helsedirektoratet [«tilskudd til styrking av legevaktjenesten i distriktkommuner»](#) for å gjere dette.

Tysnes kommune vart frå april 2022 godkjent som utdanningsinstitusjon for allmennlegar i spesialisering. Det er krav om at alle allmennlegar som arbeider på fastlegekantor skal være enten spesialistar i allmennmedisin eller under utdanning, med mål om å bli spesialist. To av legane vart godkjende spesialistar i 2023 og det er ved utgangen av 2023 berre ein lege som er under utdanning i allmennmedisin. Nytt av 2023 er at Tysnes kommune også har søkt godkjenning som utdanningsinstitusjon i samfunnsmedisin. Desse tiltaka gjer oss meir attraktive som arbeidsgivar, og er med på å sikre naudsynt kompetanse.

Legetenesta har blitt stabilisert i siste del av 2023, med tre fast tilsette legar med eiga fastlegeliste. I tillegg er det eitt årsverk LIS1-lege og kommuneoverlege. Det er for tida god dekning på legekantoret med faste tilsette. På landsbasis er det krevjande å rekruttere fastlegar, legetenesta i Tysnes har likevel klart å rekruttere og behalde legar.

Det er 2 faste årsverk knytt til forkantor og laboratorieteneste ved legekantoret. Det er tilsett ny kontorleiar som tiltrer stillinga frå mars 2024.

Tysnes har lokal legevakt. Dei tre fastlegane deler på legevakt saman med turnuslegen og kommuneoverlegen. Dette gjev då ei 5-delt vakt når alle er i funksjon. Me har også andre leger å spele på til legevakt. Tysnes kommune gjev forutan tilbod også til Kvinnherad

kommune der me dekker område Ølve og Hatlestrand. Det er naturleg at også denne avtalen vert vurdert i samband med ei heilskapleg gjennomgang av dagens vaktordning.

Tysnes kommune kjøper tenester knytt til legevaktsentral i Sunnhordland Interkommunale legevakt. Dette gjev oss god oversikt og statistikk, og er ei kvalitetssikring av tenesta.

Eit stadig større innslag av digitale tenester gjer oss meir sårbare og meir tilgjengelege. Dette stiller krav til fokus på personvern og informasjonstryggleik. Tilgjengelegheita gjer at det er fleire kanalar inn til oss, og stiller krav til svar og svartid. Det har vore eit stort fokus på personvern og IT sikkerheit i 2023, og dette arbeidet tek me med oss inn i 2024.

4.3.2.4 Fysioterapi

Organiseringa av fysioterapitenesta i kommunen var uendra frå 2022, med 1,5 årsverk i kommunale stillingar og 1,9 årsverk i driftstilskot for private praktiserande fysioterapeutar.

Tenesta har redusert treffa for "Gruppe for personar med Parkinsonssjukdommar" og avvikla "Psykomotorisk – røyrslgruppe". Til tross for dette viser rekneskapstal ei inntekt i form av eigenandel for 2023 ved fysioterapi (individuell – og gruppeoppfølging) på 111,663 i 2023 samanlikna med 110,175 i 2022. Nye fysioterapitakstar var truleg årsaka til denne differansen.

I årsmeldinga for 2022 vart det peika på nokre sentrale fokus vidare, "meir heilskaplege lokale helseoppfølgingar for brukaren, opparbeiding av førebyggjande tilbod til barn og unge gjennom eit meir kroppslig perspektiv, førebygging av sårbarheit blant tenestene og kompetanseheving gjennom kvardagspraksis". Førebygging av sårbarheit blant tenestene vart høgst prioritert dette året gjennom ressursdeling på tvers av fagfelt (ergoterapi og psykisk helse).

Ergoterapi er ein svært viktig fag i arbeid med rehabilitering og habilitering. Det har vore noko utfordringar med ressursar i begge tenestene, dette fører igjen til at ambisjonsnivået for tenesta må reduserast. For å redusere konsekvensar som følgjer av mellombelse vakanser er det i 2023 lagt større vekt på samarbeid og ressursdeling.

Omorganiseringa i helsetenestene til ny eining vart presentert i mai 2023. Mål om å samle tenester på tvers av fagfelt og danne ein ny eining under namnet "Førebyggjande og helsefremjande tenester" virka både spennande og svært naudsynt. Utviklinga skapte håp og forventingar om å ha moglegheit til å førebygge fagleg sårbarheit, fordele arbeidsbelastinga og ikkje minst ei meir tverrfagleg helseoppfølging til brukaren. Omorganiseringa vil tre i kraft i mars 2024.

Nedanfor følgjer ein kort oppsummering av prioritert arbeid som stetta andre sentrale fokus:

1. Førebyggjande arbeid til barn og unge:

a. Rettleiingstilbod med fokus på kropp og kjensler vart gitt til elevar i 8. klasse i tre delar (haust 2023 og gjennom våren 2024) i samarbeid med skulehelsetenesta. Tilbodet vart presentert på foreldremøte ved skulestart haust 2023. Planlegginga involverte kontaktlærarar og helsesjukepleiar.

b. Kommunefysioterapeuten vart invitert til Arbeidsgruppe Plan for førebyggjande arbeid for barn og unge. Det vart fleire møtedeltakingar gjennom året saman med denne gruppa.

2. Kompetanseheving i kvardagspraksis – deltaking på kurs:

a. Behalde tverrfagleg samarbeid med psykisk helse gjennom tverrfagleg brukaroppfølging og felles grupperettleiing.

b. Deltok på fagmøte med Open omsorg med fokus på "debriefing" i utfordrande pasientcase og utarbeiding av ein felles handlingsplan.

c. Kommunefysioterapeut deltok på Årsmøteseminar for Psykomotorisk Fysioterapi 2023 og Septemberkonferansen 2023.

3. Andre viktige bidrag frå fysioterapitenesta:

- a. Gjennomført 2 timars rettleiing i ergonomi for reinhaldarar i kommunen.
- b. Presentasjon av ergo- og fysioterapitenesta til Tysnes Helselag og Informasjonsmøte for eldre 65+.
- c. Skriftleg bidrag til bassengsak i kommunen med vekt på helse.
- d. Digitalisering i helsetenesta: tok i bruk appen "Friskus" og kvalitetssystemet Compilo. Deltok på vurderingsmøter, felles digital helseplattform og Digihelse i fysioterapitenesta.

4.3.2.5 Ergoterapi

Ergoterapitenesta består av ein ergoterapeut i 80 % stilling. Ergoterapeuten arbeider med habilitering og rehabilitering, kartlegging av funksjon, tilrettelegging og førebygging. Vidare vert det gitt rettleiing i høve bustad- endring, tekniske hjelpemiddel og ergonomiske tiltak. Eit av måla innan ergoterapi er å stimulere til aktivitet og deltaking. Ergoterapeut er med i tverrfagleg Inntaks- og rehabiliteringsteam, er kontaktperson til NAV hjelpemiddelsentral (HMS) og bindeledd til Tysnes Industri AS og hjelpemiddeloppfølging/lager.

Tysnes kommune har avtale med Tysnes industri om mottak, levering, lagring og retur av hjelpemiddel. Avtalen omfattar i tillegg montering, enkle reparasjonar og tilpassingar. Samarbeidet med Tysnes industri er godt etablert og fungerer svært bra.

I løpet av året har det vore noko fråvær i ergoterapitenesta. Dette har ført til avvik knytt til tilvising og tenesteutvikling. Fysioterapitenesta, open omsorg og Tysnes industri har bidrege med oppfølging i høgt prioriterte saker ved fråvær.

4.3.3 Pleie- og omsorg

Under dei kommunale pleie- og omsorgstenestene ligg institusjon og open omsorg som også har ansvar for tenester for funksjonshemma.

4.3.3.1 Institusjon

Rekneskapen syner at drifta dette året overstig budsjetterte midlar, med eit meirforbruk på om lag 3,5 mill. Dette skuldast delvis auka stillingsstorleikar og auka lønskostnader. Me har og nytta ekstra ressursar på pasient med særleg behov. Me har framleis fokus på nøktern bruk av lønsmidlar, men ser at drifta er krevjande og i liten grad tillèt å unngå eksterne vikarar ved fråvær.

Pris på innleige har hatt ein auke etter siste innkjøpsavtale. Tysnes omsorgssenter hatt fullt belegg gjennom store deler året, og inntekter av brukarbetaling er omlag som budsjettert

Tilgangen på sjukepleiefagleg og generell helsefagleg kompetanse er framleis variabel. Rekruttering er utfordrande, til liks med andre kommunar i Vestland, men også nasjonalt. Særleg helgeavløysarstillingar, og vikariat er krevjande å fylle med kompetent personell. Me arbeidar aktivt og systematisk for å legge til rette for at tilsette utan formell kompetanse, får praksis fram til fagbrev. I løpet av året som gjekk, fekk me på denne måten ein ny helsefagarbeidar, og fleire andre har tatt teoridelen. Me har framleis ein solid stab av «kjernetilsette» i verksemda, og stabile tilhøve på leiarsida.

Tilsynslegetenesta er god og stabil. Institusjonen har 8 timar pr veke til denne funksjonen. Fysioterapitenesta er god og stabil. Ein del permisjonar, vikariat, ekstraordinære tiltak og vakante helger gjer at det framleis er naudsynt med bruk av innleidde vikarar.

Eininga har nytta vikarbyrå gjennom heile året. Mange av vikarane er fagfolk som har arbeidd her i mange år og er godt kjende. I ferietida hadde me rundt 10 vikarar med sjukepleiefagleg/helsefagleg kompetanse. Dette har fungert bra, og sjølv om kostnaden er høgare, ser verksemda det vert nådd gode, fleksible løysingar som betre sikrar fagleg forsvarlege tenester til brukarane. ØHD² tilbodet pålegg oss å ha sjukepleiar på vakt heile døgeret.

Årsplan vart utarbeida for dette året. Dette har gjort det mogeleg å lage ein plan for heile året, involvere tilsette, og i noko grad dekke eige fråvær. Personale gjev uttrykk for å vera nøgde med denne ordninga.

Kompetanse/ Utvikling

- Tre tilsette er i program for tilrettelagt praksis med mål om fagbrev.
- Seks tilsette har fullført vidareutdanning palliativ eldreomsorg , Verdighetscenteret
- Ein tilsett har fullført fagbrev, helsefag.
- Ti tilsette har fullført Demensomsorgas ABC, tverrfagleg vidareutdanning.
- Resima (Ressurser i møte med agressjon) kurs for 24 tilsette var gjennomført
- Det er to TAF lærlingar tilsett i verksemda
- Alle tilsette har tilgang og nyttar NHI e- læringsportal
- Alle tilsette har tilgang til VAR, ein nettbasert prosedyre- og kunnskapsbase for helsetenesta.
- Me har delteke i fagdagar og lunsjundervisning v/ ØHD nettverk Helse Fonna
- Ein tilsett deltek i nettverk for palliasjon/lindrande behandling
- Ein leiar deltek i læringsnettverk om systematisk oppfølging av personar med demens og deira pårørande.

Me arbeider systematisk med internkontroll og kvalitetsutvikling, og har ein innarbeida kultur for avviksregistrering og revisjon av rutinar. Det arbeidast systematisk med HMT i verksemda. Me har systematisk etisk refleksjon i personalgruppa.

Eininga har hatt fokus på oppgåvedeling dette året, og m.a har hovudkjøkken overtatt produksjon av lunsjmåltid. Dette har frigjort tid for personale til meir fokus på sosialt samvær og aktivitetar.

Tilbakemeldingar frå brukarane er jamt over gode, og me har som mål å ha god dialog med dei me skal yte tenester til. Det er valt to bebuarrepresentantar, og det vert kalla inn til møte med desse om lag kvar tredje månad. Det vart arrangert møte for bebuarar og pårørande

² øyeblikkelig hjelp døgntilbod

15.11.23, kor det var høve til å koma med innspel til drifta og tilbodet. Om lag 10 personar møtte.

Det har vore organisert mange kulturtilbod for bebuarane. Takka vera frivillig arbeid, har dette ført til mange lyspunkt, med konsertar fleire gongar i månaden.

Dagtilbodet for personar med demens har gjeve tilbod til 18 brukarar gjennom året. Dette fordelt slik at det vert plass til inntil åtte personar pr opningsdag.

- Det vart gjeve 116 korttids/ rehabiliteringsopphald fordelt på 57 personar.
- 36 personar var registrerte med langtidsopphald gjennom året.
- ØHD var i bruk til saman 76 døger, fordelt på 24 personar. Dette er ein nedgang frå førre året, då det var 87 døger.
- Eininga har vore i stand til å ta i mot utskrivingsklare pasientar frå sjukehus innan fristen.

Eininga ser at krava frå styresmaktene og forventningar frå brukarane set stadig høgare krav til oss som tilbydarar av helse- og omsorgstenester. Stikkord kan vera fagleg forsvarleg teneste, kunnskap og kompetanse, god kommunikasjon, dokumentasjon og prosedyrar. Tenesta skal vera oppegåande på dette 24 timar i døgeret året rundt. Pleie- og omsorgstenesta arbeider målretta for å gje tenester på rett omsorgsnivå. Omsorgssenteret har aktiv bruk av rehabilitering. Gjennom tverrfagleg samarbeid med heimetenesta, fysio- og ergoterapitenesta og legesida, vert korttids plassane nytta til å setja brukarane i stand til å klara seg heime lengst mogeleg. Det er planlagt internundervisning for tilsette ved institusjonen av fysioterapeut for systematisk rehabilitering av bebuarane som er der etter dette føremålet.

Rekruttering av fagpersonell til denne sektoren viser seg framleis som det kritiske punkt i drifta vår. God organisering gjennom samla fagmiljø, god leiing, betre løns- og arbeidsvilkår og intern kompetansebygging må til for å møte utfordringane.

4.3.3.2 Open omsorg

Open omsorg består av heimetenesta, bufellesskapa på Haugen og i Vågsmarka og Dagsenteret i Grendatun.

Heimetenesta

Heimetenesta yt tenester til om lag 170 brukarar i form av helsehjelp i eigen heim og praktisk bistand, oftast omtalt som heimesjukepleie og heimhjelp. Heimetenesta har også ansvar for drift av 60 tryggleiksalarmar. Dei som mottak tenester hjå avdelinga er i hovudsak eldre innbyggjarar i kommunen, men også andre med behov for hjelp/tenester i heimen. Open omsorg si primæroppgåve er å gje hjelp til å ivareta grunnleggjande behov. Dette i form av helsehjelp og praktisk bistand med mål om at innbyggjarane i kommunen skal kunne bu lengst mogeleg i eigen heim.

Gjennom dei siste åra har me sett at brukarane som kjem frå sjukehusa og ut frå omsorgssenteret har eit større hjelpebehov, meir samansette problemstillingar, noko som krev meir fagkompetanse. Det er ønska politikk at flest mogleg skal få sine tenester i heimen. Brukarane har høg alder og meir redusert eigenomsorgsevne slik at det i periodar har vore naudsynt å styrkja talet på tilsette, då særleg på helg og kveld. At me er ein kommune med lange avstandar har også ein innverknad her.

Sjukefråvær og vakante stillingar har gjort det naudsynt å leige inn eksterne vikarar. Det er til liks med institusjon utfordringar med å skaffe kompetent arbeidskraft, spesielt til vikarstillingar.

I tillegg til sjukefråvær, var det i 2023 utført mange oppgåver utanom direkte tenesteyting, som krav at ein erstatta personell. Døme på dette er tillitsvalt- og verneombod. Avdelinga har også personell som er HTV, med mykje arbeidsoppgåver knytt til vervet. Kreftkoordinator er medlem av kreftkoordinator nettverk i Vestland og av palliativt nettverk Helse Fonna-sunnhordlandsregionen og sit også i driftsgruppa der. Helsefagarbeidar som er einaste høyrslkontakt i kommunen nyttar tid av jobb i heimetenesta. Same helsepersonell saman med ein sjukepleiar bistår ergoterapeut med handsaming av hjelpemiddel. I fråvær av ergoterapeut i 2023 har det vore ekstra mykje oppgåver her.

Fagutvikling og deltaking på kurs er eit fokus, og ein har lagt til rette for at tilsette skal kunne tileigne seg kunnskap på ulike måtar.

Eininga er stor, og arbeidsoppgåvene for mange for ein avdelingsjukepleiar med ansvar for omlag 150 brukarar i heimesjukepleie. Einingsleiar har tenesteansvar for heimehjelp. Det store talet brukarar er krevjande både i form av tidsbruk og ivaretaking av komplekse behov. Stadig fleire bur i eigen heim eller i leilegheit, også dei med liten evne til eigenomsorg, noko som gjer at ein hjelper menneske med dei fleste av dagleglivets aktivitetar. Einsemd er ein kjend utfordring, og noko me ser hos brukarane. Dette er ikkje ei utfordring me kan løysa med heimesjukepleie eller heimehjelp. Det er emosjonelt belastande for dei tilsette i å oppleva at ein ikkje tilstrekkeleg kan motverka einsemd hos menneske ein treff i arbeidskvardagen.

Det vart tilsett personell i nye stillingar som vart skipa i 2022. Den eine stillinga vart utlyst med 40% av stillinga med oppgåver med tenestetildeling. Dei siste åra har det ikkje vore ressursar i eininga til å følgje opp vedtak. Det har i 2023 vert arbeidd for at dei som tek imot tenester skal ha oppdaterte vedtak og at heimebesøk og at gode vurderingar for tenesta til den einskilde er gjennomført. Dette er eit ressurskrevjande arbeid, men svært viktig for at ein gir tenester etter behov i tråd med aktuelt lovverk.

Kontorkapasiteten er blitt ei utfordring med fleire tilsette på jobb. Mykje av tida er ein ikkje på kontoret, men logistikken er slik at mange er på kontoret samtidig og treng arbeidsplass og arbeidsro for førebuing om morgonen, dokumentasjon, registrering og opplæring. Det vart i sommar oppretta fleire arbeidsplassar, med kontor plass for avdelingsleiar saman med einingsleiar og ein ekstra kontor plass på møterom. Kreftkoordinator og sjukepleiar med tenestetil-delingsansvar har arbeidstid tre dagar i veka på dagtid og treng arbeidsplass som gjer det mogleg å ha samtalar på kontor og rolege omgivnader for vedtaksskriving etc. Det jobbast med løysingar innan dei rammene ein har til rådvelde.

I 2023 har me fått gjennomført følgjande:

- Einingsleiar starta vidareutdanning i arbeids- og organisasjonspsykologi 30 studiepoeng
- To sjukepleiarstudentar har vært i praksis hos oss.
- To TAF-elever har hatt elevtid i heimetenesta frå august 2023
- Alle tilsette har tilgang til GLUP E- læringsportal
- Alle tilsette har tilgang til VAR, nettbasert oppdatert prosedyre og kunnskapsbase for helsetenesta
- Fem tilsette fullførte vår -23 ABC Demensomsorg
- Alle tilsette har delteke på Resima-kurs

- Nettverk demens: 3 deltakarar frå kommunen som skal identifisere ønska løp for brukarar med demens saman med demensteam og leiarar i kommunen for brukargruppa.
- Deltaking i nettverk for digital heimeoppfølging, avdelingssjukepleiar deltek
- Leiarar og verneombod har delteke på kurs innan HMT og risikokartlegging.
- Avdelingsleiar var på leiarkonferanse i regi av NSF.
- Me har hatt fagmøte kvar veke med ulike tema, både samarbeid med andre einingar samt internundervisning.

Kreftkoordinator

Kommunen har kreftkoordinator tilsett i 20% stilling. Kreftkoordinator har base på i kontora til open omsorg. Kreftkoordinator er et lågterskel-tilbod. Det er ikkje krav om tilvising frå lege. Kreftramma, pårørande eller helsepersonell kan ta direkte kontakt med kreftkoordinator, og tenesta er gratis.

Kreftkoordinator er medlem av kreftkoordinator- nettverk i Vestland, samt medlem av palliativt nettverk Helse Fonna- Sunnhordlandsregionen. Kreftkoordinator er vidare kontaktperson i Brystkrefthforeninga Bjørnafjorden og nærliggande kommunar.

Tal for 2023 viser at det i Tysnes kommune er 16 kvinner og 19 menn med nyoppdaga kreftdiagnose. Det er 91 kvinner og 139 menn som lever med kreftdiagnose.

Tal aktive pasientar varierar gjennom året, og det er observert at det er ein auke i pasientgruppa som er i eit palliativt løp, noko som inneber direkte arbeid med pasient i samarbeid med heimesjukepleie, lege, psykisk helse og fysio- og ergoterapeut. I dette løpet er det kreftkoordinator si oppgåve å hjelpa pårørande. Palliativt løp reknast i denne samanheng som når sjukehuset har informert om kort forventet levetid, mindre en 6 mnd., med livslengande behandling på sjukehus og smerteretta behandling som stråling o.l. Tilbakemeldingar frå pasientar og pårørande er at det er viktig å ha ein kontaktperson som koordinerer og ivareteke fleire tenester på vegne av brukar eller pårørande.

I 2023 er [pakkeforløp for pasientar med kreft i heim](#) iverksett, og det er kreftkoordinator som føl opp dette løpet frå kommunen sin side.

Omsorg pluss

Bustader tilknytt Tysnes omsorgssenter er atterhalde for dei med høgast tenestebehov i open omsorg. Kriterier for tildeling vert gjort etter lokal forskrift. Det er sjølvstendige bu-einingar, regulert med husleigekontrakt mellom kommunen og brukar. Bebuarane vert betent av open omsorg. Tenesta ser at omsorgsbustadene i omsorg pluss er ei ønska buform for dei med store omsorgsbehov, og at det er trong for fleire tilsvarande bustader med tett oppfølging.

Trygde- og omsorgsbustader

Gjennom 2022 har me hatt ledige omsorgs/trygdebustader å tilby til dei som har søkt om det. Me ser at bustadene ikkje møter forventet standard, og det vart vedteke i budsjett og investeringsplan å nytte to mill. pr år til oppussing av bustadene. Dette vil gi attraktive, sentralt plasserte bustader med universell utforming til dei som av ulike årsaker ikkje klarer, eller kan bu i eigen heim.

4.3.3.3 Tenester for funksjonshemma

Tenester for funksjonshemma er sett saman av to bufellesskap, Vågsmarka og Haugen og dagsenteret. Organisatorisk ligg tenestene her til open omsorg, dagsenteret er knytt til avdelinga Haugen bufellesskap.

Haugen bufellesskap

Haugen Bufellesskap har ansvar for 4 bebuarar i ulike aldersgrupper, og oppfølging av 1 tenestemottakar utanfor bufellesskapet. Tenestemottakarane i bufellesskapet har tett oppfølging, og er definert som ekstra ressurskrevjande.

Det er gjort noko nødvendig vedlikehald på huset, men det er to leilegheiter som det er eit stort ønske om at skal bli pussa opp. Me starta på eit prosjekt i hagen, og har som mål å bygge ein pergola. Det har blitt bygd blomsterkassar av reste materiale, og alle har vore delaktige i deloppgåver.

Det er p.t 13,6 årsverk knytt til Haugen bufellesskap.

Me har hatt fokus på kompetansehevande tiltak gjennom året, og dei som deltok på demensomsorgas ABC synes dette var veldig nyttig kunnskap.

På Haugen og dagsenteret har me mellom anna gjennomført følgjande kompetanseheving: Tre tilsette frå Haugen bufellesskap, og tre tilsette frå dagsenteret har deltatt på Demensomsorgas ABC, som blei avslutta våren 2023.

Fire tilsette reiste på SOR konferanse i Bergen, der tema var positiv adferdsstøtte (PAS).

Fem tilsette deltok på Workshop om Helse og omsorgstjenestelovens kapittel 9, arrangert av Habiliteringstenesta i Haugesund.

Fire tilsette hadde presentasjon til kollegaer om utviklingshemming og angst.

Avdelingsleiar går 3. året på master i organisasjon og leiing, helse og velferdsleiing.

Alle tilsette har tilgang til NHI/GLUP e-lærings portal.

Alle tilsette har tilgang til VAR, nettbasert oppdatert prosedyre og kunnskap for helsetenesta.

Dagsenteret

Det er p.t. 3,18 årsverk knytt til dagsenteret, fordelt på 5 tilsette, der det er 50 % stilling som fagleiar.

Dagsenter har tilbod til 9 personar, 5 av desse bur i bufellesskap, medan dei andre bur heime, eller på studiestad.

I 2023 er det blitt utført nødvendig oppgraderingar av bygget. Det er likevel utfordringar knytt til bygget, det gjeld mellom anna heis, toalettfasilitetar og manglande uteområde. Dagsenteret har fått nytte uteområde til omsorgssenteret der har vore dyrking av grønsaker og blomster som set alle i sving. Dette vert vidareført til neste sesong. I økonomiplanen er det sett av midlar til oppdatering av uteområde ved Rådhuset, det er von om at dette vil gje ein betre driftssituasjon.

Dagsenteret har samarbeid med fellestenesta i rådhuset, Joker Uggdal og Tysnes folkebibliotek om arbeidstrening. Kafè Maka vert drifta av 4 personar med tett oppfølging gjennom året. Det er eit viktig tiltak for dei som har sitt tilbod der.

Vågsmarka bufellesskap

Vågsmarka bufellesskap gav i store deler av 2023 tenester til 3 bebuarar. Ein bebuar døde i oktober. Bebuarane har hatt tett oppfølging med tenester, og er definert som ekstra ressurskrevjande. Ein viktig del av vårt arbeid er å leggje til rette og oppretthalde sosiale forhold, aktivitetar og liknande, som t.d. fritidsklubb, dagsenter, friluftsliv etc.

Nokre av bebuarane er blitt meir pleietrengande, og treng såleis meir oppfølging i høve til stell og somatiske tilstandar. Det er eit godt samarbeid med heimetenestene. Det er viktig då det ikkje er sjukepleiefagleg kompetanse tilgjengeleg i bustad. Soleis har me kunna ivaretatt bebuarane i heimen sin.

Det vert gjennomført fagteam for kvar bebuar ein-til to gangar pr. mnd. Her sikrar ein informasjonsflyt, drøftar risikoanalysar, tar opp utfordringar, vedtak, planer med vidare. Dette er med på å kvalitetssikre tenestene utifrå den einskilde bebuars behov. Alle tilsette er velkommen på fagteam, då kvar enkelt, uavhengig av stillingsprosent, er viktig for å kunne nå måla me sett oss og sikre god kvalitet på dei tenestene me skal gje.

Me har mykje god fagkompetanse og eit godt arbeidsmiljø i Vågsmarka. Alle tilsette er med å bidrar til at ein skal yte fagleg gode tenester.

Det er ein stor utfordring å rekruttere arbeidstakarar til helgestillingar, og det å dekke inn helg med kvalifisert personell, er ei stadig utfordring. I 2023 hadde Vågsmarka ei prøveordning med langvakter på helg. Dette var gjort etter ønske frå tilsette og i samarbeid med tillitsvalde og verneombod. Ordninga var frivillig, og gav også moglegheit til å auke stilling. Ordninga varte eit halvt år, og vart sagt opp av tillitsvalde, då ein såg at dei komplekse utfordringane nokre av bebuarane har, gjer det tøft å stå i ei vaktordning på 12,5 timer, sjølv med avlastning og bistand på tvers mellom tilsette. Det er mogleg ei slik ordning kan prøvast ut på nytt ved ein seinare anledning.

På slutten av 2023 byrja ein å jobbe mot ein oppstart av årsturnus i 2024.

Gjennom 2023 er det arbeidd for at alle tilsette skal auke sin grunnkompetanse.

- To tilsette var på SOR- konferansen i mai – 23, som omhandla PAS, Positiv åtferdstøtte. Dette er eit rammeverk for å kunne kvalitetssikre tenestene me gjer.
- Alle tilsette har fått nødvendig opplæring i bruk og føring av avvik i Compilo.
- Fire tilsette fullførte den tverrfaglege vidareutdanninga: Demensomsorgens ABC.
- Sju tilsette har vært på heildagskurs i kap.9 i regi av Seksjon Habilitering, Helse Fonna.
- Gjennomført kurs i nettportalen GLUP.no.

Brukarstyrt personleg assistent

I Tysnes har to brukarar gjort seg nytte av tenesta med brukarstyrt personleg assistanse (BPA), begge desse har valt Uloba som leverandør. Utover dette vert det gitt tilbod om miljøtenester i heimen, støtte/fritidskontakt, avlastning og omsorgsstonad.

4.3.4 NAV og Flyktingtenesta

NAV-kontoret består av ein kommunal del og ein statleg del. Eininga har 5 faste årsverk på den kommunale delen (inkl. leiar), og 1,8 årsverk på den statlege delen. NAV-leiar er leiar for både den kommunale og den statlege delen.

Den kommunale delen av NAV har tre hovudområde under kommunal velferd:

- sosialtenesta
- flyktingteneste
- husbankordningane startlån/tilskot og bustønad

Sosiale tenester inneber

- informasjon, råd og rettleiing, økonomisk rådgjeving
- økonomisk sosialhjelp
- kvalifiseringsprogram (bistand og kvalifisering for arbeid)
- individuell plan
- mellombels bustad
- særskilte tiltak for rusmiddelavhengige

Flyktingtenesta har ansvar for

- busetting
- integrering
- introduksjonsprogrammet

Flyktingtenesta blir administrert av NAV. Tysnes Kommune vart oppmoda om å busetta til saman 25 flyktingar i 2023. I løpet av året vart 25 flyktingar med kollektiv beskyttelse busett etter avtale med Integrerings- og mangfaldsdirektoratet – 17 vaksne og 8 barn. Alle mellom 18 og 55 år har takka ja og deltek i introduksjonsprogrammet. I 2023 hadde me 21 deltakarar.

I 2023 hadde me 212 vedtak om økonomisk sosialhjelp, dette er ein auke på 20 vedtak frå året før. Det var registrert 74 brukarar i sosialhjelpssystemet, som òg er ein auke på 19 brukarar samanlikna med året før. Auka kjem av busettinga av nye flyktingar samt dyrtida me no er inne i. Tre personar har fått tilbod om Kvalifiseringsprogram i 2023.

Ungdomsgarantien vart innført 1.juli 2023 og er ein forskriftsfesta styrking av ungdomsarbeidet i NAV og skal sikra individuelt tilpassa oppfølging så lenge det er behov for det. Målet er at fleire unge får høve til å fullføra utdanning og komme i ordinært arbeid. Ungdomsgarantien gjeld for personar frå fylte 16 år og fram til fylte 30 år.

NAV er i kontakt med i underkant av 30 ungdommar under 30 år. NAV jobbar aktivt med og har tett oppfølging av ungdommane. Målet er å få dei i arbeidsrelatert aktivitet. Ungdom som fell ut eller ikkje kjem inn på arbeidsmarknaden er ein høgt prioritert oppgåve for NAV. Det er særskilt ressurskrevjande då oppfølginga og dialogen med denne gruppa er veldig tett. Koordineringa og samarbeidet mellom statleg og kommunal teneste er viktig for å lukkast i dette arbeidet, samt samarbeidet med verksemdar og næringsliv. Arbeidet med denne gruppa vert framleis eit hovudsatsingsområde i 2024.

Våren 2023 gjennomførte Statsforvaltaren tilsyn med NAV Tysnes. Tema for tilsynet var NAV kontorets ansvar for å ivareta barns behov når familien søker om økonomisk stønad. Det vart ikkje avdekt lovbrøt ved tilsynet. I tilsynsrapport kjem det fram at NAV kontoret kartlegg familien sin situasjon og borna sine behov. NAV kontoret tilbyr oppfølgingssamtalar og har eit høgt fokus på barneperspektivet. Tilbakemeldinga frå Statsforvaltaren var at kontoret arbeider særskilt godt me barneperspektivet og vert brukt som døme i nasjonal samanheng.

NAV Vestland arrangerte våren 2023 for første gong eigen sikkerheitskonferanse. Konferansen er ein del av prosjekt for sikkerheitskultur i NAV Vestland. NAV kontoret har innført ein eigen sikkerheitskultur. Det er inngått samarbeidsavtale med lokalt politi og

psykisk helse, innført faste øvingar, gjort fysiske endringar på samtalerom og skaffa intern alarm.

Det er innført ei digital løysing for søknader om økonomisk sosialhjelp (Digisos). Dette forenkla tilgangen for brukarar og søknadsbehandling. For å kunne ta i bruk denne tenesta tok NAV i bruk eit nytt fagsystem (Velferd) i mars 2023.

Arbeidsløysa i Sunnhordland har halde seg låg i heile 2023 og me legg bak oss eit år med historisk låg arbeidsløyse. Det er venta at arbeidsløysa vil vakse noko i 2024, dette er mellom anna knytt til situasjonen i bygg- og anleggsnæringa, saman med at fleire av dei som har flykta frå Ukraina no registrerer seg som arbeidssøkarar. I 2023 registrerer NAV i interne system ein særleg god kontakt med arbeidsgjevarane i regionen. 2/3-delar av alle arbeidsgjevarar med 10 eller fleire tilsette i regionen har vore i kontakt med NAV i 2023.

NAV har som mål i 2023 at det skal rettast særskilt merksemd for unge under 30 år, som er heilt ledige, flyktningar. I tillegg til tidleg avklaring for personar med nedsett arbeidsevne. Ein vil gjere individuelle og konkrete vurderingar av hjelpebehov, og vere tilgjengeleg for, og ivareta dei vanskelegast stilte. I dette ligg spesielt barnefamiliar.

Tysnes Kommune er oppmoda om å busetta 40 flyktningar i 2024.

4.3.5 Frivilligsentralen

Tysnes Frivilligsentral lager ein eiga årsmelding som vert lagt fram for møte i formannskapet 07.03.23. Det vert gjort eit svært godt arbeid innanfor denne tenesta, og det har vore god utvikling av frivillig arbeid det siste året. Me oppmodar om å lesa meldinga i sin heilskap.

4.4 Landbruk og teknisk

Kommunalsjef med stabsfunksjonar er lokalisert på rådhuset og består av byggesak, kart og oppmåling samt prosjekt. Under teknisk etat sorterer einingane brann- og redning og drift og vedlikehald.

Budsjettkapittelet er delt i tre og består av stab teknisk etat, eining brann og redning, og eining drift og vedlikehald.

4.4.1 Stab teknisk etat

Under stab teknisk etat ligg byggesak, kart – og oppmåling, prosjekt og landbruk. Bjørnefjorden landbrukskontor er felles for kommunane Bjørnafjorden, Samnanger og Tysnes.

Det vart handsama 80 politiske saker i meldingsåret.

Saker til politisk handsaming	2019	2020	2021	2022	2023
Utval for landbruk/teknisk	103	80	92	81	80

Utval for landbruk/teknisk handsamar saker innan etaten sitt samla arbeidsområde. Tabellen angjev alle type saker som har vore handsama politisk innan stab teknisk sitt ansvarsområde.

4.4.1.1 Byggjesak

Byggesak har i 2023 hatt ein del fråvær, men har framleis nytta svært lite ekstern konsulenthjelp. Tilsette på byggesak skal ha stor honnør for ekstra innsats som er lagt ned igjennom året i periodar med høgt fråvær.

Forutan politiske saker vert ein del saker også handsama på delegasjon. Tabellen under angjev saker som er handsama etter plan- og bygningsloven og forureiningsforskrifta. For saker handsama etter anna lovverk slik som til dømes jordlova og skoglov vert det vist til andre programområder.

Tabell 4.4.2: Handsama saker etter plan og bygningslova	2019	2020	2021	2022	2023
Total saksmengd	254	248	277	224	293
Delegasjonssaker	117	145	185	143	203

I 2023 vart det registrert inn 247 nye saker, av desse er 54 under handsaming. 73 saker har fått vedtak og 116 saker er endeleg avslutta. 4 saker gjekk ut. Gjennomsnittleg sakshandsamingstid har vore innanfor frist for dei ulike sakstypene, dette betyr likevel ikkje at alle saker er innanfor frist.

Tabell 4.4.3: Gjennomsnittleg handsamingstid

	2021	2022	2023
Saker med 3 vekers frist	17 dagar	10 dagar	10 dagar
Saker med 12 vekers frist	64 dagar	43 dagar	32 dagar

Saker med 8 vekers frist	25 dagar	36 dagar	41 dagar
Saker med 6 vekers frist	31 dagar	28 dagar	25 dagar

4.4.1.2 Kart og oppmåling

Året vart hovudsakleg nytta til reduksjon av sakskøen innafor oppmåling, her har det vore vore etterslep etter 2021 og 2022. Desse åra var det redusert bemanning. Etterslepet er no tatt inn igjen, men for ein god del saker vart gebyra avkorta som følgje av at handsamingsfristane ikkje vart halde.

Det vart også halde sluttmøte for dokumenttilsyn etter matrikkellova med kartverket. Resultatet synte at arbeidet etter matrikkellova i Tysnes kommune vert utført i tråd med lovkrava og det berre er minimalt behov for tilpassing av rutinar og malar.

Tabell 4.4.3: Oppmålingssaker	2019	2020	2021	2022	2023
Rekvirerte saker	41	54	88	50	33
Fullførte saker	47	55	45	55	74
Trend samla saksmengde	-6	-1	+45	-5	-41

Størst del av sakene var arealoverføringar (28) og oppretting av grunneigedom (14). Det vart også gjennomført grensejusteringar (2), samanslåingar (10) og handsaming etter eigarseksjonsloven (1). Resten var andre saker som nymerking, klarlegging, trekt sak m.m. (19).

Kart og planregister

Det vart ikkje gjennomført ny Geovekst kartlegging i Tysnes i 2023. Etter planen er neste kartleggingsrunde i 2026.

Det vart jobba med ajourføring av FKB-baser, hovudsakleg med data som kom inn i samband med byggesakshandsaming. Landmålte data for oppførte bygg og konstruksjonar vart ikkje motteke. Det var litt måling av kartobjekt ute i felten av kommunen. Overgangen til ny fagstandard for FKB 5.0 har føregått problemfritt i mai 2023.

Det vart jobba mykje med planregisteret. Her spesielt etterregistrering av gitte og avslåtte dispensasjonar frå vedtekne reguleringsplanar. Dispensasjonar handsama etter 01.01.2010 skal registrerast med vedtak og koordinatfestast i kommunens planregister

www.arealplaner.no. Dispensasjonsføring gir ein god oversikt om revisjonsbehov for planer og skal vere til hjelp under sakshandsaming. Om lag 50 % av registeret er gjennomgått.

Adressering og skilting:

Det vart tildelt vegadresser til adresseobjekt innanfor områdeadresseparsellar som var ferdig handsama i stadnamnsak.

Kommunen har 13 matrikkeladresser som ikkje er gått over til vegadresser (0,4 %). Dette gjeld noko objekt som er knyt til områdenamn som ikkje er ferdig handsama. Kommunen har pt. 3.252 vegadresser.

Det vart påbegynt arbeidet med innføring av atkomstpunkt, prosessen vert vidareført i 2024.

<https://www.kartverket.no/eiendom/adressering/punktet-som-gjor-en-forskjell>

Kommunale bustadtomter

For tida er 4 kommunale bustadtomter ledige. Det er 1 ledig tomt i Vågsmarka VI og 3 ledige tomter i Kattaland.

4.4.1.3 Landbruk

Bjørnafjorden landbrukskontoret er eit interkommunalt samarbeid mellom kommunane Tysnes, Samnanger og Bjørnafjorden, der sistnemnte er vertskommune. Landbrukskontoret gjorde over 730 vedtak samla, og 259 av desse i Tysnes kommune.

Utfordringar knytt til kapasitet har likevel ført til at informasjonsarbeidet har blitt nedprioritert. Landbrukskontoret si største utfordring er å balansere daglege oppgåver med behovet for oppfølging og tilgjengelegheit for bønder, skogbrukarar og jegerar.

Ein viktig milepåle i 2023 var evalueringa av samarbeidsavtalen for Bjørnafjorden landbrukskontor.

Det auka behovet for kontroll og oppfølging av nye brukarar krev meir innsats enn før. Ein ser at fleire gardeigarar startar opp med sauehald i småskala, ofte utan grunnleggjande erfaringar innan dyrehald. Det er likevel eit omfattande regelverk som kvar eigar av husdyr må vere kjent med. Gjennom å leige inn eksterne ressursar (finansiert med stimuleringsmidlar frå staten), styrka ein kapasitet til å støtte og rettleie nye bønder, gjennomføre kontrollarbeid i samband med produksjonstilskot og sikra at krava vert oppfylte.

Veterinærtenester

Bjørnafjorden landbrukskontor har ansvar for å organisere veterinærteneste i distrikt 56 (Bjørnafjorden aust, Tysnes, Samnanger og Kvinnherad nord)

Med ein pensjonert veterinær og ein annan som har trekt seg frå avtalen, har ein kritisk mangel på veterinærtenester.

Per i dag har vi berre ein veterinær som i prinsippet må dekke heile distrikt 56 både på dagtid og nattetid – og i helgene. Utfordringa er at inntening i ordinær arbeidstid er lav. Dette

medfører at ein må køyre vakt for å ha nok inntekt. Med ein slik lønnsutsikt, er det vanskeleg å få nye veterinærar til å søke seg til området.

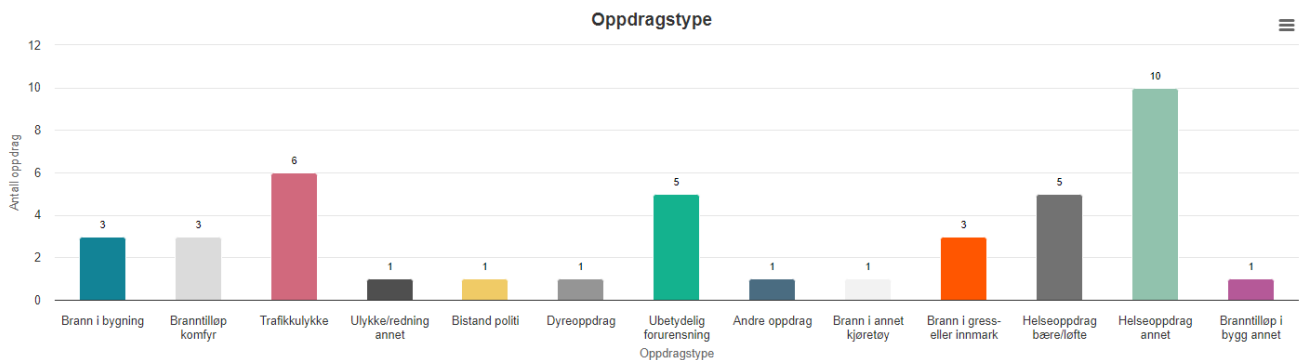
Den noverande bemanningssituasjonen i distrikt 56 er kritisk, og det er ein påtrengjande trong for å tiltrekke og halde på kvalifiserte veterinærar for å sikre dyrehelse og velferd i distriktet. Med auka tilskot og ein ny potensiell tilsett i vente, ser vi moglegheiter for forbetring i tenestetilbodet. Kommunane i distrikt 56 har auka det samla tilskotet til veterinærtenesta frå kr 450 000 til kr 900 000 per veterinær.

Arbeidet med oppfølging av bu- og driveplikt vart starta i 2023 som eit viktig skritt mot å sikre at landbruksressursane blir nytta i tråd med regelverk og samfunnsinteressene. I tråd med vilkåra for konsesjon, er det i dei fleste sakene eit vilkår at den nye eigaren må busetje seg på landbrukseigedommen innan eitt år etter overtakinga, og vidare bu der i minst fem år. Dette tiltaket er viktig for å sikre at landbrukseigedommane blir halde i aktiv bruk og bidreg til lokal samfunnsutvikling og landbruksproduksjon.

4.4.2 Eining for brann og redning

Eininga vert leia av brannsjefen. Tysnes kommune er medlem i Vest Brann og redning som gjev noko organisatorisk støtte til utvikling av eininga.

I 2023 var det gjennomført 69 utrykkingar. Tabellen under viser fordeling på nokre oppdragstyper:

Brannordninga set krav til at Tysnes brann og redning skal ha 20 mannskap inkludert brannsjef. I dag er me 17 stk inkl. brannsjef. Det vert i desse dagar lyst ut etter ein 100% stilling som leder beredskap. Likevel har me behov for å tilsetje tre nye brannkonstablar for å imøtekomme brannordninga som ligg til grunn.

I 2024 har tenesta behov for 4 plassar på 1 dags kurs i vedlikehaldstrening i utrykkingskøyring, i tillegg er tre tilsette begynt på nettkurs i brannvern (forkurs til grunnkurset.)

Forutan ordinære øvingar har Tysnes brann og redning delteke på ein større skogbrannøving med andre brannvesen i vest brann og redingsregion. Ein har og delteke på ei felles øving med politi, helse og røde kors. Øvingsplassen i Uggdalsdalen er blitt godkjent med vilkår om nokre tiltak som gjerding, grusing og opprydding, resten av tiltaka er organisatoriske og er på plass.

Ei av utfordringane ein ser frametter jf. rekruttering er å få kvalifiserte personar som og har Kl. C sertifikat inn i beredskapen.

Alderssamansetninga blant mannskaa spenner frå ca. 30 til 59 år, med ei overvekt av personell i 30 40 årsalderen.

Interne mål er å ha fokus på kompetanseutvikling gjennom kursing og øvingar med kvalitet og evaluere hendingar og øvingar systematisk for å finne læringspunkt.

Tenesteområdet er mykje likt som føregåande år med brannsløkking, ulukker i trafikk , overflateredning, røykdykking, akutthjelpar teneste, akutt forureining, plivo og andre oppgåver mellom desse.

Det er ein auke i unødvendige automatiske brannalarmer og ein må sjå på måtar å få ned slike. Elles vil ein ha auka satsing og fokus på førebyggjande arbeid framover.

4.4.2.2 Drift og vedlikehald

Til eining for drift og vedlikehald ligg vedlikehald og reinhald av kommunale bygg, vegar, avløp, kyrkjegardar samt vassforsyning.

Kommunale bygg

Investeringsmidlar Enova-tiltak, desse blei brukt til kartlegging av aktuelle bygg, samt oppstart med overgang til Led-belysning i Tysneshallen. Tysneshallen har hatt eit større vedlikehald på vassboren varme.

Det har vore ein del reint vedlikehaldsarbeid på ein del av bygga, som skifte av kledning og vindauge, ny terrasse, nødvendig utandørsarbeid.

Tysnes omsorgssenter:

Det er utført ein del tilretteleggingsarbeid på ulike avdelingar. Ny parkeringsplass nedanfor TOS vart etablert og seinare asfaltet, det er lagt ned varmekablar opp gangstien omsorgssenteret. Det er kjøpt inn papp-presse for kjeldesortering, dette er eit økonomisk og tidssparande tiltak.

Tysnes skule:

Ila 2023 har det mellom anna vore arbeid med reklamasjonssak knytt til grasplen på nedsida av skulen. Totalentreprenøren gjekk i løpet av året konkurs og kommunen har måtte koste utbetring av anlegget. Det kan også nemnast at det Nytt klasserom, opprusting ballbinge.

Bassenget:

I samband med forstudie på nytt basseng vart det teke betongprøvar for kontroll og analyse frå eit eksternt firma. Det blei avslørt ein del korrosjon og etter rapporten blei det utført ein del mindre reparasjonar slik at ein kunne opne bassenget att.

Ny barnehage Onarheim:

Oppstart ny barnehage i 2024, driftsavdelinga har vore med på byggjemøte, dette gjer ein framtidig overtaking av bygget enklare. Ein har hatt ein del driftsrelatert påverking i byggjeprosessen.

Rådhuset:

Utviding kontor plassar teknisk, utvida møterom Onarheim, flytting bøttekott og nytt kontor ved sida av kantina.

Reinhald

Det er samla 9,85 årsverk knytt til denne avdelinga. Grunna ein del fråvær har det vore utfordringar med å ha tilstrekkeleg med personell tilgjengeleg til ei kvar tid. Dette har ført til at reinhalds-oppgåver har blitt utsett eller ikkje utført.

Reinhaldsgruppa fekk moglegheit til å stelle til julesamling for dei tilsette i Tysnes kommune. Forarbeidet til denne samlinga hadde ein veldig positiv innverknad på gruppas arbeidsmiljø.

Veg

I 2023 har det vore god aktivitet sjølv om etterslepet også aukar. Kommunen var byggherre i vegutvidinga Lunde-Nymark. Vegdrift har også vore involvert i etableringa av ny parkering for omsorgssenteret og planlegging av overvassanlegg ved nye Onarheim barnehage.

Vegdrift har jobba med rullering av Trafikksikringsplan, og etablering av veglys i Dallandsbrekko opp mot fylke.

Det er komme noko ny asfalt i år, asfaltering tidlegare grusveg til Vevatne og asfaltering av botnlag Færavåg for å jamne ut dei verste partia. Her det leggjast eit slitelag etter kvart. Det er lagt ny asfalt på det dårlegaste strekket i Vattedalsvegen. Veggen frå Hillesvik til Sætre er utbetra med ny botnlag og slitelag..

Gangveg mellom Jensvoll og Tomyra er oppgradert for å handtere overvatn.

Det er skifta ei stikkveite på Jensvoll og ei på Sætre. Det er også etablert nokre nye møteplassar på Dalsvegen.

Dei siste to åra har me stabilisert to vegparti med ny oppbygging over gammal, Solheimsdalen 500 meter, Hillesvik 150 meter. Vegane har vore utsett for tele. Vegane har holdt seg godt på desse partia gjennom denne vinteren. Dette er ein god måte å forsterka vegar med låge trafikktal og samtidig ha minst mogleg stengt veg. Her bør ein prioritere å ta dei verste partia på resterande vegnett over dei neste åra.

Siktrydding og kantsikring har vore eit prioritert område.

Avlaup

Tysnes kommune har 6 pumpestasjonar, 8 større slamavskiljarar og 2 bio-reinseanlegg.

Det er utført ein del vedlikehald og oppgraderingar på pumpestasjonar og samtidig er ein del arbeidsprosessar blitt forenkla. Det er utført spyling og kamerakontroll av hovudavlaupsleidningar. Dette som eit førebyggjande tiltak.

Vassforsyning

Ein har arbeidd med å leggja ein reserve inntaksleidning mellom Vågstjødno og reinseanlegget. Noko arbeid står att.

Reinseanlegga i Våge og Uggdal er oppgradert med eige naudstraums-aggregat, samt at bygga er sikra med varslingsystem opp mot brann.

Ny pumpelinje som forsyner høgdebassenget i Vågeområdet måtte leggjast om i Grønåsen. Dette blei eit større arbeid, som no er ferdigstilt.

Kyrkjegardar

Det har vore 46 gravferder og 9 urnenedsetjingar. Det har vore utført førefallande vedlikehald og rydda mykje i vegetasjon rundt gravplassane.

AVSLUTNING

Då har me vore gjennom årsmeldinga for 2023. Meldinga skal gje eit bilete av drifta og rammene rundt drifta som gjer kommunestyre i stand til å føre kontroll med den aktiviteten dei har vedteke for året. Det er alltid noko me kunne nytta meir tid og plass til, men det er vanskeleg å samanfatta drifta for ein så stor og kompleks organisasjon utan å også ha ein tanke for omfanget av meldinga.

Me har von om at meldinga også i år har vore ei god lesing!